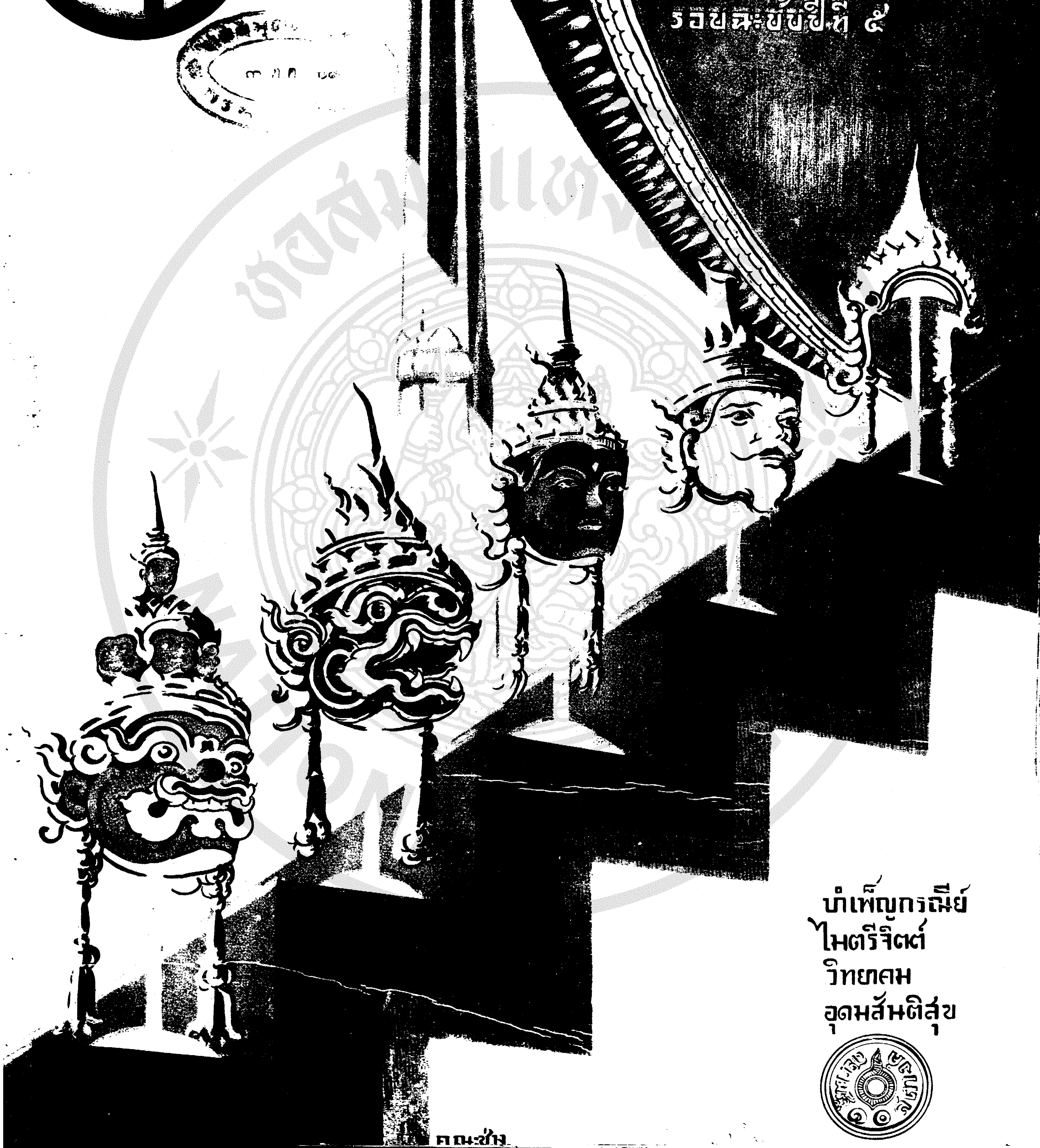

កុមារកាល

ទំព័រ ២
សប្តាហ៍ទី ២៤៧៤

រចនាប័ណ្ណ ៤

ប៉ាប៊ែរកម្ពុជា
ម៉ាស៊ីន
រាជធានី
ភ្នំពេញ

คำปฏิญาณตาส

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

“ภักดี ภักดี ภักดี โห่”

พระบรมโกศอาจารย์, มหาเถระ

“หนังสือพิมพ์ที่ดี ย่อมทำหน้าที่เป็นดวงจักรของบ้านเมือง และเป็นสื่อกลาง เป็นส่วนหนึ่งที่นำทางประชาชนให้ดำเนินในมรรคาที่ชอบ ให้เหมาะสมแก่ภาวะแห่งยุคสมัย และเป็นกำลังของรัฐบาลด้วยดี หนังสือพิมพ์ที่ดีจะดำรงประโยชน์ได้อย่างนั้น จะต้องรู้จักหน้าที่ มีสำนึก และไม่คลาไคลจากกรรม.”

รู้จักหน้าที่นี้ คือ รู้จักว่า ทำอย่างไร หนังสือพิมพ์จึงจะดำรงประโยชน์อย่างนั้นด้วยความมีเมตตา มุ่งให้ดำรงประโยชน์แก่ผู้อื่น ย่อมต้องละประโยชน์ส่วนน้อย (ของเอกชน แม้ของ ตนเอง) เพื่อแลกประโยชน์ส่วนใหญ่ (ของมหาชน) สมัยด้วยพระพุทธรูปว่า “ถ้าเห็นสิ่งใดที่ไม่ดี เพราะสิ่งดีของปริมาณเดียว” ประชัญเห็นสิ่งดีอันใดก็ดีกว่า ย่อมละสิ่งดีของปริมาณเดียว”

มีความสำนึกนี้ คือ มีสำนึกในตน และสำนึกในหน้าที่ที่จะให้ดำรงประโยชน์แก่ผู้อื่น ควรแก่ความสำนึกว่า “เป็นผู้รู้”

ไม่คลาไคลจากกรรมนี้ คือ มีกตธรรม ไม่ถำเอียง เพราะเห็นแก่ตน ไม่ปล่อยใจใคร่ครวญ คิดครวญ ชมที่ควรธรรม ให้เป็นดังพระพุทธรูปว่า “ถึงคราวชมก็จักชม ถึงคราวยกย่อง ก็จักยกย่อง ผู้ใดมั่นคง ผู้หนักแน่น” ดังนี้.

หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย มีหลักที่ยึดถืออยู่ว่า “บำเพ็ญกตธรรม บำเพ็ญกตธรรม บำเพ็ญกตธรรม” เป็นหลักที่ขอรับ และเป็นไปโดย ยึดถือตามความดีงามแล้ว.

ด้วยอำนาจพระรัตนตรัย และด้วยผลแห่งความตั้งใจ ของท่านผู้ปลารัและคณะแห่งหนังสือพิมพ์ ขอหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย จงดอย นคง เพื่อบำเพ็ญกตธรรมตามความจำนงที่ทรงไว้ ณ ดินแดนนี้ เทอญ”

ระพรหมมณี, มหาเถระ

“ตรา ประชาชาติ ซึ่งมี ความจำนง การปฏิสังขรณ์ของพระสงฆ์เจ้าผู้ประจักษ์ในพระรัตนตรัยนั้น มีคุณ ขอแสดง ความรู้ ถึงคุณประโยชน์ของ ตรา ประชาชาติ เป็นหนังสือ ที่ประชาชน ควรนำไป เป็นเพื่อน ได้ ในที่ทุกสถาน และด้วยขออวยดวงใจดีริบมรดก ให้เป็นอริวิบุตผล แก่ประชาชน” ข้อที่ว่า ดวงใจดีริบมรดกนั้นได้แก่ ๓ คือ ใจดี กายดี วาจาดี เหมือนหนังสือปวง ที่ใจเกิด ปวงกิจที่กายว่า บวงคำที่ปากพูด ให้ล้วนแต่ได้เป็นประโยชน์ตนและประโยชน์ท่าน ประโยชน์ปัจจุบันประโยชน์เบื้องหน้า ประโยชน์แก่ชาติ ประโยชน์แก่พระลัคนา ประโยชน์แก่พระมหากษัตริย์ และประโยชน์แก่รัฐธรรมนุญ นี้แต่ขอว่าดวงใจดีริบมรดก ด้วยอำนาจแห่งพระรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในโลก กับทั้งอำนาจแห่ง ดวงใจดีริบมรดก

ขอพระราชทานเจริญรุ่งเรืองเพื่อบำเพ็ญกตธรรม ไม่ตรีจิตต์ วิทยาคม และอุดมคติสูง ให้บริบูรณ์ตลอดกาลทุกเมื่อเทอญ.”

พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา ประธานคณะผู้สำเร็จราชการฯ

“ขอถือโอกาสนี้ขอพร ให้หนังสือพิมพ์ ประชาชาติ จงมีความมั่นคงสถาพรเจริญรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ไปชั่วกาลนาน.”

เจ้าพระยาบวรราช ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

“ขอให้หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย มีอายุยืนนาน ปราศจากเหตุการณ์ทั้งปวงแลมีความเจริญ สามารถกระทำหน้าที่ในทางที่ชอบที่ควรยิ่ง ๆ ขึ้นไป เทอญ.”

พระยาพลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี

“เท่าที่ข้าพเจ้าอ่านหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยตั้งแต่อดีตมาจนถึงทุกวันนี้ รู้สึกว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ดีขึ้นไปตามลำดับ

ตามธรรมดาหนังสือพิมพ์ จะดีได้ ต้องประกอบด้วยสามปปฏิบัติ คือ ต้องมีวาจาให้เรียบร้อย ไม่มีวจทุจริต อย่างเจ้าเจอปน คือไม่พูดเท็จ ไม่พูดยั้งลือเล็ด ไม่พูดหยาบคาย ไม่พูดเพื่อเจ้า และต้องมีใจเอนจากอคติ คือจะเขียนหรือเขียนชมก็ให้เป็นไปตามความหวังดีจริงๆ ให้เป็นคนเป็นประโยชน์จริงๆ ประกอบด้วยน้ำใจอันบริสุทธิ์

ฉะนั้นขอให้หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย จงปฏิบัติดังนี้ต่อไปเถิด จะได้รับความเชื่อถือจากประชาชนพลเมือง”

พ.ต.อ. หลวงอดุลเดชจรัส รัฐมนตรีและอธิบดีกรมตำรวจ

“เนื่องในวาระคล้ายวันกำเนิดของหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติยศและยินดีที่จะแจ้งความรู้ ถึงของข้าพเจ้า ซึ่งมี อยู่ต่อ หนังสือพิมพ์ของท่านว่า

หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยเป็นหนังสือพิมพ์ที่อยู่ในระดับที่ดี กล่าวคือมีวิสัยทัศน์การดี มีลักษณะดีภาพ รู้จักแนะนำและได้ ในเชิงพจนนควร และเหมาะสมแก่เหตุการณ์ความกาลสมัย เป็นไปในทางก่อประโยชน์ที่สมควร

ขอให้หนังสือพิมพ์ของท่านดำเนินไปในแนวที่ตนอยู่เดิม และดียิ่งๆ ขึ้นประดับแต่ความวิวัฒนาการ”

เจ้าพระยาบวรราช ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

“คำปฏิญาณตาส ซึ่งเหมาะสมที่สุดในโอกาสอันเป็น มงคล เช่นนี้ ก็คือ คำอวยพร”

ฉะนั้นข้าพเจ้าขออวยพร ให้หนังสือ พิมพ์ ประชาชาติ จง ประสบ ความรุ่งเรืองยิ่งๆ เทอญ.”

ที่พิมพ์
ณ ๓๕๕ ถนนวิภาวดี
กรุงเทพฯ ๑๐๗

ประชาชาติ

THE NATION

บำเพ็ญกรณีย
ในทวิราช
วิทยาคม
อุบลรัตน์

กล่าวขวัญวันเกิด

ไทย หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ

น่าอนาใจจริง ๆ กาลเวลาช่างล่วงผ่านไปรวดเร็วเห็นปานนี้ ยังไม่ทันไรเลย หนังสือพิมพ์ “ประชาชาติ” มีอายุครบ ๕ ปีบริบูรณ์แล้ว ข้าพเจ้ายังจำได้ถนัด วันนั้น (ภายหลังวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๗๔ ไม่กี่วัน) กุหลาบ ฝ่ายประดิษฐ์เอาบท ประพันธ์ ของศรีบูรพา เด่มใหม่ มาให้ ข้าพเจ้าวิพากษ์ หนังสือพิมพ์ “ไทย” เพิ่งจะออกพิมพ์ ไซ้ช ณา. ก่อนหน้านั้น ไม่กี่ สัปดาห์ ข้าพเจ้าได้รับมอบ ให้ เขียน เรื่องตามอัตโนมิตรของข้าพเจ้าลงใน หนังสือพิมพ์ฉบับนั้น สัปดาห์ละ ๒ ครั้ง. ข้าพเจ้ากำลังสนุก เพลิดเพลิน ใน ภาพ ท่าน ผู้ทรงอุปการะการที่ ได้รับหน้าที่ให้ “ชาติ” ภาพนี้วาดโดย อ้อ ภาณุ เป็นนักหนังสือพิมพ์ ชาร์ ที่เจนีวาเมื่อ ค.ศ. ๑๙๓๐ สัปดาห์แรก อันเป็น

กีฬาใหม่สำหรับข้าพเจ้าอยู่. ข้าพเจ้าได้ออกสนามของ เรามันแปลกต่าง ๆ ดังนี้คือ ๑. ชาว ๒. ความเห็น ขัณการจากแทนพิมพ์ไม่กี่แทน ก็ต้องมาแอ้งแม้งติดปลัดเสียบ แต่เห็นตามอันเขี้ยวระอุมแห่งความต้อนรับ ของมหาชน อยู่แต่ไร ๆ ข้าพเจ้าจึงได้ปรารภถึงการสร้างแทนพิมพ์ ขึ้นใหม่.

หนังสือพิมพ์ “ประชาชาติ” ได้ถือกำเนิดตั้งแต่บัดนั้นมา แต่กว่าจะเกิดได้ ก็ต่อเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๔๗๔ เพราะการหนังสือพิมพ์เป็นการที่ ก่อง่าย แต่สร้างยาก ฉะเพาะอย่างยิ่ง ในสมัยที่ทุกสิ่งทุกอย่างยังตกตายเป็นการเมืองไปหมด ท่านที่เคยปรารภว่าจะช่วยกันปรังชาวอันโอชาน่าออกจำหน่ายเป็นขนมเบอกร้อน ๆ ที่เดียว ก็เกรงไปว่าถ้านำไปเร่ขายในท้องสนามการเมือง โอชารดก็อาจถูกขายเป็นรสรื่นอื่นไปได้ การดำเนินความคิดจึงระงับไปชั่วขณะ.

แต่อันที่จริง กิจการหนังสือพิมพ์นั้น ไม่จำ

จะ เป็น
เป็นการ
เมืองไป
หมด
เพราะถา
จะพิช
ณาต
จะเห็นได้
ว่า หนังสือ
พิมพ์

ประเทศไทย ถึงแม้ว่าจะมีน้ำใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันก็ดี แต่ยังไม่มี่ร่างกายอัน กะทัดรัดแข็งแรง กอปรด้วยองค์อวัยวะที่ดำเนินงานประสานกันให้เป็นปึกแผ่นแน่นหนาอย่างอัศจรรย์ประเทศ. ความมุ่งหมายอันยิ่งใหญ่ของคณะราษฎร ก็คือจะจัด องค์การ ประเทศชาติ ให้ มีกำลัง อลังการเจริญก้าวหน้าเทียบทันอารยะประเทศ.

ข้อสำคัญที่หนังสือพิมพ์จะพึงช่วยรัฐบาลในการนี้ได้ ก็คือ ช่วยเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ ในระบอบใหม่ให้แพร่หลายทั่วทุกส่วนแห่งชาติ.

นี่แหละคือเข็มทิศของหนังสือพิมพ์ “ประชาชาติ” ที่จะชี้ชัดแสดงเข็มทิศอยู่ในตัวแล้ว. คำว่า “ประชาชาติ” นี้ ไม่ใช่คำใหม่ ในเทศน์มหาชาติกัมพู และ สมเด็จพระมหาสมณเจ้าก็ได้ทรงใช้ เมื่อทรงเทศน์ในงานศพ ม.จ. อภัยพันธุ์กับ ม.ร.ว. ประพฤติรา ในระหว่างมหาสงคราม และ ใช้โดยนัยเดียวกันนี้เอง “ประชาชาติ” หมายความว่า ความเป็นเหล่ากอของประชาชน.

การที่จะให้ประชาชนชาวสยามคุ้นเคยเป็นเหล่ากออันแน่นแฟ้นนั้น ได้มีเข็มทิศชี้ชัดไว้ เป็น คำ ขวัญว่าบำเพ็ญกรณีย ในทวิราช วิทยาคมอุดมด้วยสิ่งหนังสือพิมพ์ “ประชาชาติ” ได้ถือตามตลอดมา.

การเก็บข่าวของ “ประชาชาติ” มีความมุ่งหมายที่จะส่งเสริมให้ปวงชนชาวสยาม รู้ ถึงถึงกันว่าเป็นเหล่ากออันเดียวกัน ฉะนั้น จึงพยายามหาข่าวการเป็นไปในชีวิตตามจังหวัดและได้พิมพ์ข่าวประชาคมชนอีกด้วย. ส่วนในทาง

สารคดีก็พยายามจะให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ครอบครัวทั่วๆ ไป. ในแผนกบันเทิงคดี กำลังพยายามที่จะดำเนินการแปลเรื่องที่น่าสนใจ แต่เป็นความรู้ ในทางประวัติศาสตร์สยามด้วย.

ตามที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์ “ประชาชาติ” มีความมุ่งหมาย ที่จะเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนใน กิจ การทุก แผนกไป ทั้งนี้ เพราะทราบตระหนักอยู่ว่า การศึกษาเป็นยอดปรารถนาของปวงชนชาวสยามในขณะนี้.

ก็แผนกการเมืองเล่า? ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ “ประชาชาติ” ย่อมทราบว่า ข่าวสารการเมือง กัด ความเห็นในปัญหาการเมือง กัด ที่ปรากฏในหน้ากระดาษหนังสือพิมพ์นี้ ส่วนเป็นข้อสันนิษฐานทั้งสิ้น.

แต่ในแผนกนี้ก็เหมือนกัน ความ คึง การ ---ต่อไปหน้า ๔๔

พุทธปรัชญาในทางปฏิบัติคือสากลสันติ

ท่าน เล
มหาเถระ
ผู้ซึ่งพูด
ทั่วไป
ข้อเสีย
คืออยู่แล้ว
ท่าน หง

ท่านการ
สมาธิ
มา มก
ย่อมรู้จัก
เป็นอย่างดี
จะนำ
หลายไป

ข้อสังเกตในเรื่องการพระพุทธศาสนา ใน
แง่ที่สาธุชนพึงมอง. ด้วยทิวทัศน์อัน ถูก
ต่อนั้น ท่านจะได้ทราบว่าการปรับปรุง
บางอย่าง ก็อยู่ใน ความรู้ สึกของคณะสงฆ์
เหมือนกัน. พุทธปรัชญาในทางปฏิบัติจักนำ
มนุษย์ไปสู่สากลสันติ. ขอท่านจงพิจารณาห
หลักชัยอันสำคัญนี้ โดยความพินิจถี่ถ้วน

พระมหาทองหล่อ ป. ๙

เมื่อเราจะพูดถึงสิ่งใด เราต้อง
ได้ศึกษาดังนั้นมาแล้ว. เราต้องพูด
กันด้วยความรู้ ไม่ใช่พูดกันด้วย
ความโง่ และเราต้องพูดกันด้วยความ
จริง ไม่ใช่พูดกันด้วยความเท็จเทียม
หรือด้วยการหาความ. ถ้าเราพูด
ด้วยลักษณะการอย่างนั้น จึงจะ
เรียกว่ามีหลักฐานควรรับพิจารณา.

สำหรับ พุทธศาสนา ซึ่ง ปณศา
นสำหรับชาติหนึ่ง ควรได้รับพิจารณา
ด้วยความรู้ ความฉลาด ไม่ใช่ด้วย
ความโง่ เราเข้าใจ เขาเอง และด้วย
ธงโทษหรือด้วยอคติคุณ พระพุทธเจ้า
ได้ให้หลักการพิจารณาไว้แก่เราดังนี้.

ตลอดเวลา ๒๕ ปี ข้าพเจ้าได้
ศึกษาพระพุทธศาสนา ได้ผ่านการ
ศึกษาตั้งแต่ เบื้อง ต้นถึง เบื้องปลาย
ได้ผ่าน พระไตรปิฎก และ อรรถกถา
โดยมาก และผ่านหนังสือไทยและ
เทศกัถ์ต่างถึงประวัติ และ ธรรม อีก
หลายร้อยเล่ม แต่ถึงกระนั้นก็ยัง
ต้องการเวลาศึกษาอีกไม่น้อยกว่าที่

เจ้าไม่ใช่ได้ ๑๐๐% ตามที่ชาวต่างประเทศ
บางคนเข้าใจพระพุทธศาสนา สอน
ให้มนุษย์ในโลกเห็น การทำร้าย กัน
ว่าร้ายและคิดร้ายกัน สอนให้เห็น
ลักษณะโมฆะ เคารพเคารพเปรียบกันให้
อดสาหัสพยายาม ในการ ศึกษา การ
อาชีพ ให้ ล้ำนักคือปรองดองกันทั้งนี้
ภายในกรอบบริบทตลอดถึงโลก ถ้า
ผู้ใดมีอุปนิสัย ประณีต ก็ทรง สอน
ธรรมที่ประณีตโดยลำดับ ตลอด
ถึงให้ปลื้มใจออกเดี่ยวจากโลก. ตั้ง
แต่ข้าพเจ้าได้ ศึกษาต้นเวลา ๒๕ ปี
นั้น ยังไม่พบข้อหนึ่งคำใดในคัมภีร์
พระพุทธ ศาสนา ที่สอนให้ คน ทำร้าย
กันเองหรือทำร้ายสัตว์ ไม่มีที่สอน
ให้ลักษณะโมฆะ ไม่มีที่สอนให้คน
เกลียดชังหรือเอาเปรียบโลก ฯลฯ.

พระพุทธเจ้า ทรง ตรัสรู้ ธรรม
ด้วยปัญญา ทรงแสดง ธรรม ด้วย
ความฉลาด เพราะฉะนั้นการหยั่งรู้
พระศาสนา จึงต้องรู้ ด้วยความฉลาด
ไม่ใช่ด้วยความโง่เขลา บรรพบุรุษ

แล้วมา เพราะว่า
พระพุทธศาสนานี้เป็น
วิทยา อย่าง สูง เหนือ
ศาสตร์ทางปวง และ
เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจะ
เขียน เรื่องการพระพุทธ
ศาสนา มาสู่ กัน พัง
ตามโอกาสอันควร.

พระพุทธศาสนา
คืออะไร? ก่อนเก็บ
หาข้อควรวิเคราะห์
ศัพท์เสียก่อน คำว่า
“พระพุทธศาสนา”
แปลว่า คำสั่งสอน
ของ พระพุทธเจ้าและ
พระพุทธรูปนั้นเป็น
มนุษย์ไม่ใช่ พระเจ้า
(god). คำสั่งสอน
ของพระองค์ เรียกว่า
ศาสนา เพราะฉะนั้น
พระพุทธ ศาสนาคือ
คำสั่งสอนของพระพุทธ

ปัญหาในการก้าวหน้า

สนิท เจริญรัฐ ส.ส.

ถ้าจะตรวจบันทึกกิจการของสยามใหม่ ตั้งแต่ต้นมาจนบัดนี้
ไม่ถือว่าจะเป็นบันทึกทางรัฐการ เช่น รายงานการประชุม ของสภาผู้
แทนราษฎร หรือบันทึกของเอกชน เช่น บทประพันธ์ หรือจดหมาย
เหตุการณ์เมือง เราจะไม่ได้อะไรพบข้อความร่วมมือ รั้งกันบันทึก เหตุการณ์
ว่าสยามใหม่ได้ประสพความ ก้าวหน้าโดยทั่ว ๆ ไป ทั้งในทาง การเมือง,
โลกกิจและประชาคม. ในสายตาของนักสังเกตการณ์ ทางรัฐศาสตร์
ซึ่งคำนึงถึงเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ในฐานะที่เป็นการ
ปฏิวัติ อาจรู้ได้ว่า ความก้าวหน้าทางหนึ่งไม่ถึงขนาดตามความหมาย
แห่งเหตุการณ์นั้น. ถูกแหละ รัฐประหารในตอนเช้าตรู่วันนั้น ไม่ได้มี
ความหมายเพียงปฏิรูป หากหมายถึงปฏิวัติจริงๆ. แต่ก็ทำอะไร
ไม่ได้ ในเมื่อมีเหตุอยู่ว่า การปฏิวัติจิตใจของคนทั้งประเทศนั้นจะ
สำเร็จโดยฉับไว ก็ต่อเมื่อจิตใจเหล่านั้นได้รับการอบรมศึกษาพร้อม
อยู่แล้ว. มุมบุรุษของเราอาจบังเกิดความหนักอก เมื่อประสพความจริง
ในปัญหาเรื่อง ‘คน’ ซึ่งรวมถึงสมรรถภาพด้วย.

เพื่อที่จะสำเร็จนโยบายในทาง การเมือง อันจารึก เป็น ดायต์ลักษณะ
อักษร ไว้ใน บทบัญญัติ ฉะเพาะ กาลแห่งรัฐธรรมนูญ เราจำเป็นต้อง
ใช้เงิน. การบำรุงความ สดชื่นสมบูรณ์ ของ ราษฎรซึ่งเป็นนโยบายใน
ทางโลกกิจและประชาคม ก็จำเป็นต้องใช้เงิน. เดียวนี้ เราได้พบ
ปัญหาเรื่อง ‘เงิน’ เป็นอุปสรรคอยู่ทุกด้าน หาใช่เรื่อง ‘คน’ ซึ่งเงิน
อาจจะสร้างกันได้แล้วแต่กรณีนั้นไม่. เพราะฉะนั้น ยาแก้โรคหนักอก
ของมุขบุรุษ ในปัญหาการก้าวหน้าคือ ‘หาเงินมาสร้างและบำรุงประเทศ’
ยานานอื่นไม่อาจแก้โรคได้เลย.

ความสำคัญผิดในสมมุติฐานของโรค อาจทำให้ ฉายยาผิด และอา
การของโรคกลับหนักลงไปได้. แต่การที่ไม่รีบฉวยยานานที่ถูกต้อง ในเมื่อ
ตรวจพบสมมุติฐานแท้จริงของโรค อย่างแน่ชัดแล้ว ก็อาจแก้ไขยากอีก
เหมือนกัน. หากนี้ใช้ได้สำหรับการรักษาโรคของมนุษย์ฉันใด ก็ใช้
ได้สำหรับโรคของรัฐฉันนั้น.

ข้าพเจ้าขอเสนอข้อสังเกตนี้แด่มุขบุรุษของเรา.

ของเราได้ยอมรับนับถือพระพุทธศา สดเพราะที่เกี่ยวกับศาสนา เราจะ
นาด้วยความฉลาด ไม่ใช่ด้วยความ ได้พบความหลายตอน ที่กล่าวถึงการ
โง่เช่นเดียวกัน แต่ถ้าเราไม่รู้ว่า เผยแผ่ศาสนาด้วยคมหอกดาบ ดัง
พระพุทธศาสนา คืออะไร? ข้อนี้ ธรรมศาสนาและการ เช่น ข้าพเจ้าน
ไม่ใช่ความผิดหรือความเสียของพระ เองหรือพวกอื่นซึ่งถูกหาว่าเป็นมิชฉา
ศาสนา หากแต่เป็น ความผิดของคน ติอยู่ แต่เราจะไม่พบประวัติศาสตร์
ของเราเองและจะถือความไม่รู้ไม่เข้าใจเป็นมาตรฐานในการพูดหาได้ไม่. เช่นนั้นในพระพุทธศาสนา พุทธมามกะ
ในทางประวัติ ศาสตร์ ของโลก ไม่ได้แผ่ศาสนาด้วยอาวุธ ไม่เคย
---ต่อไปหน้า ๒๐

● การเงินในระหว่าง ๕ ปีที่แล้วมา

ฐานะการเงินของสยามมั่นคงเพียงไรย่อมทราบกันอยู่แล้ว. เราเสนอบทประพันธ์ของท่านรัฐบาล ผู้ถือบังเหียนการคลังของประเทศในที่นี้ มิใช่เพื่อโอ้อวดว่าฐานะการเงินของเรานั้นคง หากแต่เพื่อชี้ให้เห็นว่า ความมั่นคงในการเงินนั้นคืออะไร และอะไรเป็นเหตุของผลเช่นนั้น. จากบทประพันธ์นี้ ผู้อ่านจะได้ทราบฐานะโลกกิจของประเทศจากสายตาของนักการคลัง และความเข้าใจนั้นจะช่วยให้ ท่านมองดูงานของประเทศให้แจ่มแจ้งยิ่งขึ้น.

พระยาไชยยศสมบัติ

พระยาไชยยศสมบัติ
รัฐมนตรีว่าการคลัง

อันความมั่นคงแห่งการเงินของรัฐบาลนั้น ย่อมต้องอาศัยฐานะการค้า เป็นปัจจัยสำคัญ เมื่อการค้าเจริญดีสินค้านำเข้า การเก็บภาษีอากรย่อมสะดวกและคล่องเป็นธรรมดา ในโอกาสที่หนังสือพิมพ์พระราชกิจจานุเบกษา ครบห้าปีก็สมควรกล่าวความไปแห่งการเงินในระหว่างห้าปีที่ผ่านมา มี พ.ศ. ๒๔๗๔ ซึ่งเป็นปีแรกของระยะที่การค้าตกต่ำเป็นที่สุด สินค้าเข้ามีราคา ๘๘.๘ ล้านบาท สินค้าส่งออกมีราคา ๓๓.๒ ล้านบาท ราคาสินค้าส่งออกสูงกว่าราคาสินค้าเข้าเพียง ๓.๒ ล้านบาทเท่านั้น แม้จะคิดค่า ๒ ปีก่อนนั้นเป็นอันมากก็ดี แต่ต่ำกว่าปีหลัง ๆ ต่อมาทุกปี จำนวนเงินนี้ เมื่อคำนวณถึงจำนวนเงินที่ต้องจ่ายไปต่างประเทศ เป็น ดอกเบี้ย และที่ชาวต่างประเทศ ส่งกลับไปยังประเทศบ้านเกิดเมืองนอนของเราแล้วแทบ จะไม่มีอะไรเหลือในกรุงสยามเลย ในปี พ.ศ. ๒๔๗๗ สินค้าเข้า ออก มี ราคาสูงกว่าสินค้าเข้า ๗๐.๘ ล้านบาท ซึ่งเป็นปีที่การค้าตกต่ำทุก ๆ ปี ในระยะนี้.

ในระหว่าง ๕ ปีที่กล่าวมานี้ จำนวนข้าวที่ส่งไปจำหน่ายในต่างประเทศ มีปริมาณสูง ปี พ.ศ. ๒๔๗๗ เป็นปีที่ ประเทศ สยาม ส่งข้าว ไป จำหน่ายมากที่สุดในปีประวัติศาสตร์การจำหน่ายข้าวไปต่างประเทศ คือเป็นจำนวนถึง ๓๓.๗ ล้านหาบ และแม้ว่าราคาข้าวจะค่อนข้างต่ำก็ตามโดยเหตุที่มีปริมาณสูงกว่าจำนวนถึง ๒๖.๓ ล้านหาบถึง ๗.๔ ล้านหาบ ก็ช่วย ทำให้ สินค้าส่งออกมีราคาสูงกว่าสินค้าเข้าถึง ๗๐.๘ ล้านบาท นอกจากนั้นทุกปีก็ ยากดี ไม่ดีก็ ดี มีราคาค่อนข้างต่ำด้วย ฉะนั้นจึงนับว่าปี พ.ศ. ๒๔๗๗ เป็นปีที่การค้าได้เริ่มฟื้นตัว จากความตกต่ำ และให้ ผลดีต่อเนื่อง มาถึงปี พ.ศ. ๒๔๗๘ ด้วย.

ปี พ.ศ. ๒๔๗๘ นั้นคงได้รับผลดีของการค้าในปี พ.ศ. ๒๔๗๗ บ้างเพียงเล็กน้อย ในปี พ.ศ. ๒๔๗๗ สินค้าส่งออกมีราคามากจึงมีเงินคงเหลือมาชำระหนี้สินที่ค้างเข้ามาในตอนต้นปี พ.ศ. ๒๔๗๘ นั้นด้วย มีหนี้สินค้างเข้าก็เริ่มมีปริมาณรายเดือนลดลงบ้างแล้ว แต่อย่างไรก็ดี เป็นความหวังอย่างมากอยู่ว่า ถ้าผลแห่งการทำมาในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ นี้ ได้ผลเท่าๆ กับปี พ.ศ. ๒๔๗๗ แล้ว การค้าก็ควรจะค่อยๆ ฟื้นตัวขึ้นเป็นลำดับต่อไป.

การเงินของรัฐบาลนั้นได้ถูกกระทบกระเทือนอย่างรุนแรงในปี พ.ศ. ๒๔๗๓-๒๔๗๔ และในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ แม้รัฐบาล ได้จัดการลดรายจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงอย่างจริงจัง ได้เปลี่ยนแปลงอัตราภาษีอากรและเก็บภาษีอากรใหม่หลายอย่างแล้วก็ดี แต่รายได้ที่เก็บขึ้นได้ก็ต่ำกว่ารายจ่ายเป็นจำนวน ๗.๕ ล้านบาทเศษ.

งบประมาณปี พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นงบประมาณ ที่ทำในปี พ.ศ. ๒๔๗๔

ซึ่งเป็นระหว่างเวลาที่การค้าทั่วโลกยังไม่มีอาการแสดงให้เดาเห็นว่า จะฟื้นตัว หรือจะทรงอยู่ในฐานนั้น ในกรุง สยามราคาข้าวต่ำลงไปกว่าปีก่อน ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจำต้องกระงบประมาณประจำปีโดยความระมัดระวังยิ่ง ในปี

ก่อน (๒๔๗๔) ตั้งเป็น จำนวน ๘๔.๘ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ตั้งเพียง ๗๔.๘ ล้านบาท ทั้งนี้ย่อมเป็นการแสดงให้เดาเห็นว่ารัฐบาลมิได้มี นอนใจในการที่จะรักษา ฐานะทางการเงินของประเทศเลย และมันน้อยประเท่ห์นักที่ได้กระทำอย่างจริงจังเช่นประเทศสยาม บรรดา รายจ่ายอันไม่น่า มาซึ่งผลตอบแทนทันที และพอจะรอไว้ก่อนได้ ก็ได้รับไว้ และนอกจากนั้น ก็ได้เปลี่ยนแปลงอัตราภาษี อากรพอที่คาดคะเนว่า จะเป็น การ เพิ่มพูนขึ้นได้ และจัดเก็บภาษีใหม่ ๆ หลายอย่าง เช่น ภาษีเงินเคียนซึ่งภายหลังเปลี่ยน แปลงเป็นภาษีเงินได้ และภาษีไม่ รับผิดชอบ ภาษีเงินเคียน ฯลฯ และลดภาษีอากร อันเป็นภาระหนักแก่ผู้ ก่อให้เกิดผลประโยชน์ลดอัตราอากรค่าขนส่ง ๒๐%.

เมื่อได้เปลี่ยนแปลงการ ปกครองแล้ว การณ์ได้ปรากฏว่าแม้การค้า ส่วนเอกชนจะค่อยๆ ฟื้นตัวขึ้นบ้างแล้วก็ตาม แต่ถดถอยยังไม่คลี่คลายมา ยังรัฐบาล ในการทำงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ จึงตั้งงบประมาณรายได้ด้วยความ ระมัดระวังเพียง ๗๒.๔ ล้าน บาท เท่านั้น และในปีต่อมา การค้าได้เจริญขึ้น งบประมาณแผ่นดินก็ได้ตั้งเพิ่มขึ้น เป็นลำดับมา คือในปี พ.ศ. ๒๔๗๗ ตั้ง ๗๔.๔ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ ตั้ง ๘๘.๘ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๔๗๙ ตั้ง ๑๐๓ ล้านบาท ซึ่งพึงสังเกตได้ ว่า ได้ตั้ง งบประมาณ เพิ่มขึ้นทุกปี จำนวนเงินที่ เก็บได้ จึงได้ สูงกว่างบประมาณทุกปี และ รายจ่าย ก็จ่ายไม่เต็มตามจำนวนที่ตั้งงบประมาณไว้ ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ถึงปี พ.ศ. ๒๔๗๗ รายได้สูงกว่ารายจ่ายทุกปี เงิน คงคลังจึงมีเพิ่มขึ้น อันกระทำให้รัฐบาลสามารถ จ่าย เงินลงทุนได้จาก เงินที่สะสมไว้ นี้ ในปี พ.ศ. ๒๔๗๗ ได้ กำหนดตั้งไว้ ๘.๑ ล้านบาท และ ในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ ตั้ง ๑๒.๔ ล้านบาท.

เนื่องจากการเงินของรัฐบาลมั่นคงและรัฐบาลได้สะสมเงินไว้สำรอง จ่ายเป็นค่าไถ่ถอนหนี้สินทางต่างประเทศ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕ รัฐบาล ได้ ไถ่ถอนคืนเงินกู้ราย ๗ ๐/๐ จำนวน ๒ ล้านปอนด์ คงประหยักรายจ่าย ได้มีละ ๑.๕ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๔๗๗ ก็ได้กระทำการแปลงหนี้ราย ๖ ๐/๐

---ต่อไปหน้า ๒๐

ภาวะการค้าข้าวของประเทศไทยสยาม

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มีโอกาสเขียนเรื่องการค้าข้าวในหนังสือพิมพ์ประชาชาติฉบับพิเศษ. อันที่จริงหนังสือพิมพ์ประชาชาติได้ใส่ใจในเรื่องการค้าข้าวอยู่แล้วเป็นอย่างมาก คงจะได้เห็นข่าวการ

ถ้าจะมีใครในบังคับอาศัยอยู่ในวงการค้าข้าว ซึ่งรู้ภาวะของการค้าข้าวเป็นอย่างดีและทั้งชอบเผยแผ่ความรู้ให้ประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องกับการค้าข้าวแล้ว นายเอ็กโบ๊ว วิสกุล ก็ควรจะอยู่ในจำนวนนั้นด้วยคนหนึ่ง. นักการค้าที่ประเปรียวคนนี้จะช่วยเสนอข้อสังเกตของเขาในภาวะแห่งการค้าข้าวของสยาม จากสายตาในวงการค้าในบทประพันธ์ข้างล่างนี้. ผู้หวัง ความก้าวหน้าของ ประเทศชาติ คง จะ พินิจ พิจารณา ข้อสังเกตโดยละเอียด.

นายเอ็กโบ๊ว วิสกุล

และถึงกับปร. ทั้งแต่อินเดียได้เริ่มซื้อข้าวไทย เราได้ยกเลิกคิดเนอต้องใจ บรรดาบริษัทค้าข้าวสำคัญๆหลายบริษัทได้มาเปิดสาขาขึ้นในกรุงเทพฯ ทำการซื้อข้าวจากโรงสีต่าง ๆ โดย

เคลื่อนไหวของสินค้าข้าว ซึ่งปรากฏในหน้ากระดาษของหนังสือพิมพ์นี้เอง. ประเทศไทยของเราจะเจริญขึ้นหรือเสื่อมลง ประชาชนจะสมบูรณ์หรือจนหรืออดตาย ก็ต้องอาศัยสินค้าเหล่านี้เป็นสำคัญ. ข้าพเจ้า อยากจะได้เห็นชาวเราเอาใจใส่ในสภาพการค้าต่าง ๆ ให้มากขึ้น และเชื่อว่าท่านทั้งหลายก็อยากเห็นเช่นนั้น. ในระยะสองปีมานี้ ข้าพเจ้ามีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้สังเกตเห็นว่า การค้าต่าง ๆ ของประเทศไทยได้ไหวตัวกระเดื่องขึ้นไม่น้อย. เสียแต่ที่เคยบ่นว่า การค้าขายไม่ค่อยดีอย่างหนึ่งกับการเงินไม่หมุนเวียนอย่างหนึ่งเท่านั้น ได้ซาเซาเบาบางลงแล้ว. สินค้าข้าวออกหลายประเภทมีราคาสูงขึ้น และดำเนินไปโดยความปกติราบรื่น จนทำให้ข้าพเจ้านึกคิดไปว่า คำว่า "ตกต่ำ" นั้น จะสูญสิ้นไปในครั้งหนึ่งละกระมัง. นั่นเอง ผู้ที่เป็นอุปัทมิตต์จะเห็นว่า การ "ตกต่ำ" ได้จมดิ่งลงไปในระดับที่ต่ำแล้ว. คงแต่คนออกไปนับวันแต่ละคนจะพ้นคนจนเป็นลำดับ. ไม่มีเหตุการณ์อันใดที่พึงวิตกว่า การค้าจะกลับค่อยถอยลงไปต่ำกว่าเวลานี้เลย.

เฉพาะการค้าข้าวแล้ว อันเป็นสินค้าสำคัญยิ่งของประเทศไทย ข้าพเจ้ายิ่งมั่นใจว่าระดับราคาจะดำรงคงอยู่ไม่แพ้ข้าวต่างประเทศ และเราจะมีตลาดพอที่จะจำหน่ายข้าว เหลือใช้ของเราเสมอไป. เราควรภูมิใจว่าข้าวสยามเคยมีชื่อเสียงมาแต่ดึกดำบรรพ์ เป็นข้าวที่ดีที่สุดในโลก. ราคาซื้อขายกันในตลาดลอนดอนก็ดี ตลาดฮ่องกงหรือสิงคโปร์ก็ดี ยิ่งมีน้ำหนักยิ่งกว่าข้าวของเพื่อนบ้านใกล้เคียงเสมอ. ในขณะที่เราปรารถนาว่า ราคาข้าวตกต่ำมากจนชาวเราเกือบจะหาทำไร

ในทางทำมาไม่ได้มัน เราต้องรู้ดีกว่า ชาวนาประเทศอื่นมีฐานะต่ำกว่าเรามาก เพราะข้าวราคาข้าวที่ต่ำกว่าข้าวของเราลงไป. ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงอยากจะได้เริ่มทำดังน้ำใจของชาวเราว่ามิบังควรที่ปล่อยให้ข้าวที่เราเคยทำเป็นมือชวามาแล้ว. เราเป็นประเทศที่เจริญด้วยกสิกรรมมาเป็นเวลานาน เมื่อเรายังไม่สามารถหมั่นเวียน เบียดเบียน ภาวะเป็น อย่างอื่นได้ เราก็ต้องหมั่นเพียรบำรุงการ กสิ กรรม เป็นกำลังต่อไป.

ข้าพเจ้ารู้สึกอยู่เสมอว่า สยามเราเป็นประเทศที่อุดมด้วยโชคดียิ่งเสมอ. เมื่อสามปีก่อน, ขณะที่ชะวาลูกขึ้นซึ่งเป็นลูกค้าข้าวสำคัญของเรา ประกาศปิดประเทศไม่ยอมให้ข้าวสยามเข้าสู่ประเทศนั้น ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจในสมัยนั้นได้แสดงความรู้วิญญูแก่ข้าพเจ้าว่า ข้าวสารของเรามีเหลือเฟือมากมายเกรงว่าจะไม่มีตลาดพอที่จะรับซื้อข้าวของเราทั้งหมดได้. ข้าพเจ้ากล่าวตอบว่า ข้าวสยามไม่เคยปรากฏว่าถึงที่อับจนเช่นนั้นเลย มีมากนักยอเท่าใดก็ส่งออกจำหน่ายหมดทุกที หากจะวิตกถึงที่ราคาเท่านั้น เพราะถ้าเราส่งทั้งหมดออกไปจนหมดตลาด ราคาจะตกต่ำลง. เหล่านี้เป็นความจริง. ในปี พ.ศ. ๒๔๗๖-๗๗ คือตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๔๗๖ ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ รวม ๑๒ เดือน เราได้ส่งออกจำหน่ายต่างประเทศถึง ๑,๘๖๓,๔๓๕ เมตริกตัน ซึ่งเป็นจำนวนสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ของประเทศไทย และในยุคนั้นเราได้ตลาดสำคัญใหม่ ตลาดหนึ่งคือ อินเดีย ซึ่งในระยะ ๑๒ เดือนที่กล่าวแล้วนั้น ได้ซื้อข้าวเราถึง ๓๘๕,๗๓๘ เมตริกตัน เป็นตลาดสำคัญที่ ๓ รองจากฮ่องกง

ตรง ส่งไปยังประเทศอินเดียเดือนหนึ่ง ๆ เวลานี้ไม่ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ เมตริกตัน.

ตลาดใหม่ที่ปรากฏขึ้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ก็คือ มอริเชียส. ในช่วงเวลาไม่ถึงสองเดือนมอริเชียสได้ซื้อข้าวของเราถึง ๕๐๐,๐๐๐ กระสอบ ทั้งๆ ที่แต่เดิมมาไม่เคยรู้จักกับเราเลย. ถ้ามอริเชียสคิดใจข้าวของเราเช่นเดียวกับอินเดีย ข้าพเจ้าเชื่อว่าเราจะได้ตลาดมอริเชียสเป็นลูกค้าสำคัญอีกแห่งหนึ่ง.

ข้าพเจ้าได้กล่าวแล้วว่า ตลาดข้าวของเรามีอาการดีขึ้นเป็นลำดับ และเพื่อสนับสนุนให้ท่านเห็นความจริงในเรื่องนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงสถิติสินค้าข้าวที่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศในระยะ ๕ ปีที่ผ่านมา. เฉพาะตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงเดือนสิงหาคม รวม ๘ เดือน

พ.ศ. ๒๔๗๔/๗๕ จำนวนข้าว ๑,๓๐๒,๗๓๘ เมตริกตัน ราคาเงิน ๖๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท

พ.ศ. ๒๔๗๕/๗๖ จำนวนข้าว ๑,๒๓๒,๓๐๓ เมตริกตัน ราคาเงิน ๖๘,๔๐๐,๐๐๐ บาท

พ.ศ. ๒๔๗๖/๗๗ จำนวนข้าว ๑,๓๐๕,๘๒๐ เมตริกตัน ราคาเงิน ๕๘,๘๐๐,๐๐๐ บาท

พ.ศ. ๒๔๗๗/๗๘ จำนวนข้าว ๑,๒๗๗,๓๘๘ เมตริกตัน ราคาเงิน ๗๐,๖๐๐,๐๐๐ บาท

พ.ศ. ๒๔๗๘/๗๙ จำนวนข้าว ๑,๒๓๖,๒๓๖ เมตริกตัน ราคาเงิน ๗๓,๓๐๐,๐๐๐ บาท

ตามสถิติเหล่านี้ ท่านจะเห็นได้ว่า ในระยะ ๕ ปีที่กล่าวมานี้ การทำมาค้าได้ผลดีเกินปริมาณปกติเป็นอย่างมาก และราคาข้าว ก็ขึ้นสูงขึ้นได้. เงินจากการจำหน่ายข้าวสูงขึ้นจาก ๖๒ ล้านบาทใน พ.ศ. ๒๔๗๔/๗๕ เป็น ๗๓ ล้านบาทสำหรับปีนี้. จึงอยู่ตัวแล้วเหล่านี้มิได้แสดงว่า เราได้จำหน่าย

ประเพณี — ทำคนให้เป็นคน

การกีฬาไม่ใช่แต่เพียงว่าเล่นฟุตบอลกันแล้ว ได้ผลแพ้ชนะกันเพียงนั้น การกีฬายัง
อบรมให้ผู้เล่นเป็นคนดี มีศีลธรรมดี สมด้วยการเป็นผู้มีมนุษยธรรม แม้ท่านที่เป็นนักการเมือง
หรือผู้แทนราษฎรก็จะต้องสั่งวร “น้ำใจนักกีฬา” ไว้อย่างเข้าเลือดเข้าเนื้อ มีความอดทน แน่วแน่
และเด็ดเดี่ยว แพ้เป็นชนะเป็น ไม่โยกตัวต่ออดีตหิตอดีตเหตุ คือท่านถือประโยชน์ส่วนรวม วัฒนธรรม
ของประเทศชาติ เป็นสำคัญกว่าประโยชน์ส่วนย่อย ซึ่งเพียงส่วนหมู ส่วนคณะ หรือส่วนครอบครัว
และส่วนตน ในที่สุดนี้ข้าพเจ้าขอเน้นว่า การพลศึกษาในและ เป็นสิ่งจำเป็นยิ่งของ
มนุษย์เรา นับตั้งแต่ คลอดมาจนตราบอวสาน และก็ด้วยตามนัยนี้เอง รัฐบาลของเราแลรัฐบาล
ของนานาชาติทั่วโลกจึงจะมักเขม้นในการที่จะดำเนินการเพื่อ “ทำคนให้เป็นคน”

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

ในบทประพันธ์เพลงกราว กีฬาของท่านครูเทพ ตอนหนึ่ง ได้กล่าวไว้
ว่า “กีฬา กีฬา เป็นยาวิเศษ แก้กองกิดเกดทำคนให้เป็นคน” หากพูดแต่
เพียงเฉยๆ ไม่มีสาระสำคัญเท่าไรนัก แต่ความหมายของท่านนั้น ท่าน
หมายถึงว่า กีฬาเป็นยาวิเศษสำหรับบำบัดอารมณ์ชั่ววูบที่นำ ความเศร้า
หมอง (กิดเกด) มาสู่คน และถ้ายังเราจะพิจารณาให้เข้าใจซึ่งลงไปถึงว่า
คำว่า “คน” คำแรกนั้น คือผู้ที่กำเนิดมาเป็นมนุษย์ แต่ส่วนคำว่า “คน”
คำหลัง นั้นหมายความว่า ผู้มีมนุษยธรรม เช่นนี้แล้วจะทำให้ความตอนนั้น
สำคัญยิ่งยวดขึ้นอีก.

“คน” คำแรกที่แสดงความหมายไว้ในที่นั้นว่า ผู้กำเนิดมาเป็นมนุษย์
นั้น เริ่มปฏิสันถารเป็นตัวตนตามกฎหมายตั้งแต่คลอดมาและ สดชื่น ลงเมื่อ
ตาย ในระยะเวลานี้คนย่อมประสพภาวะต่างๆ นับตั้งแต่เมื่อคลอดมา
เป็นทารกแล้ว ตั้งแรกจะต้องหายใจ ร้องไห้ ยกแขน ยกขา ชันคอ
คว่ำ คืบ นั่ง คลาน ตั้งไข่ ลอยยืน เดิน วิ่ง ซึ่งหากปฏิกิริยาเหล่านี้
เป็นกาย บริหารให้อวัยวะทุกส่วนได้เคลื่อนไหวเพื่อความเจริญความเติบโต
แห่งร่างกาย ตั้งนั้นย่อมเป็นที่ประจักษ์แจ้งว่าธรรมชาติได้ให้การพลศึกษา
แก่มนุษย์เราตั้งแต่คลอดออกมาทีเดียว แม้สัตว์ หรือพืชพันธุ์ต่างๆ เมื่อ
ออกจะมีปฏิสันถารนั้นมักจะขยายเนื้อ ขยายตัว เพื่อให้แตกกิ่งก้านสาขา
ใหญ่โตต่อไปเช่นกัน ส่วนสัตว์ต่อไปสำหรับทารกก็มีการฝึกและปลูกฝังจริ
ยวัตรตามขนบประเพณีนิยมของชาติตน เมื่อถึงวัยสมควรก็เข้าโรงเรียน
เพื่อศึกษาวิชาต่างๆ ทางพุทธก็มีการหัดอ่าน หัดเขียน หัดนับ หัดคิด
ตลอดจนวิชาอื่นๆ อีกด้วย.

ในระหว่างที่เข้าประจำอยู่ในโรงเรียน จะมีนายแพทย์และนางสว
ภิบาลโรงเรียนคอยตรวจตรา เพื่ออนามัยแห่งร่างกาย หากมีการเจ็บ
ป่วยขึ้น ก็จัดรักษาพยาบาล นอกจากจะให้ร่างกายเป็นสุขสบาย อยู่เสมอ
แล้ว ทางโรงเรียนยังจัดให้เล่นกีฬาต่างๆ เลือกระยะเพาะ แต่ก็จะให้
เกิดคุณประโยชน์ในทางเพิ่มพูนกำลังกายให้แข็งแรง มีอนามัยดี ในทาง
กำลังน้ำใจให้หนักแน่นเป็นนักเล่นมีความสามัคคี อารมณ์ และขันติ ให้
รู้จักแพ้ รู้จักชนะ ถูกันได้ ในสิ่งที่ควรจะได้ ถูได้เสียในสิ่งที่ควรจะได้ ทั้ง
ให้เข้าเป็นอนุสมาชิกแห่งอนุสภาการศึกษา เพื่ออบรมให้เป็นผู้มีใจบุญ มี
เมตตากรุณาแก่เพื่อนมนุษย์และสัตว์ทั่วไป แสดงบุญกุศลในทางบันเทา

ทุกข์ที่พบภาพและมีอาการป่วยไข้ ด้วยการช่วยเหลือบำรุงน้ำใจตาม
วิธีที่สามารถจะทำได้ ให้เข้าเป็นลูกเสือเพื่อรู้จักสมรรถภาพของตน
ฝึกฝน สมรรถภาพของตน และเตรียมพร้อมที่จะใช้ให้ รู้จักประโยชน์ตน
ประโยชน์ท่าน ถือประโยชน์ส่วนรวม เป็นสำคัญ กว่า ประโยชน์ส่วนตน
รู้จักร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนถึงภราดรภาพแห่งโลก นอกจากนี้ยังมีการ
อบรมวิชาทหารเพื่อพร้อมที่จะเข้ารับราชการทหารได้ ทุกเมื่อ โดยเสีย
เวลาอบรมเพิ่มเติมเพียงเล็กน้อย เป็นการประหยัดเวลา และประหยัดบ
ประมาณรายจ่ายในการทหารที่จะเสียไปในการเกณฑ์ชายฉกรรจ์เข้ารับราช
การทหารตามพระราชบัญญัติ ด้วยวิธีการดังกล่าวนี้จะเห็นได้ว่าในชั้นที่เป็น
นักเรียนน้อย น้อยจะต้องอาศัยพลศึกษาอย่างมากมา เพื่อยุบยอนนิสัย
จิตใจ ปลูกฝังให้เป็นพลเมืองดีในอนาคต เพื่อเป็นกำลังของประเทศ
ชาติสืบต่อไป.

การพลศึกษาตามความหมายในปัจจุบันนี้ ท่านรวมถึงจริยศึกษาอัน
เป็นองค์สำคัญของมนุษยธรรมด้วย พลเมืองที่ดีจริงๆ ของชาติจะต้องไม่
บกพร่องด้วยองค์สำคัญนี้ ถ้าหากคิดหนึ่งกล่าวกันว่า “วิชาท่วมหัวเอาตัว
ไม่รอด” นั้นก็เพราะขาดองค์สำคัญนี้ ไม่สามารถจะใช้วิชาของตนให้เป็นประ
โยชน์ได้ ไม่รู้จะนำเอาวิชาไปประกอบกิจการติดต่อกับผู้อื่นให้สัมฤทธิ์
ผลหา ขาดการกล้าแสดงออกอย่างใจกล้า การมีร่างกายแข็งแรงมีสมอง
ปลอดโปร่ง สมองจะพิจารณาทุกสถานการณ์ มีตัวอย่างอันเป็นต้นแบบอยู่
อย่างมากสำหรับผู้ที่มิใช่วิชากรมากมาย แต่เอาตัวไม่รอดต้องตกเป็นคนรกร
โลกเพราะขาดการพลศึกษา การเล่นกีฬาไม่แต่จะทำให้ร่างกายแข็งแรง
บริบูรณ์เป็นปกติเพียงอย่างเดียว ยังเป็นการอบรมให้รู้จักอดทนอด
คยเห็นยอวังไว้ มิให้เดินทางไปสู่ความชั่ว คุณงามความดีเป็นสิ่งที่ดี
ทำได้ด้วยยาก ตรงข้ามกับความชั่วซึ่งเกิดขึ้นได้อย่างง่ายดาย กีฬาจะ
เป็นเครื่องระงับเพื่อยุบยอนมิให้ตกเป็นเหยื่อของความชั่ว ถ้าจะอุปมาอีก
นัยหนึ่ง กีฬาก็คือข้อวัตรของนายควาญ เพื่อบังคับให้ช้างซึ่งเป็นสัตว์ที่
กำลังมีหิมาเดินไปตามทางที่ต้องการ.

การกีฬาไม่ใช่แต่เพียงว่าเล่นฟุตบอลกันแล้ว ได้ผลแพ้ชนะกัน
เพียงนั้น การกีฬายังอบรมให้ผู้เล่นเป็นคนดี มีศีลธรรมดี สมด้วยการ

● เกียรติคุณและศัตรู

ข้าพเจ้าได้รับคำร้องขอให้เขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งลงใน "ประชาธิปไตย" ฉบับวันสำคัญนี้ ชนชั้นข้าพเจ้าก็จะเขียนข้อความอันเกี่ยวกับศิลปกรรม แต่เวลาไม่อำนวยให้ ข้าพเจ้าจึงเก็บข้อความที่เขียนไว้แล้วในที่อื่นๆ เช่นในหนังสือ "กศโศบาย" ที่พิมพ์ออกเมื่อเร็วๆ นี้ มารวบรวมคิดต่อ. ข้าพเจ้าให้เขียนเรื่องสั้นๆ เรื่องหนึ่ง เพื่อเป็นของขวัญวันเกิดของ "ประชาธิปไตย" ให้ชื่อว่า เรื่อง "เกียรติคุณและศัตรู"

มีคำสองคำในภาษาไทยซึ่งความหมายไม่เหมือนกัน คือ "ศัตรู" คำหนึ่ง กับ "ปรปักษ์" อีกคำหนึ่ง ศัตรูหมายถึงผู้คิดทำลายล้าง แต่ปรปักษ์หมายถึง ผู้ที่มีความเห็น ผิดกัน หรือ มีผลประโยชน์ขัดกัน ศัตรูกับปรปักษ์อาจกระทำร้ายเราได้เท่าไรเท่าๆ กัน แต่มีความหมายไปคนละอย่าง ศัตรูกระทำด้วยเจตนาร้าย แต่ปรปักษ์กระทำโดยเจตนาดี ถ้าไม่ใช่ศัตรูตัวเรา, ก็คือสิ่งอื่น เช่น เจตนาดีต่อชาติบ้านเมือง ต่อหลักธรรม หลักวิชาหรือทางการอันหนึ่งอันใด ซึ่งเราเชื่อโดยความสุจริตว่าเราเป็นฝ่ายถูกเช่นคณะพรรคการเมืองซึ่งเป็นปรปักษ์ต่อกันและกัน โดยต่างฝ่ายต่างเชื่อด้วยความสุจริตว่าวิธีการของตนเป็นวิธีที่ถูกต้อง วิธีประทุษร้ายก็ต่างกัน ปรปักษ์ประทุษร้ายโดยหลักการ แต่ศัตรูประทุษร้ายส่วนตัว

โลกเจริญขึ้นด้วยคนเป็นปรปักษ์ต่อกัน แต่โลกมิได้เจริญขึ้นด้วยการที่คนเป็นศัตรูกัน ความเป็นปรปักษ์เป็นทางให้เกิดความแข่งดี แต่การเป็นศัตรูเป็นทางให้เกิดความแข่งร้าย วิธีการของปรปักษ์ย่อมชวนชวายที่จะชนะผู้อื่นด้วยความดีของตน แต่วิธีการของศัตรูย่อมชวนชวายที่จะชนะไม่ใช่ ด้วยการประคบ ความดีของตนให้ยิ่งขึ้น แต่ด้วยการทำลายความดีของผู้อื่นให้ลดลงมาเหลือเท่า ของ ตัว หรือ ต่ำกว่า ของ ตัว ฉะนั้นการเป็นศัตรูกันจึงเป็นการทำความเสียหายร้ายแรงแก่โลก

โดยหลักทั่วไป ศัตรูเกิดขึ้นในเมื่อเราได้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นการประทุษร้ายแก่เขาโดยทางตรงหรือทางอ้อม

โดยทางตรงคือเราอาจจะได้กระทำโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจให้เขาได้รับความลำบาก ให้เขาเสีย

ทรัพย์สิน เสียชื่อเสียง เสียตาผลหรือเกียรติคุณ ความดีอันเขาควรสมควรได้ เราอาจจะได้กล่าวถ้อยคำใดๆ ที่เป็นการประทุษร้ายหรือทำความไม่พอใจให้แก่เขา เรื่องนี้เป็น เรื่องที่เข้าใจง่าย เพราะการกระทำของเราเป็นการผิด ก็สมควรจะมีศัตรูเกิดขึ้นจึงป้องกันภัยตอบ

แต่ยังมีอีกกรณีหนึ่ง คือเราไม่ได้ทำให้ใครเสียทรัพย์สิน เสียชื่อเสียง ไม่ได้ทำให้ใครเสียตาผล

หลวมวิจิตรวาทการ

มีคำสองคำในภาษาไทยซึ่งความหมายไม่เหมือนกัน คือ "ศัตรู" คำหนึ่ง กับ "ปรปักษ์" อีกคำหนึ่ง ศัตรูหมายถึงผู้คิดทำลายล้าง แต่ปรปักษ์หมายถึง ผู้ที่มีความเห็น ผิดกัน หรือ มีผลประโยชน์ขัดกัน ศัตรูกับปรปักษ์อาจกระทำร้ายเราได้เท่าไรเท่าๆ กันแต่มีความมุ่งหมายไปคนละอย่างศัตรูกระทำด้วยเจตนาดี แต่ปรปักษ์กระทำโดยเจตนาดี ถ้าไม่ใช่ศัตรูตัวเรา ก็คือสิ่งอื่น เช่น เจตนาดีต่อชาติบ้านเมือง ต่อหลักธรรม หลักวิชาหรือทางการอันหนึ่งอันใด ซึ่งเราเชื่อโดยความสุจริตว่าเราเป็นฝ่ายถูกเช่นคณะพรรคการเมืองซึ่งเป็นปรปักษ์ต่อกันและกันโดยต่างฝ่ายต่างเชื่อด้วยความสุจริตว่าวิธีการของตนเป็นวิธีที่ถูกต้อง วิธีประทุษร้ายก็ต่างกัน ปรปักษ์ประทุษร้ายโดยหลักการ แต่ศัตรูประทุษร้ายส่วนตัว

หรือคุณความดีอะไร ไม่เคยกล่าวถ้อยคำใดๆ ที่จะทำความไม่พอใจให้แก่ใคร แต่ตรงกันข้าม เราทำความดี เราประกอบสิ่งซึ่งเป็นคุณประโยชน์ เรากระทำการที่ช่วยให้เรามีชื่อเสียง หรือได้รับความนิยมนยกย่อง ในกรณีนี้ ก็อาจทำให้มีศัตรูขึ้นมาก

ที่เป็นดังนี้ ก็เนื่องจากกฎแห่ง ความสัมพันธ์ ทุกสิ่งในโลกนี้ ไม่มีอะไรแน่นอนตายตัว ความดีความชั่วเป็นแต่ ของเปรียบเทียบ เรานิยมคนๆ หนึ่งว่าฉลาดก็เพราะเหตุที่คนอื่นโง่กว่า เราหลงโทษคนหนึ่งว่าโง่ ก็เพราะเหตุว่ามีคนอื่นฉลาดกว่า คนดีจะเป็นคนดีได้ ก็เพราะเหตุที่คนอื่นชั่ว และคนจะเป็นคนชั่วก็เพราะมีคนดี ความโง่ ความฉลาดและความดี ความชั่ว จึงเป็นสิ่งที่ไม่มีอะไรวัด

ในกาลดึกดำบรรพ์ เมื่อมนุษย์ทุกคนต้องไปล่าสัตว์หรือหาผลไม้มาเป็นอาหาร ในเวลานั้นก็ยังไม่มีคนจน แต่ต่อมาเมื่อเกิด ความคิดในการเก็บสะสมทรัพย์ เกิดมีผู้มั่งคั่งขึ้น คนอื่นก็กลายเป็นคนจนไปในตำบลบ้านหนึ่งในชั้นแรกคนที่ฉลาดเท่าๆ กัน พอเกิดมีใครไปได้รับการศึกษาจากสำนักวิชาปาโมกข์ กลับมาก็เป็นคนฉลาด ส่วนคนอื่นกลับกลายเป็นคนโง่ไป

นี่แหละเป็นเหตุให้ ศัตรูมีขึ้นด้วยความดีของเรา มีคนเป็น อันมากที่ทำงาน เพื่อหาชื่อเสียง ทำงาน เพื่อหวัง เกียรติคุณ แต่ชื่อเสียง หรือ เกียรติคุณนั้นเอง จะเป็นอาวธฆ่าเรา ชื่อเสียงคือมหาโจร มียุอยู่ในผู้ใดก็ปล้นผู้นั้น ให้ปราศจากความดี ทำให้มีศัตรูผู้ปองร้าย ซึ่งตัวผู้นั้นเองก็ไม่ทราบว่าได้ทำอะไรให้ใคร แต่เมื่อเราได้ ศึกษากฎแห่งความสัมพันธ์ ดังกล่าวมาข้างต้นแล้ว เราจะเข้าใจเรื่องนี้ได้ดี การที่เราแสดงตัวว่ามีความสามารถนั้น เป็นการกระทำให้คนอื่นหลายคนตกอยู่ในฐานะ หย่อน ความสามารถ การที่เราแสดงตนว่าเป็นคนฉลาดรอบรู้ เป็นการทำให้คนอื่นหลายคน ตกอยู่ใน ฐานะ ที่อ่อน ความรู้ การที่เราทำความดีความงามอะไรอย่างใหญ่หลวง เป็นการทำให้คนอื่นหลายคนตกอยู่ในฐานะ ที่ต่ำที่เราไม่ได้ ไม่ต้องสงสัยเลย เรื่องนี้ก่อให้เกิดศัตรู เพราะการที่เราทำตัวให้เด่นขึ้นมาขึ้น เป็นการประทุษร้าย คนอื่นโดยทางอ้อม เป็นการ ประทุษร้าย ต่อ ความรู้ ดี ของ คน มีจำนวน มาก และมีผลร้ายกว่าการ ประทุษร้าย โดยตรง เพราะการประทุษร้ายโดยตรง เช่นเราทำให้ใครเสียทรัพย์สิน เสียชื่อเสียง เสียตาผล เราพอจะทราบได้ว่ามีใครได้รับผลแห่งการประทุษร้ายของเรา เราพอจะทราบตัวผู้ที่เป้นศัตรูเรา แต่การทำความดีให้เด่นขึ้นมา เป็นการประทุษร้าย ต่อ ความรู้ ดี ของคนซึ่งนับเป็น การ ประทุษร้าย ทางอ้อมนั้น เราทราบไม่ได้เลยว่าใครบ้างที่ได้รับประทุษร้ายจากเรา เราทราบไม่ได้เลยว่าใครบ้างเป้นศัตรูกับเรา

สุนทรภู่ กวีเอกของเรารัฐจากกฎข้อนี้ จึงได้กล่าวเป็นภาษิตไว้ว่า "รัฐรักษาตัวรอดเป็นยอดดี" คือหมายความว่าทางปฏิบัติที่จะทำให้เรามีความสุข คือทำแต่พอดี พอเอาตัวรอด ไม่ทำอะไรให้เด่นขึ้นมา สุนทรภู่ถูกกระทำลำบากก็เพราะความเด่นของตน ภาษิตชนิดนี้ไม่ใช่มีเฉพาะของสุนทรภู่ คนฝรั่งก็มีภาษิตคิดปาก

----ต่อไปหน้า ๓๕

คนไทยในญี่ปุ่น

วินัยในการเขียน

ทางด้านงานหนังสือพิมพ์ "พระราชกฤษฎีกา" ประสงค์จะทราบความเป็นไปของคนไทยในญี่ปุ่น โดยเหตุที่ในเวลาปัจจุบันนี้ ได้มีคนไทยเข้ามาศึกษาวิชาการอยู่ในประเทศอันน่าพิศมัยนี้ เพิ่มพูนจำนวนจนเป็นลำดับ. ข้าพเจ้า ได้ หายใจ อากาศ ของกรุงโตเกียวเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน. ต่อจากนั้น มาประมาณ ๒ ปีเศษ ข้าพเจ้าได้พบปะสนทนากับคนไทยในญี่ปุ่นทุกประเภท แต่ว่า ข้าพเจ้าก็ยังไม่ได้เขียนเรื่องที่เป็นแก่นสารอะไรส่งมาให้สำนักงาน. ข้าพเจ้าไม่กล้าเขียนเพียงแต่สิ่งที่ข้าพเจ้าได้เห็น แม้ว่านักเขียนต่างประเทศบางคนที่เขาไปอยู่ในเมืองไทยอาจจะกล้าทำเช่นนั้นก็ตาม. หนังสือพิมพ์ของเรา ถึงว่าไม่มีชื่อเสียงโด่งดังไปในนานาประเทศ แต่ว่าเราก็อาจจะมีวินัยของเราแตกต่างจากหนังสือพิมพ์ในต่างประเทศได้.

นอกจากที่ได้ได้เห็น ข้าพเจ้าประสงค์จะเขียนในสิ่งที่ข้าพเจ้าเข้าใจด้วย. ใครๆ ก็อาจจะเขียนสิ่งที่ได้เห็นในแวบเดียวได้ แต่ว่าในขณะที่เดียวกัน ก็อาจจะได้เขียนสิ่งที่เห็นมาลึกๆ เกือบทั้งหมดก็ได้. ในส่วนนี้ ข้าพเจ้า เมื่อได้มาเห็นความเป็นไปต่างๆ กันแล้ว ก็ใคร่จะรอสอดส่องเพื่อให้เกิดความเข้าใจก่อน. เมื่อปีเศษได้ก็กลายเป็นเดือนข้าพเจ้าจึงรู้สึกได้ว่า ข้าพเจ้าพอมีความเห็น และความเข้าใจที่จะเขียนเรื่องราวบางอย่างส่งมาให้หนังสือพิมพ์ของเราได้. ข้าพเจ้าไม่ได้ถือว่า เรื่องราวต่างๆ ที่ข้าพเจ้าเขียนมาลงพิมพ์ จะไม่มีที่ผิดพลาดเลย. ข้าพเจ้าเป็นแต่ขอชี้แจงไว้ว่า ข้าพเจ้า ไม่ได้เขียนเรื่อง

ราวในประเทศญี่ปุ่น อย่าง กระตือกระโฮมร้อนร้อน ไม่ว่าในเรื่องที่กล่าวถึงจะเขียนหรือจะได้อ่านต่อไปก็. ข้าพเจ้า ได้ สอดส่องได้พิจารณาแล้วจึง ได้เขียน. ถ้า ได้เขียนอะไรผิดไปบ้าง ก็อยู่ในความเห็นอกเห็นใจของท่านที่จะพิจารณาอย่างไร.

สถานทูตไทยในญี่ปุ่น

จากโกเบข้าพเจ้าเดินทางสู่โตเกียวพร้อมด้วย นายนาอากะ หลวงชาญชัยศักดิ์. ท่านนี้และคณะนายทหารเรืออีก ๑๐ นาย ได้เป็นสหายที่ดีของคนไทยที่เดินทางมาในเรือเดียวกันตลอดระยะทาง ๖๖๖ กิโลเมตร และได้สนทนากันและได้แลกเปลี่ยนกันไปได้ สำนึกที่หมายของคน. รุ่งขึ้นจากวันที่มาถึง ข้าพเจ้าได้ ไปเยี่ยมคำนับท่าน อัครราชทูตของเรา, พระมิตรภรรมาภิบาล, ณ ที่สำนักงานของท่าน. ท่านได้ต้อนรับปฏิสันฐานด้วยดี.

สถานทูตไทยในญี่ปุ่น มีข้าราชการทำงานรวมหมด ด้วยกัน ๕ นาย ไม่นับท่านทูตและคนรับใช้. ตำแหน่งเลขานุการและผู้ช่วย เป็นข้าราชการไทย อีก ๒ นายเป็นชาวญี่ปุ่น คนหนึ่งในสองคนนี้ คือมิสเตอร์ยามากุจิ ซึ่งเคยเข้ามาในเมืองไทย กับคณะข้าหลวงโลกกิจญี่ปุ่น ในหน้าที่ที่ปรึกษาและล่าม ของ คณะ ข้าหลวง

กุหลาบ สายประดิษฐ์

ผู้แทนพิเศษของเรา ซึ่งเวลานี้ไปดูแลศึกษาการหนังสือพิมพ์อยู่ในประเทศญี่ปุ่น ณ สำนักงานโตเกียว นิชิ และอะซายิ ซิมบุน ซึ่งเป็นสำนักงานที่ใหญ่ที่สุดในประเทศญี่ปุ่น

นี้ ก็รู้ขึ้นโดยอาศัยเหตุที่ว่า ได้มีนักเรียนไทยนิยมออกไปศึกษาวิชาในต่างประเทศนี้ๆ เป็นจำนวนมาก แต่ทางสถานทูตแสดงว่า ไม่สามารถจะดูแลได้ทั่วถึงดังที่ได้มีข้าราชการตำแหน่งนี้ในอังกฤษ และ อเมริกา เป็นต้น.

ผู้ดูแลนักเรียนไทย

ข้าพเจ้าได้กล่าวว่า มิสเตอร์ยามากุจิมีความพอใจในฐานะที่เป็นข้าราชการไทยเป็นอันมาก. โดยเหตุนี้ทำให้มีกิริยาทำทางซึ่งซึ่ง ในเวลาปฏิบัติหน้าที่. มิสเตอร์ยามากุจิ ดูเอาใจใส่ในหน้าที่ด้วย. ข้าพเจ้าไม่ทราบแน่ชัดว่าหน้าที่ในการดูแลนักเรียนไทยใน ประเทศญี่ปุ่น มีขอบเขตเพียงไหน. ถ้าหน้าที่ในเรื่องนี้มีอยู่ ว่า จัดการให้นักเรียนไทยเมื่อแรกมาถึงได้เข้าอยู่ในครอบครัวของคนญี่ปุ่นหรือในที่อื่นใด เพื่อศึกษาภาษา

ญี่ปุ่น เป็นเมืองต้นตำรับข้าพเจ้า

ก็เห็นว่า การจัดการในเรื่องนี้นั้นได้เป็นไปด้วย.

อย่างไรก็ตาม มีข้อที่น่าคำนึงอีกบางอย่าง นอกออกไปจากนี้ เป็นต้นว่า การควบคุม หรือ ให้คำแนะนำ เพื่อให้ การศึกษาของนักเรียนไทยที่ได้อาศัยอยู่ อัน จะนำไป บำเพ็ญคุณประโยชน์แก่ ประเทศชาติได้แท้จริงประการหนึ่ง การสำรวจตรวจสอบผลการศึกษานักเรียนเป็นครั้งคราว รวมทั้ง การสอดส่องดูแลความเป็นอยู่ และความประพฤติ ของนักเรียนอย่างจริงจัง เพื่อเชิดชูชื่อเสียงอันดีของคนไทยในต่างประเทศอีกประการหนึ่ง และอาจจะมียุทธวิธีอย่างอื่น ๆ อีก.

ข้อคำนึงเช่นที่กล่าวมานี้ จะอยู่ในขอบเขตหน้าที่ของสถานทูต ในความหมาย ในฐานะผู้ดูแลนักเรียนไทยเพียงใด. ข้าพเจ้าไม่ทราบแน่ชัดว่า หน้าที่ของสถานทูตได้ครอบคลุมไปถึง ทางสถานทูตอาจจะดำเนินการอยู่แล้วตามสมควร.

ผู้ช่วยทูตทหาร

เมื่อประมาณ ๑ ปีมาแล้ว ทางราชการ ทหารบกได้ส่ง นายทหารผู้ใหญ่คนหนึ่งออกมาอยู่ในประเทศญี่ปุ่น ในนามของผู้มาศึกษาจะมาศึกษาในเรื่องอะไรนั้น ไม่เป็นที่ทราบกัน. โดยตระหนัก ข้าพเจ้าได้ทราบมาจากทางที่ควรเชื่อถือได้คือ ทางราชการของญี่ปุ่น นอกจากจะ ประหัดลาด และ ระวัง ระวังไว้อยู่. ที่มีนายทหารชั้นผู้ใหญ่คนหนึ่ง ของ กองทัพบกสยามมาอยู่ในญี่ปุ่นอย่างเงียบๆ และไม่

ปัญหาสำคัญของการศึกษาอยู่ที่อะไร?

มนุษย์มิได้เกิดมาคราวเดียวพร้อม ๆ กันทั่วโลก แรกทีเดียวคงเป็นหมู่เหล่าเล็กๆ แล้วจึงทวีขึ้น ๆ จนยากที่จะนับได้ถ้วน ตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน. ความจำเป็นในการดำรงชีพบังคับให้จำต้องอยู่ร่วมกัน พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน. ทารกจำต้องอยู่ในความดูแลของบิดามารดาญาติพี่น้อง. คนหนุ่มต้องเชื่อฟังบังคับบัญชาของผู้ที่มีอายุ ซึ่งได้ผ่านชีวิตหนุ่มมาก่อน ได้เห็นโลกมากกว่ากัน ทั้งนี้เป็นไปโดยกฎธรรมชาติ การศึกษาเป็นเรื่องของชีวิต เป็นสาระสำคัญในความเป็นอยู่ของมนุษย์ นอกออกไปจากอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจในเรื่องการศึกษาของมนุษย์ ให้ละเอียดลึกซึ้งดังจะได้กล่าวต่อไป.

ความเป็นอยู่ของมนุษย์ได้เปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัย เมื่อเกิดความจำเป็นอย่างหนึ่งขึ้น เราต้องคิดค้นหาทางจัด บัดเบ้า ให้พ้นจากความจำเป็นนั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นไปตามกฎธรรมชาติหรือตามกฎหมายแห่งการสังคม ความคันธเช่นนี้ย่อมมีอยู่ และหมุนเวียนไปตามกาลเทศะ จะเห็นได้จากประวัติ ศาสตร์ ที่กล่าวถึงสมัยหิน สมัยเหล็ก ฯลฯ และในสมัยปัจจุบัน จะสังเกตได้ว่า วิทยาการสมัยใหม่ และผลแห่งวิทยาศาสตร์ได้พยายามเอาชนะธรรมชาติอยู่ทุก ๆ โอกาส เท่าที่จะอำนวยให้ โดยเฉพาะในปัญหาของคำว่า "การศึกษา" ก็น่าจะได้มีความเป็นมาเช่นเดียวกัน เริ่มต้นด้วยการที่มนุษย์พบว่า การศึกษานั่นอันแก่บรรดาผู้สืบสกุลและญาติมิตร ใกล้ชิดก่อน. การศึกษาของมนุษย์นั้น อาจกล่าวได้ว่าเริ่มมีขึ้น ตั้งแต่ มนุษย์ อยู่ในวัยที่จะเริ่มรู้ความเป็นไปของโลกได้ เรียนรู้สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวกับตน มาก่อน ที่จะ

ในฐานะของผู้สังเกตการณ์, พระสารสาสน์ประพันธ์ ได้เสนอคำเชิญของ 'ประชาชาติ' เพื่อขอสังเกตใน ปัญหาการศึกษาอันเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับชีวิตในอนาคตของประเทศตามที่จารึกไว้ใน บทบัญญัติ ฉะเพาะกาลแห่งรัฐธรรมนูญของเรา ข้อสังเกตของท่านผู้นี้จะมีคุณค่ามากเพียงไร งานของท่านที่ปรากฏแก่พระสารสาสน์ มหาชนมาแล้วในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ย่อมจะประกาศให้ประพันธ์ ส.ส. ผู้อ่านมั่นใจได้ล่วงหน้า บทประพันธ์ที่ลงพิมพ์ต่อไปนี้ เป็นเพียง 'ความนำ' ของบทประพันธ์ เรื่อง 'ข้อสังเกตในปัญหาเรื่องการศึกษา' ซึ่งมีอยู่หลายตอน อันจะได้ลงพิมพ์ในประชาชาติรายวันเป็นลำดับไป.

เด็กที่ละน้อย โดยตนเอง—หรือโดยบิดามารดาญาติผู้ใหญ่. ต่อเมื่อเจริญวัยขึ้นจึงต้องส่งให้ "ผู้รู้" รับช่วงในการสั่งสอนอบรมต่อไป. การศึกษาเกิดจากใน "บ้าน" ก่อน อะไรหมด ก็ได้เป็นไปตามกฎธรรมชาตินั่นเอง. ครั้นเมื่อ ผู้รู้ รับช่วงต่อจากการศึกษาในบ้านมาแล้ว ก็ตกเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะสนับสนุน ผู้รู้, วางแผนการศึกษาเพื่อความ เป็นพลเมืองดี เพราะรัฐมีหน้าที่เลี้ยงดูอยู่ด้วยเป็นอันมาก สำหรับประเทศเราก็คงเป็น มาตาม รูป การ ที่กล่าวข้างต้นนี้ เมื่อผ่านจากบ้าน ก็ไปวัด ต่อจากวัดก็มาถึงสมัยโรงเรียน ครั้นจนมหาวิทยาลัย ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน.

"ใด ๆ ในโลก ดัน อนิจจัง" เป็นคติพจน์ที่มีเหตุผลจริง ความหมุนเวียนของโลก, ของชีวิต เป็นปัจจัยสำคัญ ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงไป หมุนเวียนไป ก้าวหน้าไกลออกไปทุกที. ผู้มาเห็นโลกก่อนย่อมเป็นผู้รักษาไว้ ซึ่งความเป็นอยู่ของสังคม และพยายามแนะนำอบรมให้การศึกษา เพื่อผู้มาทีหลังจะได้ก้าวไปทันความเป็นไปของโลก และเพื่อให้มีชีวิตอยู่สูงกว่าความเป็นไปตามธรรมชาติ ศิษย์จะต้องดีกว่าครู ผู้รู้จะต้องให้แนวผู้ที่ตนนำ เพื่อหวังผลแห่งการค้นคว้า อันยังความเจริญในวิทยาการ ให้เกิดออกงามขึ้น มิใช่แต่เพียงพอใจใน

ความเป็นอยู่เพียงเท่าที่ตนเป็นอยู่เท่านั้น ความกระตือรือร้นให้ตนมีฐานะสูงกว่าฐานะเดิมนี้แหละเป็นแนวทางให้เกิดความเจริญใหม่ ๆ ขึ้น ตามแนวความคิดที่กล่าวมานี้ ทางที่จะเห็นได้ว่าเป็นการจำเป็นเพียงใดที่ควรมีการศึกษา เพื่อขจัดเกาต์ให้ผู้ที่เกิด มาที่หลัง จะได้อยู่ร่วมกับผู้ที่เกิดมาก่อนได้ดี และให้มีความพร้อมเพรียงกันเป็นอันดี จะเป็นกำลังของหมู่คณะบ้านเมือง ดำรงความ ปรองดอง ปรองดองกัน ได้ แม้ในฐานะที่เป็นสัตว์โลก ก็ย่อมต้องการศึกษายู่แล้ว ปัญหาอยู่ที่ว่าได้รับการศึกษามากน้อยเพียงใด ไม่ใช่เรื่องไร้การศึกษาเสียเลย.

เมื่อปรบเรื่องเป็นไปดังที่กล่าวมานี้ ข้อที่จะต้องพิจารณาก็คือ ผู้รับผิดชอบจัดการ ศึกษาต้องการให้ผลดีเกิดเป็นสถานที่ใดในเมื่อได้จัดทำไปแล้ว หรืออีกนัยหนึ่งต้องการให้ความเป็นอยู่ของมนุษย์และความ ปรองดอง แห่งประเทศในกาลสมัยที่จะมาถึงนั้นเป็นอย่างไร. จะควรให้การศึกษาอะไรบ้าง จึง จะได้ผลสุดท้าย ตามที่ปรารถนาไว้ และจะต้องปฏิบัติด้วยวิธีใดสำหรับเรื่องที่มีมุ่งหวังนั้นๆ ด้วย จาก ประวัติศาสตร์ การศึกษา หรือตามแนวทางทฤษฎีการศึกษา ได้มีผู้สนใจอื่นๆ แสดง ความคิดเห็น กันมา มากแล้ว ฉะนั้นน่าจะคิดว่าถ้าจะนำ ปัญหาเรื่องผลของงาน ที่ปฏิบัติมานั้น มาถ่วงน้ำหนักอะไร บ้าง แล้ว โดย

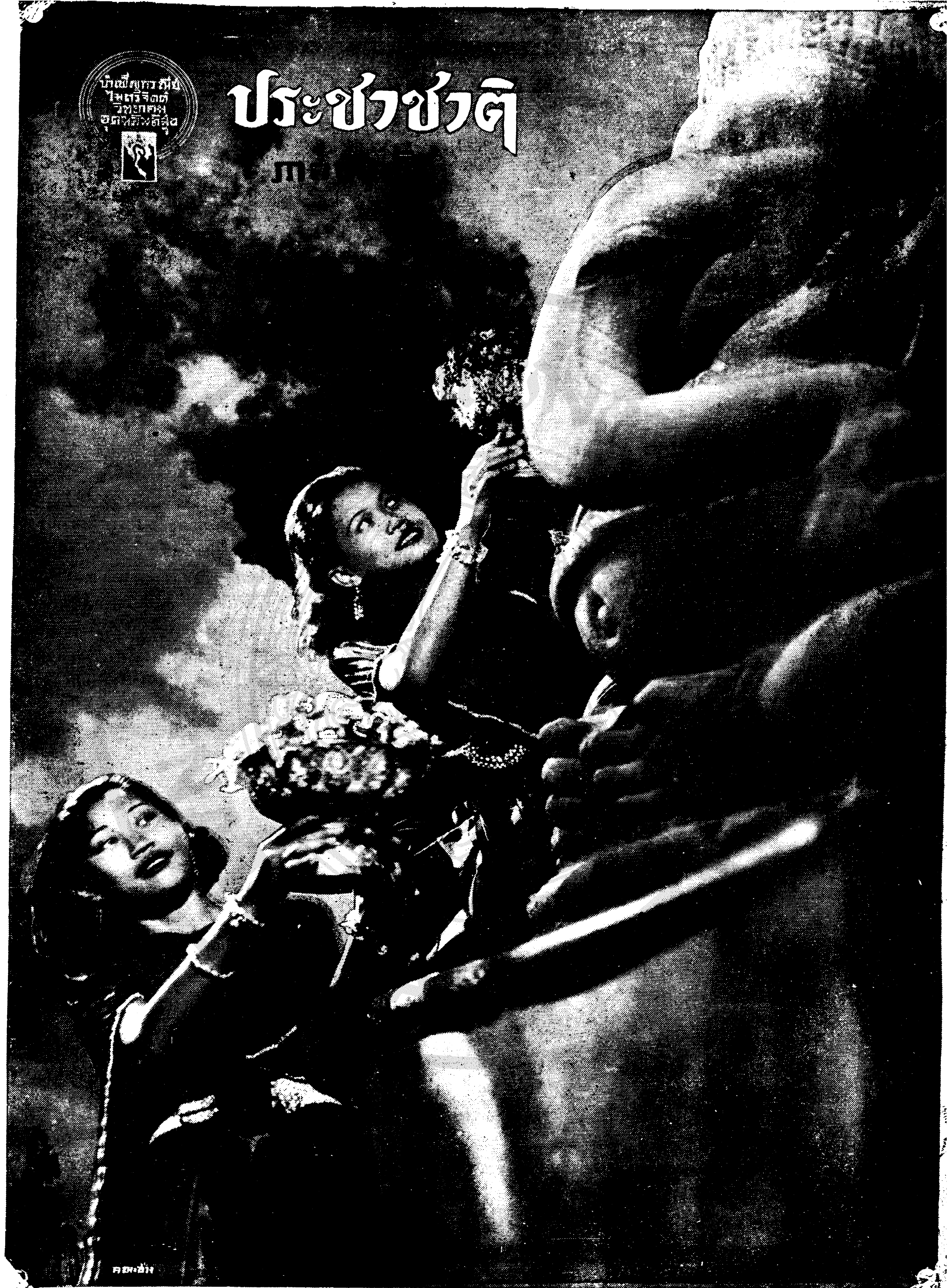
ฉะเพาะที่เกี่ยวกับการศึกษาในบ้านเรา บางทีจะให้ผลดีแก่ผู้ ใฝ่ใจในเรื่องนี้บ้าง และอาจเป็นการช่วยเหลือการศึกษาของชาติได้บ้างไม่มากนัก.

เท่าที่ทราบกันอยู่แล้วว่า งาน การศึกษานั้น ผู้คิดหรือผู้รับผิดชอบในการวาง แนวทาง ย่อมทำการคล้ายกับการชั่งบ่อไว้ข้างหน้า. บางคนคิดชั่งเป็นรูปกลมๆ บ้างก็ทำเป็นรูปเหลี่ยม ต่างคนก็ต่างความคิด. แต่ข้อร้ายอยู่ที่ มีแต่การคิดและการชั่ง ใครมาใครก็ชั่ง ต่างชั่งกันคนละบ่อ แขนที่จะได้บ่อใหญ่ มันจึงได้มาก ก็กลายเป็บ่อเล็กๆ คนๆ หนึ่งชั่งบ่อเล็ก แม้ว่าต่างคน ต่างก็ ชั่ง จะพบ น้ำบริสุทธิด้วยกันทั้งนั้นก็จริง แต่เมื่อยังไม่ทันจะได้เห็นน้ำที่ใสสะอาดอันอยู่ใต้ดินบาดานลงไป ก็พากัน ดึงกำลังใจเสียแล้ว เริ่มหาทางที่จะชั่งบ่อใหญ่ อีกต่อไป หมุนเวียน กัน อยู่เช่นนั้นแล้ว เมื่อใดเล่าบ่อการศึกษาของเราจึงจะมั่นคง เวลาที่ถ่วงมาแล้ว เป็นเครื่องพิศุจน์อย่างถึงผลของงาน การศึกษา. บ่อเก่าของเราเป็นบ่อใหญ่ แต่น้ำในบ่อที่เต็มจนล้นนั้น เป็นน้ำที่ ใส ได้ แต่ ฉะเพาะ ประโยชน์อย่างเดียว คือน้ำเพียงที่หัดให้เด็กเรียนเป็นเล่นเล่น ทบถม วิชาอักษรศาสตร์ เข้าไว้จนไม่มี ทาง หายใจ ผลที่ได้รับอยู่ในบ่อนี้ก็คือ ไม่มั่งงานทำ ฉะนั้นน้ำที่ได้จากบ่อเก่าจึงนับวัน นับแต่จะเป็นน้ำที่ ให้ โทษ ต่อ การ บริ

ประจักษ์ชัด

มา

ทะแกลัวทหาร๓เกลอ

อเล็กซันดร์ดุม่าผู้ประพันธ์

นอเรตริงเดอร์ผู้วาดภาพ

ในบันดาเรื่องประโลมใจของอเล็กซันดร์ดุม่า ไม่มีเรื่องใดเลยจะเยี่ยมยอดและได้รับความยก
ย่องเท่า "ทะแกลัวทหาร๓เกลอ" ซึ่งเป็นเรื่องไม่ตายของนักประพันธ์ผู้นี้ "ทะแกลัว
ทหาร๓เกลอ" เป็นหนังสือที่อ่านกันมากที่สุด ถูกยืมกันยืมยืมที่สุดยิ่งกว่าบันดาหนังสือ
อื่นใดในห้องสมุด "ทะแกลัวทหาร๓เกลอ" นั้นนอกจากพระคำภีร์ไบเบิลแล้ว เป็นหนังสือที่
ได้รับการอ่านมากที่สุดในภาษาอังกฤษทั้งในยุโรปและอเมริกา เรามีความยินดีที่จะแจ้ง
แก่ท่านผู้อ่านของเราวันนี้ว่าวันนี้เสาร์ที่ ๑ เดือนนี้เป็นต้นไป เราจะได้ลงเรื่อง "ทะแกลัว
ทหาร๓เกลอ" อย่างย่อ แต่ประกอบไปด้วยภาพพราว วาดโดยนอเรตริงเดอร์ช่างภาพชาว
เฟรนช์ที่มีนามอุโฆษ บันดาภาพเหล่านี้เราได้รับโดยตรงจากกรุงโคเปนเฮเกนทีเดียว

กบแก้ว!

ในห้องรับ

แขก อัน กว้างใหญ่ ชายสองคน ยืนพูดกันด้วยความสนิทสนม คนหนึ่งมีอายุอยู่ในวัยเกือบสี่สิบ อีกคนหนึ่งดูที่ทางรูป ร้าง หน้าตาอ่อนกว่าไม่เกินห้าปี ชายที่มีอายุน้อยกว่านั้น มีลักษณะไม่ดูจะเขาเกณฑ์ เรียกว่า คมคาย

โดย

หญิงสาว ชายหนุ่ม แล้วก็ทะเล และแสงจันทร์ ถ้าในภาวะธรรมดาสามัญทั่วไป ก็ย่อมไม่มีปัญหาอะไร แต่ในกรณีของหญิงที่มีสามีแล้วและชายหนุ่ม นั้นเป็นเพื่อนที่ดีที่สุดของสามีหล่อน เรื่องมันไม่ใช่ว่าอย่างที่ท่านเข้าใจ ดังที่ท่านจะเห็นได้จากเรื่องอันแรง ด้วยความรู้สึกต่อไปนี้ของ

มัชฌาพี

แต่ข่มขืน “ก็จริงมานิด ฉันจะพยายามมาถ้าหากไม่คิดอะไร เรื่องงานที่บอกนั้นแหละ ไป นาน มาก คราวนี้”

ด้วยตาของมานิด หันไปจับแขนเงินซึ่งมอดกไม่ดัดเต็มบนโต๊ะตงหนึ่งดังข้างห้องซึ่งบนโต๊ะนั้นเอง มี รูป หญิงสาวด้วยโล่กรอบ ตั้งอยู่ด้วย

นัก ศรัทธาอันลึกซึ้ง บอกรับเป็นคนที่รักเธอคนเดียวหากบ้านอันสวยงาม เครื่องแต่งเรือนอันมีค่าเป็นของเธอแล้ว เธอจะต้องได้มันมาด้วยความพากเพียร และ มากขึ้น—ได้มันมาทั้งกำลังสมองและกำลังกาย ส่วนชายที่หนุ่มกว่าเล็กน้อยก็ไม่มีลักษณะอันใดที่จะเรียกได้ว่าเป็นชายรูปงาม นอกจากมีรูป ร้างได้สัดส่วนกว่าชายผู้ที่มีอายุแก่กว่า และมีผิวพรรณดั่งได้กลิ่นที่นั่น ทั้งสองคนมีอายุอยู่ในวัยกลางคนแล้ว ดังนั้นทั้งสองจึงคู่กัน และมีอาการรักใคร่ของตลอดเวลาที่คู่กัน แม้ว่าเรื่องที่พูดกันนั้น เป็น เรื่อง ธรรมดา และมีคอนดักชันตามแบบฉบับเป็นบางครั้ง

“ถ้าจะบอกไป พ่อเชษฐี ว่าอะไรฉันจะกลับจากเชียงใหม่ในวันพรุ่งนี้ ดังนั้นฉันต้องการให้เธอมากินข้าวเย็นด้วยกันจะดีกว่าไหมล่ะ” ชายผู้มียายมากกว่าพูดขึ้นเหมือน นึกถึง ของสำคัญขึ้นมาได้ในทันทีทันใด และขมเขินอย่างคนมีความ สดชื่น เหลือชายที่มียายมากกว่าเชษฐีหลบตาผู้พูด

“หล่อนไปเสียราว ๕ เดือน ฉันนึกว่าคงมี เธอกับใครแล้ว ชีวิตเป็นของขบขัน. พ่อเชษฐี อไรวันกับฉัน” มานิดพูดเรื่อย ๆ ขมขื่นในขณะพูด “จำได้ไหมวันเก่าๆของเรา เธอกับฉันในขณะอยู่ในบ้านเก่าๆ คอยเพื่อชีวิตและความเป็นอยู่อย่างเดียวกัน”

“เดี๋ยวนี้ เธอกับฉันมีที่เรากำลังคิดถึงแต่สิ่งเดียวกัน”

เชษฐีทรุดตัวลง นั่งบน เก้าอี้ตัวใหญ่ “ฉันกำลังหวัง มานิด หวังที่จะให้เธอและอะไรวัน มีบุตรด้วยกันสักคนหนึ่ง และหวังอีกอย่างหนึ่งว่าอะไรวันรักเธออย่างที่เรารัก”

ชายอายุน้อยกว่าโบกมือพร้อมกับนั่งลงบนเก้าอี้ใกล้ๆ กับมิตรของตน “ฉันเองไม่หวังไปถึงนั้นหรอก. แต่ได้คิดอยู่เสมอว่าถ้าถึงเวลาของเธอก็เข้ามั่งแล้ว ขอให้เธออยู่กันอย่างสามีภรรยาที่เขารักกันทั้งหลาย ขออย่าให้เธอได้แต่ ร้าง กาย ของ หญิง ที่จะมาเป็นภรรยาอย่างเดียว ขอให้เธอ ได้

หัวใจหล่อนมาด้วย พ่อเชษฐี ฉันรักในตัวของเธอ ฉันรักในตัวของเธออย่างนั้น ด้วยออกอย่างนั้น และกับฉันไม่มีสิ่งใดที่ฉัน คอย แทน หล่อนด้วยความความเป็นหนุ่ม มีมันบรรดาให้ฉันไปชอบหล่อนเอง จะโทษใคร”

อริยาบถที่วันเรึงและแจ่มใสเมื่อคืนเหือดหายไป เหลือเพียงเมฆพุดจวบ ถึงครึ่ง มานิด หันมาทางเพื่อนของตน “ในสมัยนั้น ในวันเก่าๆของเรา เมื่อเดินตึกอยู่ตามถนนเมื่อกำลัง ปลดปลัดกับงานการจำได้ ไหมวันหนึ่งซึ่งเรากำลังนั่ง คมกาแฟในร้าน โกโรโกโสได้กัน เราเคยหวังถึงความสุขในเมืองหน้า หวังถึง ทุกสิ่งทุกอย่าง แม้ว่าเราจะรักกันไม่ถ่องแท้ เราก็ยังมีความสุขที่มีความหวังซึ่งเรากอยอยู่ เดียวนี้แล้ว เธอจะหวังอะไรพ่อเชษฐี”

“ฉันหรือ” เชษฐีถาม ขมขื่น

แต่คงจะทำให้เรื่องทั้งหมดนี้กลายเป็นเรื่องขบขัน “เดี๋ยวฉันกำลังหวังว่า เราจะทำอะไร รอนแรมเที่ยวเล่นกันที่ไหนดี”

ภายในเดี๋ยวนั้น มานิด ถก ขึ้นยืนทันที “จริง! เราควรจะไปกันสักที่ พ่อเชษฐีกับฉัน สองคนเท่านั้น นอกนั้นก็อย่าไปไหนใกล้ๆ คมกาแฟเข้าๆด้วยกัน เดินเล่นด้วยกัน และบางทีฉันจะขออะไรให้เธอกินอย่างเมื่อก่อนอีกไหมล่ะ”

เชษฐีหัวเราะ “ถ้าจะกินไม่คงเสียแล้วเดี๋ยวนี้ แต่ว่า มานิด เราจะไปกินในสถานที่อย่างไรล่ะ ไปอย่างไรเป็นตัวเรา เดียวนี้ หรือ ว่าจะไปกินอย่างว่า เธอกับฉันต่างดั่งละตายกันเสียแล้ว เพื่อให้เหมือนเวลาเก่าๆ”

มานิดขมขื่นน้อยๆ “ฉันอยากจะไปอย่างนั้น แต่—แต่ว่า อะไรวันล่ะ”

เชษฐีก็หันมองปลายรอง ท้า ---ต่อไปหน้า ๔๑

เรือนเก่าเรือนใหม่

นางบุญส่งมองดูเตาไฟที่กำลัง
ถูกโชนอยู่ แล้วหันมามองหม้อแกง
เนื้อและกะทะเหล็กที่วางข้างตัว อย่าง
ใจลอย แทนที่จะรีบยกชามตักแทน
ที่นางจะรีบยกชามตักแทน
กาน้ำซึ่งเดือดไปแล้ว นางกลับทอด
ธุระเฉยเสีย ครั้นแล้ว จมพ้อออก
มาว่า “ฉันไม่ยอมอีก เปน อัน ชาติ
ไม่ยอมจริงๆ หัวเด็ด คื่นชาดก็ ไม่
ยอม!”

เสียง ฝีเท้า ดัง กิ่ง ๆ หนัก ๆ เข้า
มาในครัว แล้วเสียงถามว่า

“บ่นอะไรถึงแม่ล่ะ?”

“เปล่า” บุญส่งตอบซ้ำ พร้อม
กับหันหน้าไปเสียทางอื่น

นายแสงมองดูภรรยา สีหน้า
บอกว่าแปลกใจ แล้วเขาดวงกาน้ำ
ที่ถืออยู่ลง หยิบ หม้อแกง ขึ้น ตั้ง
ไฟ ปากพูดว่า “ตายแล้ว เคี้ยว
จะไม่ทัน”

“ฉันทำเอง” บุญส่งหันกลับ
มาแย่งชามที่แสงค่อยไขได้ลงแล้ว ตี
ด้วยซ้อม

แสงมองดูภรรยาเป็น คำรบ ๒
แต่ไม่พูดว่าอะไร ลูกขึ้นเดินถึง ๆ
ออกไปอาบน้ำ

เสียงน้ำ ดัง ชู่ ๆ กับ เสียง เคียด
ปุด ๆ ในหม้อ บุญส่งรู้สึกมันโกล
ก้นดิบดิบ! หลอน คือ ไร ไป พดาง
หน้าผากแล้ว รวด ค่ำระกัมตง—กัม
ตง—เสียงก็อกก็กกับเสียงปุด ๆ ดัง
ขึ้นทุกที จนในที่สุดกลดเสียงอื่นๆ
หมด

“แม่ส่ง” บุญส่งดัง รู้จัก
ว่าดังเหมือนเสียงพม่า “อย่างอื่นไม่
ทันก็ช่างเถอะ ฉันจะกินแกงเนื้อกับ
ไข่เจียวเท่านั้นแหละ”

บุญส่งไม่ตอบว่าอะไร แสง
เดินถึง ๆ เช็ด ผม ไป พดางกลดเรือน
บุญส่ง มองดูหม้อแกง ที่ยกลง แล้ว
มอง ดู กะ ทะ ที่ จะ ใส่น้ำมันหมักด้วย ส
หน้าเหมือน อยาก จะ ร้อง ให้ แสง

เหอ! ไข่
เจียว! บุญ
ส่ง เบื่อ แสง
เบื่อ แต่
ต้อง จำ ใจ
ทำ และ จำ

น.ประกาสัตติ

ใจกิน เพราะ ว่า
แสง ชอบมันแสง
เป็นคนแปลก เขา
ชอบ กิน อะไร ก็ จะ
กิน อย่างนั้นแหละ
ข้าชากไปนานกว่า
จะเปลี่ยนได้

ครั้งหนึ่งบุญส่งเปลี่ยนของชอบ
ของเขา ๒ อย่างนี้ โดยไม่ได้บอก ให้
รู้ล่วงหน้า เข่นวันนั้น แสงไม่กิน
ข้าว ภายหลังเมื่อเปิดตำรับเห็นกับ
ข้าวแล้ว เขาเดินตั้ง ๆ เข้า เรือน
ฉวยเสื่อ กับ หมวก ได้ ก็ ลง เรือน ไป
บุญส่งไม่กล้าพูด ก็ได้แต่มองดู
กับข้าวเฉยอยู่ คั่นนั้น แสงกลับ
เกือบต๊อ แต่หันมาบุญส่งไม่กล้า
ตะเมิดคำดังของเขาอีก !!

“ฉันทนไม่ไหวแล้วนะ..... ฉัน
ไม่ยอมอีกละทีนี้! ไม่ยอมจริงๆ
บุญส่งพึมพำ น้ำตาคลอตา “หัว
เด็ดคื่นชาดก็ไม่ยอม มันเปะของฉัน
นี่นา!!”

บุญส่งแต่งงานกับแสงเมื่อ ๕ ปี
ก่อน เมื่อแสง ขอ บุญส่งหมั้นแรก

พ่อ แม่ ก็นึก เวลาที่บุญส่งแต่งงานนั้น อายุ
ของบุญ หล่อนได้ ๒๕ แล้ว แต่มารดาของ
ส่ง ไม่ หล่อนยังคิดว่าบุญส่งยังเด็กอยู่ แก
ให้ แก พยายามทัดทาน - ห้ามปราม โดย
อธิบายเหตุผลตามที่ แกคิดเห็นให้ หล
ว่าแสง

สาวพั่ง บุญส่งก็ไม่ยอมอยู่บางยี่สิบ
ห้าเคียว ในที่สุดแก็เห็นลูกสาวไม่
ยอมอยู่แน่แล้ว แก็จึงพลั้งออกมาว่า

“เฮอ! ใส่หัวไปเถอะ ไม่ช้า
ข้ายแหวงก็ขึ้นหัวเองหรือ. อยู่ที่นี่
มันยังยาเกรงผู้ หลักผู้ใหญ่มั่ง. ไป
อยู่โน้นไม่มีใครมันก็วางอำนาจได้ตาม
สบายเท่านั้นเอง. แล้วอย่าร้องให้
มาหาข้าละ! อย่ามาทำให้ข้าพลอย
ร้อนใจด้วยก็แล้วกัน”

ยายได้ยินเข้าจึงออกมารับแทนว่า
“เองพดยั้งกะเจ้าแหวงนั่นมันโหด
เขี้ยวหินชาติเสียเหลืออะไร. มันคงไม่
ร้ายกาจถึงอย่างที่เราพูดหรือ. มัน
รักนังหน่ออก จะ ตาย ไป เอง พุด
เหมือนยังกะจะแข่งผิวเมียมันให้แตก
กันล่วงหน้าไว้ พุดไม่ใช่ผู้ใหญ่มุค
นี้หว่า!”

แม่ของบุญส่งนิ่งไป แล้วจึง
พูดเสียงอ่อย ๆ ว่า

“ใคร ๆ เขาว่ากันทั้งนั้น ว่า
เจ้าแหวงมันโมโหร้าย เขาแต่ใจตัว
หน้าตาทำทางของมันก็มีแววอยู่ แม่
ไม่ได้ดังเกดมั่งหรือจะ?”

“ทำไมข้าจะไม่ดังเกด” ยาย
เอ็ด “มันเรียบร้อยยิ่งกว่าไอ้ ถัก
เมารของเองอีก!”

เสียง พอด หลาน เด็ก ๆ หัวเราะ
ดังคึก ๆ แม่ของบุญส่งทำหน้าเรียบ
ครั้นแล้วบุญส่งก็ เปน อัน ได้ย้าย มา
บางพลัดล้มความประสงค์

แต่แม่ของบุญส่งยังไม่ยอมให้
เงินมาปลุกเรือนใหม่ แสงจึงไป
กู้เงินเขามาปลุกเรือนพ้ออยู่ ได้อย่าง
กะท้อมกะทัม ความจริงในตำบล

--- ต่อไปหน้า ๒๒

จน แลดู
เหมือนเป็นคน
เอาแต่ใจตัว
แต่ หัน มา
ได้ รักกันเสีย
แล้ว ไม่มีอำนาจอะไรจะ
มาบังคับให้เขา รักกันเสีย
ได้ ยังมีเหตุอื่น
เช่นนั้น นับวันยิ่ง

ทั้ง ความต้องการ กันมากขึ้น แสง
จึง เปลี่ยน ทาง ใหม่ เขาเข้าไป
ประชุมฝ่ายคัวทางยายของบุญส่งจน
แกเมตตา และช่วย เปน ปากเสียงให้
พ่อแม่ของบุญส่งเกรงใจยาย เพราะ
แกมีสมบัติมาก และแกก็มีลูกมาก
อาจให้ หรือเงินให้ ใครเสียก็ได้ จึง
ในที่สุด บุญส่งกับแสงก็ได้ แต่ง งาน
กัน แล้วยายยกสวน ทาง บางพลัด
ให้ชนคหนึ่ง เปนของรับไหว้และ
ทุนตัว

บุญส่ง รักสามี อย่างยาก จะหา
ใครเปรียบ หล่อนรู้ว่าพ่อแม่และ
พี่น้องของหล่อน (เว้น แต่ ยาย) ไม่
ชอบแสง หล่อนจึงชวนแสงมา
อยู่เสียที่สวนซึ่งยายยกให้ ความ
ประสงค์จะให้ โกลญาติพี่น้องแล้วคือ
ไป ก็จะได้กันขึ้นเอง เมื่อนาน ๆ พบ

ปาศกดาเรื่องแมว

โดย “นายรำคาญ”

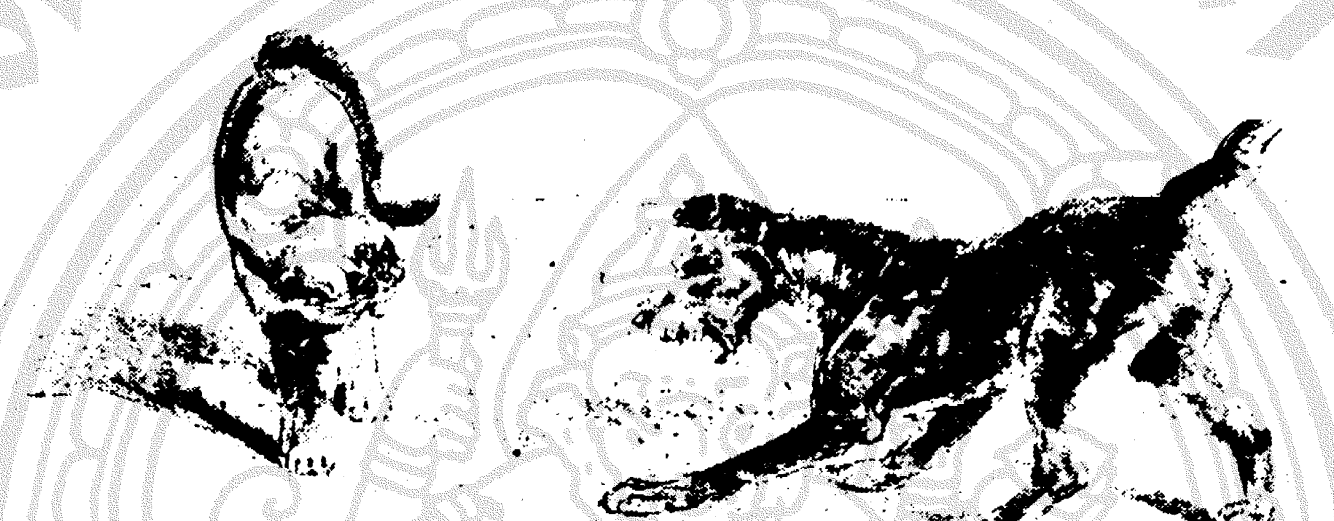
(แสดงที่สโมสรควบคุมและส่งเสริมสัตว์เลี้ยงจำกัดเมื่อ ๕.๖.๗๕)

ท่านผู้สนใจในแมวผู้มีเกียรติทั้งหลาย.

เมื่อวันเสาร์ก่อนนี้ คือนับถอยหลังจากวันนั้นไป ๗-๘ วัน เป็นวันอุดมฤกษ์ คือเป็นวันที่ท่านนายกสโมสรได้สั่งคำเชิญไปยังข้าพเจ้าขอรับรองให้ข้าพเจ้า มา แสดง ปาศกดาเรื่องดี ๆ ให้ท่านสมาชิกของสโมสรฟัง แต่ข้าพเจ้าไม่ให้ข้าพเจ้าพูดเรื่องอื่น นอกจากเรื่องเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง ข้าพเจ้านั่งคอยโอกาสงาม ๆ เช่นนั้นมานาน หนักหนาแล้ว คง นอนพอได้รับคำเชิญ ข้าพเจ้าจึงรีบฉวยโอกาส และ หมอบ เต้น ขนลุกตรงมาหาท่านนายกทันที เรียนท่านว่าข้าพเจ้ามีความ ยิน คืออย่าง ยิงที่จะมาแสดงปาศกดาเรื่องตัวต๊อง และตัวหนอน ซึ่งเป็นอาหารของนก ซึ่ง เป็นสัตว์เลี้ยง หรือเรื่องแดนและมดตะนอย ซึ่งมี หน้า ที่ คอย คอย คนเลี้ยงเปิดและไก่ ซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยงเหมือนกัน ท่านนายกมดตะนอย

ยื่นหน้ารับและรับปฏิเสธเรื่อง ทั้งสองของข้าพเจ้าในเวลาอันเดียวกัน พร้อม กับค้านว่า ตัว ต๊อง และ ตัว หนอน กับแดนและ มด ตะนอยไม่ใช่สัตว์เลี้ยงนี้ ข้าพเจ้าเถียง ว่า ตัว ต๊อง และ ตัว หนอน กับแดนและ มด ตะนอย มัน ก็เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงนี้ ท่าน นายก ว่าถ้าว่าเกี่ยวนะ ไม่ได้หมายความว่า

ตอนที่ว่า “เรื่องเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง” เป็น “เรื่องของสัตว์เลี้ยง” ข้าพเจ้าจึงเสนอเรื่องนกกระจอก ท่านนายกร้อง ไม่เอา! ไม่เอา! นกกระจอกมีความเด็กนิดเดียว พูดต้องห้ามคำที่ห้ามเรื่อง จบเรื่องนักท่านสมาชิกจะได้ คำข้าพเจ้าตายซี คำข้าพเจ้าคนเดียวท่านนายก ก็ไม่ว่าอะไรหรอก

อย่างนั้น ข้าพเจ้าว่าถ้าใครจะไปรับ เห็น ออกไปอย่างนั้น ท่านนายกกระแทก กัน ลง บน เก้าอี้ เคียงโครมใหญ่ แล้วก็ นั่งคิด อยู่ ครู่ หนึ่งพอคิดออกก็ลุกขึ้น คำนับข้าพเจ้าแล้วกล่าวขอโทษขอโพยที่ได้ปล่อยคำพูดไว้กว้าง ๆ จนต้องเถียงกัน แล้วขอเปลี่ยนข้อความในคำเชิญเชิญเฉพาะ

ที่จะพูดคำไปถึง ท่านนายก ข้าพเจ้านะซี เพราะท่านนายกเป็นคนเชิญข้าพเจ้ามาพูด พูดเรื่องสัตว์เลี้ยงตัวใหญ่ ๆ ดีกว่า เรื่องข้างเป็นใจ? ข้าพเจ้า โบกมือ และ ส่ายหน้า แล้วว่า

เรื่องเถอะ พ่อคุณ เชิญพ่อพูดของพ่อเองเถอะ ข้าพเจ้าไม่ขอรับประทานละ ข้างตัวโตยิ่งกะอะไรดี เพียงแต่เรื่อง ของ ข้าง ที่อดอ้อย อดน้ำ มาตั้งสองเดือน พูดตั้ง อาทศย์ก็ไม่จบเรื่อง หมา หรือ เรื่อง แมว ค่อยยังชั่วหน่อย จะเอาไหมล่ะ? ท่านนายกเห็นกับหน้าฉันตา มองกระดานกลับ

ไปกลับมายู่ ๔-๕ เทียวก็หยุด แล้วว่าเรื่องหมาจะขอเสียที่เกิด อย่าพูดเลย มันหยามนัก เอาเรื่องแมวก่อน ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วย เลยวันนั้นข้าพเจ้ามาพูดเรื่องแมว.

ใช้ ช้วน หน้า คู้รัก เช่นเดียวกับ เต็มของผู้นั่งดูๆ เหมือนกัน เสียงหวาน เต้นวงท่า มีนิสัยดัดจริตชอบกินจุบกินจิบ แต่ค่อนอยที่ไม่ไวอ่านลุ่มบ่หรือค่อมเหล้า.

แมวเป็นสัตว์เลี้ยงประเภทไหน? สัตว์เลี้ยงในโลกนี้แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ.

๑. เลี้ยงไว้ถาวร.
๒. เลี้ยงไว้ไถนา.
๓. เลี้ยงไว้กินไข่.
๔. เลี้ยงไว้ดัด.

ถ้า หากว่า ข้าพเจ้า จะถาม พ่อหนูคนทั้งเล่นอยู่บนเก้าอี้แถวหน้าหน้าว่า แมวถาวรได้ไหม? พ่อหนูจะตอบว่าอย่างไร? อย่า...อย่า! คุณนาย ย้ายหน้า หน้าตอบ ลอดเข้ามาข้าพเจ้าไม่ได้ถามคุณนาย ข้าพเจ้าถามพ่อหนู ปล่อยให้พ่อหนู แกตอบของแกเอง ไหน? พ่อหนูว่าไหน? อ้อ! นาน! ลูกแล้ว! แมวถาวรไม่ได้ เพราะแมวถาวรไม่ไหว ค่ะ! พ่อหนูเก่งมาก!

ท่านได้ทำโปรดตอบบ้าง แมวไถนาได้ไหม? เอ้า! ตอบซีได้ทำขอรับกระผม ได้ทำคนที่ได้หนวดเหมือนกับเขาไม่กลัวไปจกรจกไว้ นั่นแหละตอบว่านั่น! นาน! ลูกแล้ว! แมวไถนาไม่ได้ เพราะแมวไถนาไม่ไหว.

นี่ ข้าพเจ้า จะ ถาม ท่าน นายก สโมสรบ้าง ใจ! ท่านนายก ท่านจะเลี้ยงแมวไว้กินไข่ได้ไหม? อ้าว! เกาหัวทำไม แหม! คิดนานจริงเอ้า! ว่าใจ? เร็วหน่อย! ไหน? ได้! ใจรี? หนอย! ไฉนๆเสียคำ? ชะชะ! อ้อ! ท่านนายกว่า

ลูกศิษย์ (คนวิ่งตามหลัง) กับครูสอนพิเศษ (ซึ่งนำหน้า) “หนอยแน่, ชอบเล่นแรงๆ -- ชอบเล่นแรงๆ -- จี จี.”

๕ เลือดสุพรรณ

คำนำของผู้แต่ง

การแต่งเรื่องละครเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของไทยกับพระม่านนั้น ตามที่ข้าพเจ้าได้มักแต่งให้เห็น ความชั่วร้ายของพระม่านไปทุกทาง แต่เรื่อง "เลือดสุพรรณ" นี้ความมุ่งหมายของผู้แต่ง ต้องการให้ ผิดกับเรื่องอื่นๆ เรื่อง "เลือดสุพรรณ" นี้มีความประสงค์ จะสมานพระม่านกับไทยให้เป็นไมตรีกัน เรื่อง "เลือดสุพรรณ" จะแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้พระม่านกับไทยจะเป็นศัตรูกัน ดังเพียงไร ก็ยังมีทางที่จะรักใคร่เป็นมิตรกันได้ ยี่สิบพระม่านนี้ มิใช่จะชั่วร้ายไปทุกคน คนที่ดีก็มีอยู่ และการที่พระม่านได้ชัยชนะแก่เรา นั้น นอกจากจากความกล้าหาญแล้ว ยังมีปัจจัยอื่น คือ ความแค้นเคือง และความ ยุติธรรมของแม่ทัพ ที่ทำการเดิรขาดโดยไม่เห็นแก่หน้าใคร ข้อสำคัญในเรื่อง "เลือดสุพรรณ" นี้คือว่า ใจพระม่านมิใช่จะร้ายไปทั้งหมด ทดกมี แต่พระม่านจะใจร้ายหรือใจดีก็ตาม ลักษณะอันหนึ่งซึ่งเขามิเหมือนๆ กัน ทุกคนคือความกล้าหาญ บัดนี้ เด็ดขาดดังที่เราจะเห็นได้ในเรื่อง

ตัวละครที่สำคัญในเรื่อง "เลือดสุพรรณ" มีอยู่ ๘ คน ซึ่งจะอธิบายลักษณะไว้ คือ

๑. นางสาวดวงจันทร์ เป็นสตรีที่กล้าหาญ อายุราว ๑๗ ปี เกิดในสุพรรณ เป็น "เลือดสุพรรณ" รักบิดามารดา และ โอบ อ้อม ฮารี คอเพื่อนร่วมชาติ มีความกตัญญู รักบุญคุณของผู้ที่ทำความดีให้ แม่ผู้เป็นบิดา ดวงจันทร์เตรียมพร้อมอยู่เสมอที่จะ ไล่ ร้างกาย และ

ชีวิตเพื่อชาติบ้านเมือง และเพื่อความ ยุติธรรม

ตัวละคร

นางสาวดวงจันทร์ (นางเอก) เด็กหญิงสุพรรณ
นายดวง (บิดาดวงจันทร์) นายเต็มมีชัยมากร
นางจันทร์ (มารดาของจันทร์) นางสาวชลอ เมนะเสวต
มังราย (พระเอก) นางสาวประไพ กาญจนโกศล
มังมหาสุรนาท (แม่ทัพพระม่าน) นางสาวลัดดา สารทายน
มังระโธ (นายกองพระม่าน) นางสาวประภา เป้าประเสริฐ
นายทหารผู้ใหญ่ของพระม่าน คนที่ ๑ นางสาวจำเนียร นิยมสินธุ์
นายทหารผู้ใหญ่ของพระม่าน คนที่ ๒ นางสาวสวดย เกียรติวงศ์
นายทหารผู้ใหญ่ของพระม่าน คนที่ ๓ นางสาวอำพร ชัยกุล
นายทหารผู้ใหญ่ของพระม่าน คนที่ ๔ นางสาวสงว เชยประทุม

หลวมวิจิตรวาทการ

แม้เป็นหญิงแต่เมื่อความเจ็บใจมาก ชื่นใจจริงๆ ก็กลายเป็นผู้ชายคนหนึ่ง สามารถเรียกพวกพ้องเข้าทำการรบกับพระม่านจนวาระสุดท้าย

๒. มังราย เป็นนายทหารพระม่าน อายุราว ๒๐ ปี เป็นคนกล้าหาญ มีฝีมือ มีความเที่ยงธรรม รักเมตตาปราณีแก่ผู้แพ้ มีใจอันเต็มเปี่ยมไปด้วยมนต์ธรรมอย่างสูง และเป็นบุตรชายคนเดียวของ มังมหาสุรนาท ซึ่งเป็นแม่ทัพ

๓. มังมหาสุรนาท แม่ทัพพระม่าน บิดามังราย เป็นคนเข้มแข็งเด็ดเดี่ยว ฉลาดว่า กระไรแล้วไม่ยอม คืบค้ำเกรงครัดในวินัยของ ทหาร ตามธรรมดาเป็นคนใจดี ไม่ ใ้ใครร้ายแต่ยุติธรรมยิ่งนัก ใครทำผิดก็ลงโทษโดยไม่ ล้อทหน้า แม้แต่มังราย บุตรของตัวเอง เมื่อทำผิดวินัยทหาร มังมหาสุรนาทยังสั่งให้เอาไปประหารชีวิตเสียได้

๔. มังระโธ เป็นนายกของพระม่าน

เพื่อน คิดหาแต่ประโยชน์ส่วนตัว เป็นคู่รักกับมังราย ถูกมังรายพันเอาบาดเจ็บไปครั้งหนึ่งยังไม่เจ็ด ยังแสดงความประพฤติที่ไม่ดีต่างๆ ในที่สุดไป แต่ง ความไม่เรียบร้อยต่อหน้ามังมหาสุรนาท ถูกมังมหาสุรนาทสั่งประหารชีวิตทันที

๕-๘ นายทหารผู้ใหญ่ของพระม่าน อีก ๔ คน ล้วนเป็นคนดี มีความรอบคอบและยุติธรรม.

นอกจาก ความ มุ่ง หมาย ดังกล่าวมาข้างต้นแล้ว เรื่อง "เลือดสุพรรณ" นี้ยังมีความมุ่งหมายจะแสดงให้เห็นอีกอย่างหนึ่งว่า การต่อสู้ชีวิตกัน ต้องเตรียมตัว ต้องมีอาวุธ การต่อสู้อย่างเลือดเดือด โดยไม่มีอาวุธเพียงพอนั้น มีแต่ทางพินาศ.

บทละครเรื่องนี้ข้าพเจ้าให้ลิขสิทธิ์แก่กรมศิลปากร เว้นแต่บทเพลงที่ข้าพเจ้าแต่งทำนองใหม่เอง คือ เพลงยาภูเขา, ดวงจันทร์, มังราย

วิจิตร วาทการ

ฉาก

ละคร เรื่อง "เลือดสุพรรณ" มีฉาก ๖ ฉากคือ

ฉาก ๑ ที่วังนา รีมลำนาศุพรรณ

ฉาก ๒ ที่วังนา รีมลำนาศุพรรณ มังกองไฟ

ฉาก ๓ ค่ายมังมหาสุรนาท

ฉาก ๔ ป่าที่ประหารมังราย

ฉาก ๕ ป่าที่ดวงจันทร์พบพ่อแม่มาก่อน

ฉาก ๖ ป่า-ภูเขา ที่พวกเลือดสุพรรณเผชิญหน้ากับแม่ทัพพระม่าน

การแต่งกาย

โดยเหตุที่ละครเรื่องนี้มุ่งหมายจะแสดงในทางประวัติศาสตร์ และให้เห็นเป็นเสมือนเรื่องจริง การแต่งกายจึงให้แต่งตามความจริง ไม่ต้องแต่งให้เป็นละคร มากนัก เช่นตัวนางเอกก็ต้องแต่งอย่างสาว ชาวบ้าน ความดี ความงาม อยู่ที่บท บทการแต่ง ไม่ใช้อยู่ที่เครื่องแต่งตัว

ฉาก ๑ ที่วังนา รีมลำนาศุพรรณ

สมมติเป็นเวลาบ่ายที่พระม่านยึดเมืองสุพรรณ

ปีพาทย์ทำเพลง คลื่นกระทบฝั่ง เริ่มร้องบทคำตันกับคำที่ส่ง แล้วจึงเปิดม่าน พอเปิดม่านก็แสดงให้เห็นภาพหญิงชายชาวสุพรรณที่กำลังคล้อยในอำนาจของพระม่าน ถูกพระม่านเชยมนต์และใช้วานหนัก เช่นตักน้ำ ดำข้าว ผ่าฟัน และทำอาหารเลี้ยง กองทัพพระม่าน ในบรรดาหญิงชายเหล่านี้ มีสตรีด้วยเลือดสุพรรณคนหนึ่ง

ฉบับแก้ไขใหม่ได้รับอนุญาตให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เป็นหนังสือ

ชื่อ "ดวงจันทร์" ถูกจับมาใช้งานหนักในคืน พร้อมกับพ่อแม่ของตนซึ่งชรามากแล้ว.

กลิ่นกระต๊อบ (รับทุกคำ) ร้องก่อนเปิดม่าน

เมื่อเกิดทุกข์คนเป็นเคราะห์ร้าย หญิงสาวชาวไทยไม่มีสุข ถูกพ่อแม่เพื่อนบ้านมารบกวน แล่นทุกข์แล่นระกำซ้ำไม่วาย

เปิดม่าน

เขากวาดค้อน ขี่เรือมาเป็นข้า
สิ้นชวาไปแล้วก็มากหลาย
ที่เหลืออยู่สุดสัปดาห์กาย
ต้องถูกหว่านเขินซ้ำให้ทำงาน
บีพาทย์ รับแล้วเปลี่ยนเป็นเพลง

ทยอย แดงภาพอันน่าสยดสยองใน
การที่คนไทยถูกทรมาน

มารดาของ นางสาว ดวงจันทร์
ถูกใช้คำขู่จนหมดแรงล้มลง ถูก
พระมาเหินซ้ำ

บิดานางสาวดวงจันทร์ถูกใช้ผ้า
พัน หมดแรงเรียกลูกสาวขออนุญาต
ดวงจันทร์ ตัดน้ำไปให้ พ่อจะดื่มเข้า
ปาก มังระโรแย่งเอาน้ำไป ทิ้ง
เท้าเดียว บิดาของดวงจันทร์ ตึง
ก้มลงสู่น้ำที่พระมาต้างเท้าแล้วนอน
แก่กระหาย ขณะที่ก้มลงไปสู่น้ำ
ก็ถูกเตะกับซ้ำอีก คนอื่นๆ ก็ถูก
พระมาข่มเหงเกือบทุกคน

บีพาทย์ ทำเพลงพระมาเดิน มัง
รายออก

พระมาเดิน (รับคำที่ ๒)

มังรายนายทหารพระมาหนุ่ม
กตัญญู มีด้วยจิตคิดสังสาร
เห็นพระมาข่มเหงไทยให้รำคาญ
สังหาร "เฮ้ยจ้ะมีจิตเมตตา"
เห็นทหารไม่เชื่อใจเหลืออด
รักดาบออกฟันทั้งซ้ายขวา
"ใครข่มเหงคนไทยไม่เมตตา
ข้าจะฟันด้วยมือเรา"

ในระหว่าง บีพาทย์ รับครั้งที่ ๒
มังรายเอาดาบไล่ฟัน ทหารพระมาที่ข่ม

เหง'ทย สังหารไม่ให้ใครร้ายกับ
คนไทย เพราะผู้ชนะต้องปราณ
ผู้แพ้ พวกทหารเชื้อพะเว่นแต่มัง
ระโร ถือคนเป็นนายกองเหมือนกัน
ไม่ยอมเชื่อฟังคำสั่งของมังราย

มังราย- (พูดกับมังระโร ซึ่ง
กำลังข่มเหงบิดาดวงจันทร์) นี่ท่าน
ฉันบอกให้เลิกข่มเหงคนไทย ท่าน
จะเชื่อหรือไม่เชื่อ

มังระโร- ท่านก็เป็นนายกอง
ฉันก็เป็นนายกอง เรามีอำนาจเท่ากัน
เหตุไร ฉัน จะต้อง ฟัง คำสั่ง ของ ท่าน
หรือ ท่าน ถือคิดว่า เป็นลูกชาย แม่ทัพ
ก็ให้ คำมา

มังราย- ฉันไม่ได้ ถือคำ ฉัน

ตอนหนึ่งในเรื่อง "เลือดสุพรรณ" ซึ่งแสดงที่กรมศิลปากร
เป็นลูกแม่ทัพจริงๆ แต่พ่อฉันเป็นคน
ยุติธรรม ฉันห้ามต่างๆ ไม่ให้ใคร
ข่มเหงคนไทย

มังระโร- เหม่ ใจจริงนี่

มังราย- นั่นะ ผู้ชนะต้อง
ปราณผู้แพ้ เขาถือนักท้าวท้าวว่า
พระมาใจร้าย เราต้องทำตัวให้
มนุสสังขรรณบ้างซิท่าน

มังระโร- เชิญท่าน มนุสสัง
ขรรณไปคนเดียวเถอะท่าน (หันไป
หาดวงจันทร์) นี่มันคน เขาถ่าย
สร้อยมาให้ฉัน

ดวงจันทร์- สายสร้อยที่ไหน
อีกเถะ ถืออดกันไปหมดแล้วนี่

มังระโร- โกหก เกอมไว้น

ปากนั้นนะ เอามา (เข้าไป เค้น
คอ ดวงจันทร์ จะให้ สายสร้อย
ออกมาให้)

มังราย- (กระซอก เชน มังระ
โรแล้วผลักให้ล้มไปข้างหนึ่ง) ข้า
ตาพอออกมา อ้ายตัวร้าย

บีพาทย์ ทำเพลง พระมารำชวาน
มังรายกับมังระโรต่อสู้กัน มังราย
ฟันถูกมังระโรที่หน้า มังระโรถอย
ใจ ออกไป

พระมาแปลง (รับคำที่ ๒)

พระมาแปลงน้อยนวลหงส์
รูปทรงงามเลิศ นิดเดียว
จะช่วยเหลือทุกข์ภัยให้มันเทา
จึงข้าใจดีนางแล้วพลั้งตก

ดวงจันทร์- ขอให้เรารบกัน
อย่างนักรบจริงๆ เอะ ฉันไม่ว่า แต่
การประพาศอย่างผู้ร้าย ปล้นทรัพย์
เช่นนี้ ฉันเห็นว่า ไม่สมควรติดศักดิ์
ของทหาร

มังราย- เธอพูดถูก แต่พระมา
ไม่ใช่โหดร้ายไปทุกคน คนดีก็มีบ้าง
ฉันขอรับรองว่า ถ้าฉันยังมีชีวิตอยู่
ตราบใด คนไทยจะไม่ยอม ข่มเหง
เช่นที่เธอมาอีก มาเถอะ เรา
พูดกันดีๆ ถึง เมื่บ้าน เมือง กำลังทำ
สงครามกัน แต่หัวใจของเรา
เป็นไมตรีกันได้ ฉันส่งสารเธอ ฉัน
จะช่วย ขอ พูดกันดีๆ บ้างซิเะ เรา
เป็นเพื่อนกันเถอะ

นาคราช (รับคำที่ ๒)

อย่ามีพูดเสียเถอะฉันเกิด
ขอให้เกิดเป็นผู้ชายได้สักหน
จะ บัด กับพระมาด่าประจาน
ไม่ยอมเข้ามาใกล้พวกตัวร้าย
ในชาตินี้ฉันรักพระมา
เชิญท่านเข้าเสียให้ ดับถ้ำ ชีพหาย
ไปชาติหน้าขอกำเนิดเกิดเป็นชาย
แล้วเชิญกรายมาดองฝีมือกัน

มังราย- เธอไม่ ควร คมคั้น
มากนัก ฉันรับรองแล้วว่า ต่อไปนี้
คนไทยจะไม่ลำบากมากเหมือนแต่ก่อน
เขาเถอะ คั้นเป็นเวรฉันอยู่เฝ้า คน
ไทยจะปลดปล่อยทุกอย่าง จะได้
นอนหลับสบายกันตลอดคืน จะไม่มี
ใครมารบกวน เอาหยุดพักกันเถอะ
เถอะ คำสั่งฉันจะมากอยเฝ้า

บีพาทย์ ทำเพลง ท้ายเพลงว่า
มังรายเดินเข้า ปิดม่าน

เริ่มร้องเพลง "ยากเย็น"
พอร้องหมดท่อนต้น ก็เปิดม่าน

"ยากเย็น"
ยากเย็นแค้นเรณูใจ

ทำงานไม่ไหวเขาก็ดัดกระหน่ำ
เขาเขินเขามาทรมาทระกรรม
จนบอบจนซ้ำเหลือจะทนทาน

--- ต่อไปหน้า ๒๔

ฉบับแก้ไขใหม่ได้รับอนุญาตให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ชื่อ "ดวงจันทร์" ถูกจับมาใช้งานหนักในถิ่น พร้อมกับพ่อแม่ของตนซึ่งชรามากแล้ว.

กลิ่นกระเทียม (รับทุกคำ)
ร้องก่อนเปิดม่าน

เมื่อเกิดทุกข์คนเข็ญเป็นเคราะห์ร้าย หญิงสาวชาวไทยไม่มีผิด ถูกพ่อแม่เพื่อนบ้านมรณารุณ แค้นทุกข์แค้นระกำรำไม่ฉาย
เปิดม่าน

เขากวาดค้อน ขี้เข็ญมาเป็นข้า
สิ้นชีวาไปแล้วก็มากหลาย
ที่เหลือนอยู่ ลัดๆ ลัดๆ ภาย
ต้อง ถูกทวงหนี้ เข็ญข้าให้ทำงาน
บีบพาทย์ รบเร่เปิดเป็นเพลง
ทยอย แดงสภาพอนันต์ดั่งดั่งของใน
การที่คนไทยถูกทรมาน

มารดาของ นางสาว ดวงจันทร์
ถูกใช้คำขู่จมน้ำแรงดั่งมด ถูก
พระมาเขียนซ้ำ

บิดานางสาวดวงจันทร์ถูกใช้ฆ่า
ฟัน หอมแรงเรียกลูกสาวชอนากัน
ดวงจันทร์ ตกน้ำไปให้ พ่อจะดื่มเข้า
ปาก มังระโรแย่งเอาเข้าไปเทต่าง
เท้าเดีย บิดาของดวงจันทร์ ค้าง
กมดงดูนาทพระมาต่างเท้าแล้วนั้นกัน
แก่กระหาย ขณะนั้นก็ลงไปสดน้ำ
ก็ถูกเตะถีบซ้ำอีก คนอื่นๆ ก็ถูก
พระมาชมเหิงเกือบทุกคน

บีพาทย์ ทำเพลงพระมาเดิน มัง
รายออก

พระมาเดิน (รับคำที่ ๒)

มังรายนายทหาร พระมาหนุ่ม
ถนัดถนัดด้วยจิตคิดดั่งสาร
เห็นพระมาชมเหิงไทยให้รำคาญ
สังหาร "เฮ้ยจ้ะมัจฉะ เมตตา"
เห็นทหารไม่เชือกเหล็กถอง
มีดขบออกฟันทั้งซ้ายขวา
"ใครชมเหิงคนไทยไม่เมตตา
ข้าจะฟันด้วยมือเรา"

ในระหว่าง บีพาทย์ รับครั้งที่ ๒
มังรายเอาดาบไล่ฟัน ทหารพระมาที่ชม

เหิงไทย สังหารไม่ให้โหดร้ายกับ
คนไทย เพราะผู้ชนะต้องปรานี
ผู้แพ้ พวกทหารเชื้อพม่าแค้นมั่ง
ระโร ถัดคนเป็นนายกองเหมือนกัน
ไม่ยอมเชื่อฟังคำสั่งของมังราย

มังราย- (พูดกับมังระโร ซึ่ง
กำลังชมเหิงบิดาดวงจันทร์) นี่ท่าน
ฉันบอกให้เด็กชมเหิงคนไทย ท่าน
จะเชื่อหรือไม่เชื่อ

มังระโร- ท่านก็เป็นนายกอง
ฉันก็เป็นนายกอง เรามืออำนาจเท่ากัน
เหตุไร ฉันจะต้อง ฟัง คำสั่ง ของ ท่าน
หรือ ท่าน ถอดตัวว่า เป็นลูกชาย แม่ทัพ
ก็ให้ว่ามา

มังราย- ฉันไม่ได้ถอดตัว ฉัน

ปากนั้นนะ เขามา (เข้าไปเห็น
คอ ดวงจันทร์ จะให้ ค่าย ด้าย ด้ร้อย
ออกมาให้)

มังราย- (กระซอก แขน มังระ
โร แล้วผลักให้เดินไปข้างหนึ่ง) ซัก
ดาบออกมา ค่ายตัวร้าย

บีพาทย์ ทำเพลง พระมาร่ำอาว
มังรายกับมังระโรต่อสู้กัน มังราย
ฟันถูกมังระโรที่หน้า มังระโรตาย
ใจ ออกไป

พระมาแปลง (รับคำที่ ๒)

พิศดูร่างน้อยนวลหงส์
รูปทรงงามเลิศเฉิดฉาย
ขยาก็ช่วยทุกข์ภัยให้บ้านเท
จึงเข้าใกล้นางแล้วพาดงัก

ตอนหนึ่งในเรื่อง "เลือดสุพรรณ" ซึ่งแสดงที่กรมศิลปากร
เป็นลูกแม่ทัพจริงๆ แต่พ่อฉันเป็นคน
ยุติธรรม ฉันห้ามพี่ๆ ว่าไม่ให้ใคร
ชมเหิงคนไทย

มังระโร- เหม ใจจริงนี่

มังราย- แน่ะ ผู้ชนะต้อง
ปรานีผู้แพ้ เขาถนัดออกท้าวทว่า
พระมาใจร้าย เราต้องทำตัวให้มี
มนต์ธรรมบ้างซิท่าน

มังระโร- เชิญ ท่าน มั่นนุส
ธรรมไปคนเดียวเถอะท่าน (หันไป
หาดวงจันทร์) นี่ม่อนๆ เอาด้าย
ร้อยมาให้ฉัน

ดวงจันทร์- ด้าย ร้อยที่ไหน
อีกละ ถัดออกกันไปหมดแล้ว

มังระโร- โทก อกอมไว้ใน

ดวงจันทร์- ขอให้เรารบ กัน
อย่างนักรบจริงๆเถอะ ฉันไม่ว่า แต่
การประพาศอย่างผู้ร้าย ปล้น ทรัพย์
เช่นนี้ ฉันเห็นว่า ไม่สมควรคิดศักดิ์
ของทหาร

มังราย- เชอพูดถูก แต่พระมา
ไม่ใช่โหดร้ายไปทุกคน คนดั่งมาบาง
ฉันขอรับรองว่า ถ้าฉันยังมีชีวิตอยู่
ตราบใด คนไทยจะไม่ถูกรุม ช่มเหิง
เช่นที่แคว้นนี้อีก มาเถอะ เรามา
พูดกันดี ๆ ถึง แม่บ้าน เมือง กำลังทำ
สงครามกัน แต่หัวใจของเราอาจ
เป็นไมตรีกันได้ ฉันส่งสารเธอ ฉัน
จะช่วยเธอ พูดกันดี ๆ บ้างซิจะ เรา
เป็นเพื่อนกันเถอะ

นาคราช (รับคำที่ ๒)

อย่ามัวพูดเสียเวลาว่าฉันเกิด
ขอให้เกิดเป็นผู้ชายได้สักหน
จะรบกับพระมาดำประจน
ไม่ยอมย่นขามกลัวพวกตัวร้าย
ในชาตินี้ฉันมีครุฑพระมา
เชิญท่านฆ่าเสียให้ คมดั่งชีพหาย
ไปชาติหน้าขอกำเนิดเกิดเป็นชาย
แล้วเชิญกราบมาดองฝีมือกัน

มังราย- เธอไม่ ควร คมคั้น
มากนัก ฉันรับรองแล้วว่า ต่อไป
คนไทยจะไม่ลำบากมากเหมือนแต่ก่อน
เอาเถอะ คณเป็นเวรฉันอยู่เฝ้า คน
ไทยจะปลดปล่อยทุกอย่าง จะได้
นอนหลับสบายกันตลอดคืน จะไม่มี
ใครมารบกวน เอาหยดพิทักษ์เสีย
เถอะ กำลังฉันจะมาคอยเฝ้า

บีพาทย์ ทำเพลง ท้าย เพลงว่า
มังรายเดินเข้า บิดม่าน

เริ่มร้องเพลง "ยากเย็น"
พอร้องหมดท่อนต้น ก็เปิดม่าน

"ยากเย็น"
ยากเย็นแสนเข็ญใจ

ทำงานไม่ไหวเขาคิดกระหน่ำ
เขาเขียนเขาวงกตมาทรรกรรม
จนบอบจนชำเหิดจะทนทาน

--- ต่อไปหน้า ๒๔

คน งาม เพราะ แต่ง

● กัมมันตผลที่มาจากฮอลลีวูดไม่ใช่ภาพยนตร์ แต่หากเล่นเครื่องสำอางซึ่งเปลี่ยนคนที่ ขี้ริ้วให้แลดูงามหยาดเยี่ยมไปได้ต่างหาก

กัมมันตผลที่เกิดจากฮอลลีวูด, นครภาพยนตร์ ไม่ใช่ภาพยนตร์ แต่ ความจริงที่ลึกเข้าไปกว่านั้นคือเครื่องสำอางโฉมอันเป็นเสน่ห์ที่บุคคลทั่วไปต้องการ เดียวนาเรตฮอลลีวูดได้เขียนพรรณาเรื่องนี้ไว้ในหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งในอเมริกา แต่งานภาพของการแสดงความงามด้วยการประดิษฐ์ตกแต่งโฉมดังต่อไปนี้

บันดาการาภาพยนตร์ที่ฮอลลีวูดไม่มีใครจะทวงตัวว่าดำรงด้วยธรรมชาติ และจะไม่ตกแต่งเพิ่มเติมแสดงความงามขึ้นอีก ศิลปะแห่งการแสดงความงามเป็นที่ชนหน้าฮอลลีวูด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ถ้าไม่มีศิลปะแสดงความงามนี้เสียแล้ว ฮอลลีวูดจะหมดความหมายในฮอลลีวูดจะไม่ได้ชื่อเสียงโดดเด่นเช่นนี้เลย แต่อย่างไรก็ดี คนภายนอกวงการภาพยนตร์ก็เห็นว่า การตกแต่งความงามอย่างพวกดาราราคาภาพยนตร์กระทำกันนั้น เป็นการฝืนธรรมชาติ, เป็นการบ้า, เป็นการทรามาน ส่วนในวงการภาพยนตร์ กลับเห็นตรงกันข้าม คือว่า ถ้าการทำภาพยนตร์ขาดเสียซึ่งการประดิษฐ์ความงาม เช่นนี้ แล้วฮอลลีวูดจะหมดความพอใจของผู้ที่ค้นหาทั้งปวง.

ในฮอลลีวูดนั้น แม้สาวงามจะทำขึ้นปิ้งก็ถือว่าอวยวาระร่างกายเป็นของตัวเองนั้นย่อมไม่ได้เป็นอันขาด หุ

ถูกย้อมหรือถูกขัดสี, ถูกทา หล่อนจะต้องถูกแต่ง คือหล่อนจะต้องถูกทาสีใหม่ ปาก จมูกจะต้องถูกประดิษฐ์ให้เข้าลักษณะความงามตามส่วน ถึงเหล่านายช่าง ประดิษฐ์ ความงามจะทำกับหล่อน ดุจนายจิตรกรรม ใช้ปากกัน และสี แต่มองตาม ความพอใจ เบื้องว่า

สรรพางค์ กาย ของ หล่อน ได้ เกลยเดิน ถูกประดิษฐ์ ขึ้น ด้วย แบบ ความ งาม ไป เดิน แห่งนายจิตรกรรมละนั้นแล้ว โคม มาจำใจ ของหล่อนแต่แรก ซึ่งหากจะงาม อยู่ อยู่ ใน แล้ว ก็หาทำเทียมความงามซึ่งได้ บริเวณ ประดิษฐ์ลงเสริมขึ้นใหม่ขึ้นได้ นน ใคร เพราะเหตุนี้ดาราราคาภาพยนตร์ ทั้ง หลาย ผ่านหน้า จึงอยู่ในความสนใจแห่งบุรุษผู้ปรารถนาจะได้ภาพของหล่อน ไปประดิษฐ์ แล้วหนึ่ง

ในวันที่ โกลด์ตา และหล่อน ตกอยู่ เป็นเด็ก ในฐานะผู้ถูก หมาย ขยายของดักปรกคนหนึ่ง

นอร์มาเซียร์เรอ, ผลของการแต่งโฉม

ผู้ห่างไกลศิลปะแห่งการประดิษฐ์แต่ง ความ งาม นายเดียวนาเรตฮอลลีวูดถึงกับ กล่าวหาว่า

เด็กหญิงซีเรียคนหนึ่ง เทียว เดินขายของอยู่ ตาม ถนนที่ ๕ ในกรุง นิวยอร์ก ไม่เคยมีใครเอาใจใส่เสีย

แต่เดิมาเคยฟรันซิส ไม่ใช่ผู้หญิงที่สะสวย มีเสน่ห์อะไรหนักหนา แต่ผลของการแต่งโฉมนี้แหละได้ทำให้เคยเป็นดารางามที่สุดคนหนึ่ง

ชายของดักปรกคนหนึ่ง เป็นอย่างนั้นนานก่อนมาแล้ว บังเอิญ ครึ่งหนึ่ง มคนอคริ อยาก จะลอง ดูว่า เด็กสาวซีเรียพวกนี้ ถ้าได้ตกแต่ง ตามแบบ 'แสดงความงาม' แล้วจะ เป็นอย่างไร คน ๆ นั้นก็นำเด็กหญิง ซีเรีย ไป สู่สำนัก ผู้ชำนาญ การ ประดิษฐ์ เมื่อได้กระทำตามแผนแสดงความงามเสร็จแล้ว ก็ให้เด็กสาวนั้น กลับไปประกอบอาชีพเช่นเคย ใน ตอนนั้นได้ เกิด เหตุ กาลหล่น ยกใหญ่ บรรดาผู้ชายทั้งแก่, ทั้งกลางและทั้งหนุ่ม เมื่อได้เห็นเด็กสาวเวรขาย ของ คน นั้นแล้ว ต่างก็กระเสือกกระสน ที่จะตามไปให้รู้จักบ้าน บ้างก็ขอคุย, ขอรัก, ขอภาพและของอื่น ๆ ซึ่งมี ใจความในที่สุดว่า เพื่อให้ได้เป็นที่ ติดต่อกันสืบไป"

เพราะเหตุนี้พวกดาราราคาภาพยนตร์ที่ฮอลลีวูด ทั้งหญิงและชาย จึงต่างรู้สึกจริงใจว่า ผู้อำนวยความสะดวก ประพันธ์เรื่อง ตลอดจนงานสำคัญอื่น ๆ ในการทำภาพยนตร์ก็ไม่มีใครควรได้ชื่อว่า เป็นเอกเท่านั้นช่างแสดงความงามเลย ผู้เป็นเอก ที่ละในศิลปะที่ฮอลลีวูด มีประวัติว่า เดิมทีเป็นพวกเวสต์ ไมร์ ได้มีจิตต์ จดจ่อกับการขึ้นมาแต่กัน อาศัยด้วย พวกเพียร์ วิเคราะห์ คิดแปลง ทดลอง ต่าง ๆ ในที่สุดก็ได้ ความชำนาญในการแสดงความงามให้แก่พวกดาราราคาภาพยนตร์ทั้งปวง จากที่ชื่อเสียงของ พวกนี้ ก็ปรากฏกระจายไปในสาระทิศ

---ต่อไปหน้า ๒๓

ของขอทาน แม่ท้องจะหิวก็ยังไม่ลืมเพื่อนยากอีก ๙ ตัว

ของคุณยายอนาถากับหลาน ๆ ที่หน้ากระท่อมในพระนครเอง

บน: ของชาวชนบทเข้ามาพระนคร ล่าง: ของข้าราชการเวลากลางวัน

ของบุคคลต่างๆชั้น **ยามกิน**
และฐานะตามด้านต่างๆกันในพระนคร
ภาพเหล่านี้ถ่ายโดยม.จ.ศุภวรรณดิศดิศกุล

ของข้าราชการผู้หญิงในเวลาหยุดพักกลางวันหลังศาลากลาง
จังหวัด ซึ่งท่านจะได้เห็นอยู่เป็นประจำวัน

ของท่านสุภาพสตรีที่กลับจากเที่ยวเตร่หย่อนใจตามโรง
มหรสพและงานรื่นเริงต่างๆ แล้ว

และ..เมื่อท่านเห็น
ภาพข้างขวานี้..บางที
จะไม่ต้องบอกก็ได้
ว่า เป็น ยาม กิน ของ
ท่านชั้นใดและที่ไหน
ถ้าจำไม่ได้ นั่นคือราช
วงศ์ในเวลากลางคืน

คำปฏิญาณการ [ต่อจากหน้า ๓๕]

โดยการเสนอความรู้ความเห็นและข้อวิจารณ์เมืองทั่วไปแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยังได้ทำหน้าที่เชื่อมมิตรภาพและดำเนินกิจกรรมระหว่างชนชาวไทยกับชาวจีนให้แน่นแฟ้น ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยได้เสนอความเห็นอันดีต่อประเทศจีนหรือชนชาวจีนเสมอ เพื่อให้ชาวไทยเห็นใจและเข้าใจประเทศจีนโดยทางที่ดี ฉะนั้น ชนชาวจีนที่รู้จักภาษาไทยจึงนิยมอ่าน "ประเทศไทย" นายกระสินธุ์ เนตรายน บรรณาธิการศรีวัน

"หนังสือพิมพ์ประเทศไทยเหมาะสำหรับประชาชนทุกชน มีคติธรรมและเรื่องที่น่าสนใจ พร้อมเพรียง และที่สำคัญยิ่ง คือวางระเบียบของหนังสือพิมพ์จริง ๆ หนึ่ง"

นายถ้วน ยาวะประภาษ บรรณาธิการเทอตรัฐธรรมนูญ

หนังสือพิมพ์ ประเทศไทย ได้พยายามบำเพ็ญกรณียกิจในทางจิตวิทยาตามอุดมคติสูง ตามคำขวัญที่พิมพ์ไว้หน้าปกนั้น เป็นอย่างดี

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนไตรย์ โปรดบันดาลให้หนังสือพิมพ์ประเทศไทย มีอายุยืน ขวัญยืน เพื่อบำเพ็ญประโยชน์แก่ประเทศชาติของเราตลอดไปชั่วนิรันดร์ เทอญ

นายสันทนา ทรรทรานนท์ บรรณาธิการศรีกรุง

"หนังสือพิมพ์ ประเทศไทย ได้ส่งมาด้วยดี บรรจบครบถ้วน ๕ วัน ในฐานของเพื่อนหนังสือพิมพ์ด้วยกัน ข้าพเจ้าขออวยพรให้หนังสือพิมพ์ประเทศไทย จงประสบแต่ความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไปเถิด"

นายนิยม มัทธูรศ บรรณาธิการข่าวสยาม

หนังสือพิมพ์

ในสายตาและความรู้สึกของประชาชนนี้ นิยมการอ่านหนังสือพิมพ์ ย่อมเข้าใจกันว่าหนังสือพิมพ์ที่ดีนั้นจะต้องประกอบด้วยคุณภาพดังต่อไปนี้คือ

๑. ข่าว ต้องนำข่าวสารการเมืองต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศเสนอผู้อ่านโดยรวดเร็วฉับพลันทันเหตุการณ์

๒. สารคดี ต้องมีเรื่องที่เปี่ยมประโยชน์ ในอันที่จะนำมาซึ่งความรู้

๓. บรรเทิงคดี ต้องมีเรื่องบรรเทิงเร้าอารมณ์ที่เป็นคติที่ดีมีใจผู้อ่านให้ตั้งอยู่ในศีลธรรม

"ประเทศไทย" ได้ครอบงำคุณภาพดังกล่าวแล้วไว้โดยพร้อมบริบูรณ์ ในวาระนี้, ข้าพเจ้าขออวยพรให้ "ประเทศไทย" จงประสบแต่ความ

เจริญก้าวหน้าตลอดไป

นายเทียมทองเยี่ยม นายกสมาคมพาณิชย์จีนแห่งกรุงสยาม

ไปกายเม่งแซ - ขอให้เกียรติคุณของท่านจงมีความสว่าง ประดุจดาวดวงที่สุกใส

สมาคมสตรีพระนคร

"ในวาระขึ้นรอบปีใหม่ของประเทศไทย ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีและอวยพรอันสูงส่งแห่งสมาคมสตรีพระนครมาแต่ท่าน ท่านได้เลือกเมื่อแม่แก่สมาคมเราโดยทางโฆษณาการ ท่านได้ช่วยโฆษณาข่าวการประชุมของเรา-อุปฐานทั้งนี้ สมาชิกของเรา รู้สึกขอบคุณยิ่ง"

สมาคมนักเรียนเกาอังกฤช

ในนามของสมาคมนักเรียนเกาอังกฤช ขอแสดงความยินดีในการที่หนังสือพิมพ์ประเทศไทยได้เจริญรุ่งเรืองมาด้วยดีด้วยความมุ่งหมาย ขอคุณ

พุทธปรัชญา [ต่อจากหน้า ๔]

ทำสงครามกันเอง ด้วยเรื่องศาสนา และไม่เคยมหาพิกมัจฉาปฏิรูปของ คนทั้งนี้ เพราะ พระ พุทธ ศาสนาไม่มี คำสอนให้เราทำอย่างนั้นเลย ตรงกันข้าม มีแต่อกเบียดเบียน ถูกใส่ร้ายโดยปราศจากความจริง ถึงกระนั้น พระพุทธศาสนา ก็ยัง ทรง คว อยู่ได้ และทรงควอยู่ ด้วย ความ สงบ ครอบ ถึงทุกวันนี้

สำหรับพระพุทธศาสนา ข้าพเจ้ายังมองไม่เห็น ว่ามี สิ่งใด ควร ยกเลิกหรือแก้ไขเพียงแก้ไข ส่วนที่ดีก็บางอย่างและนโยบาย การศาสนา นั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าควรแก้ไขตามสมควรแก่กาละเทศะ และเวลานี้ก็กำลังแก้ไขปรับปรุงอยู่บางประการ แต่การแก้ไขนี้เราจะต้องพิจารณาโดยรอบคอบ แลวงหาสิ่งที่ดีกว่าควรนำมาแทนให้ ได้เสียก่อนจึงยกเลิกของเก่า เมื่อเรายังไม่ได้ของ ที่ต้องประสงค์ เราไม่ควรยอมถือ สิ่งที่มีอยู่ไว้พลางก่อน คิดว่าจะทำโดยประการอื่นๆ การทำสิ่งใดอัน เกี่ยวแก่ศาสนา นั้น ย่อมยากยิ่งกว่าทางโลก เพราะจะต้องใคร่ครวญโดยรอบคอบ มิฉะนั้น ก็อาจ ทำให้ ศาสนาที่แท้จริง พลอย เสื่อม หมดไป ด้วย

เราเคยใช้คำพูดสำหรับพระพุทธศาสนาว่า "พระพุทธศาสนาของเรา" ไม่ใช่ของข้าพเจ้าหรือของ

พระรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากล โลกนี้ จงอธิบาลคุ้มครองหนังสือพิมพ์ประเทศไทยให้วัฒนาถาวรเจริญรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ขึ้นไป เพื่อเป็นเหตุเป็นผลและแนวทางปฏิบัติที่ดีของปวงชนชาวสยามสืบไปชั่วกาลนานเทอญ

นายดาบเทียม ศรีพิสิษฐ, ส.ส. ส่งทางโทรเลข

เกียรติยศที่ท่านให้ ผู้แทนราษฎรได้ ปฏิญาณต่อ หน้า หนังสือพิมพ์ของท่านนั้นคือ ท่านให้เกียรติยศแก่ราษฎรโดยแท้ เหมาะกับสมัยประชาธิปไตย อนึ่ง หนังสือพิมพ์ท่านยังไว้ ซึ่งความสามัคคีในระหว่างหนังสือพิมพ์ด้วยกันและราษฎรดีมาก ทั้งนี้ก็เพราะท่านช่วยความก้าวหน้าของประเทศนั่นเอง

ร.ต.เนตร์ พูนวิวัฒน์ ส.ส.

"หนังสือพิมพ์ประเทศไทย มีนามตั้งชื่อประเทศไทย และหวังว่าจะเป็นสิ่งของประเทศไทยต่อไปในทางนำมาซึ่งคุณประโยชน์แก่ชาติ"

ท่าน ซึ่งเป็นของคนใดคนหนึ่งแต่คนเดียวโดยเฉพาะ หากแต่เป็นของคณะบุคคลส่วนรวม หรือของชาติและของโลก เหตุนี้ เมื่อมีสิ่งใดที่สมควรจัดทำก็ดียิ่งขึ้น เราจะต้องช่วยกันจัดช่วยกันทำ สถานการณ์พระพุทธศาสนาทุกวันนี้เป็น อย่างไรเราย่อมเห็นกันอยู่แล้ว ต่างแต่เรามองในแง่ร้าย (Pessimism) เกินไป หรือในแง่ดี (Optimism) เกินไปบ้าง การณ์จึงยังเป็นอยู่อย่างนี้ ถ้าเราช่วยกันแก้ไขสิ่งที่คิดออกได้แล้ว ข้าพเจ้าเชื่ออย่างแน่อนว่า พระพุทธศาสนาจักอำนวยสันติสุขแก่โลกอย่างหาที่สุดมิได้

ข้าพเจ้าหวังว่า การ พระพุทธศาสนาในอนาคตนั้นจักดำเนินไปอย่างพึงพอใจ ซึ่งถ้าเราช่วยกันจัด เช่น

ก. การศึกษาอบรมวินัยจากก้าวหน้าและเด็กซึ่งยังชน หลักระดานถูกแก้ไขให้เหมาะสม แก่การ บำเพ็ญประโยชน์ ในปัจจุบัน

ข. จักมีผู้นำในทางปฏิบัติซึ่งยังทั้งฝ่าย บรรพชิต และคฤหัสถ์ จัก เคร่งครัดในข้อปฏิบัติของตน

ค. การปกครองจักถูกปรับปรุงให้เป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้นทุกส่วน

ง. การเผยแผ่พระศาสนา จะดำเนินก้าวหน้าออกไป ทั่วประเทศ และจักมีสมณทูตถูกส่งออกไป นอกประเทศทุกในครั้งพุทธกาลหรือครั้งใดก็ได้

---ต่อไปหน้า ๓๕

เรามีความตั้งใจอย่างยิ่ง ที่การทำฉบับพิเศษในรอบปีที่ ๕
ฉบับนี้ แม้จะได้เตรียมการล่วงหน้า ก็ยังหลีกเลี่ยงอุปสรรคของการทำ
งานแข่งกับเวลาไม่พ้น เนื่องจากต้องทำหนังสือรายวันเป็นประจำอยู่
แล้ว เหตุนี้เอง สิ่งที่ไม่อยากจะทำก็ต้องพบ คือ การ จัด หน้า ๓๓
เคลื่อนจากกำหนดไปบ้าง เป็นต้น ๑. แผนภาพในภาคบันทึกเรากำ
หนดไว้ ๖ หน้า แผนภาพพระแก้วมรกต ๓ แถบเต็ม ๒ หน้า ภาพชีวิต
และความเป็นอย่างในพระนคร ๓ หน้า และภาพการต่อสู้ ๓ หน้า
ก็ต้องลดลงครึ่งที่เห็นอยู่ในฉบับนี้ ๒. เรื่อง “ความรักถอยมา” อัน
เป็นเรื่องยาวขนาดใหม่ที่เราตั้งใจจะลงในฉบับนี้ ๓ บท รวม ๓ หน้าเต็ม
และลงไป ใน ประชาชาติรายสัปดาห์ ก็ต้องตัด ๕ หน้า ด้วยการ
หน้ากระดาษลงเรื่องซึ่ง จะต้องจบในฉบับ ๓ เรื่อง อันถ้วนแต่ขนาดยาว
อย่างจุใจทั้ง ๕ หน้า เราหวังเป็นอย่างมากว่า จะได้รับความเห็นใจในข้อ
นี้ บันทึกเรื่องที่ชาวคณะของเราได้เขียนส่งมา และไม่ได้ลงในฉบับนี้
จะได้นำลงในรายสัปดาห์ ฉบับหน้า โปรดคอยอ่านรายการ ละเอียด
ในรายวัน.

หนึ่ง เราขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ คำปฏิญาณการ มาด้วย ไม่
 ตริจิตต์อย่างคับคั่ง เรามีความเสียสละมากในการที่นำคำ ปฏิญาณการ
 ลงในฉบับนี้ได้ไม่หมด คำปฏิญาณ และคำอวยพรอัน ซึ้งๆ ที่เรา
 ไม่ได้ลงในฉบับนี้ จะได้ นำลงไป ในหนังสือรายวัน.

ข้อความในประกาศแจ้งความหลังปกของหนังสือฉบับนี้พิมพ์
ชื่อเอเย่นต์ผิดไป โปรดแก้ “ฮกฮัน” เป็น “ฮกฮัง” ด้วย.

การเงินในระหว่าง ๕ ปีที่ผ่านมา

[ต่อจากหน้า ๕]

จำนวนเงิน ๓ ล้านบาท คิดดอกเบี้ย ๕.๐% และลดจำนวนต้นเงินลงเป็น ๒.๕ ล้านบาท
 พร้อม คงประหยัดรายจ่ายได้ปีละ ๘ ล้านบาท.

อึ้งในงบประมาณประจำปีพ.ศ. ๒๕๗๕ ได้ดำริว่าจะกู้เงินในประเทศ เพื่อใช้จ่ายการจ่ายลงทุน เพราะในปีก่อนๆ รายได้ไม่ท่วมรายจ่าย ไม่สามารถตั้งเงินงบประมาณประจำปีเป็นเงินจ่ายลงทุนได้ การนี้ก็ได้กระทำในต้นปี พ.ศ. ๒๕๗๖ เป็นจำนวน ๓๐ ล้านบาท ในอัตราดอกเบี้ย ๕ ๓/๒ % สำหรับการจัดการนี้กระทรวงการคลังได้จัดการเองตลอด.

สืบสวนคดีในที่ดินด้วยว่า ในปี ๒๔๗๕ มีเงินกู้ต่างประเทศอยู่ ๕ ราย
 คือ (๑) ราย ๔ ๑/๒% จำนวนล้านปอนด์ ปี ๑๙๐๕ (๒) ราย ๔ ๑/๒%
 จำนวน ล้านล้านปอนด์ปี ๑๙๐๗ (๓) ราย ๗% จำนวนสองล้านปอนด์ปี ๑๙๒๒
 (๔) ราย ๖% จำนวนสามล้านปอนด์ ปี ๑๙๒๔ นอกจากนี้ได้กู้เงินจากสห
 รัฐมาทำการก่อสร้างรถไฟ รายได้อีกจำนวนหนึ่งในอัตราดอกเบี้ย
 ร้อยละ ๔ ต่อปี. เงินกู้ ๕ รายต้นนี้ได้ออกเป็นพันธบัตรจำหน่าย ในตลาด
 เงินกรุงลอนดอน และควรกล่าวว่ราคาพันธบัตรเงินกู้ ต่าง ประเทศ ในระ
 หว่างระยะเวลา ๕ ปีนั้นเป็นอย่างดี ในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ราคาพันธบัตร
 ชนิด ๔ ๑/๒% อยู่ใน ระหว่าง ๘๘ และ ๘๙ ต่อร้อยและราคาถัวราว ๘๒ ชนิด
 ๗% ระหว่าง ๑๐๕ และ ๘๓ ราคาถัว ๑๐๐ ชนิด ๖% ระหว่าง ๑๐๕ และ
 ๘๐ ราคาถัว ๘๖ ในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ราคาในบางขณะตกลงมากเช่น ๔ ๑/๒%

ราคาตกลงถึง ๗๓ ชนิด ๖ และ ๗ ราคา ๘๖ เหตุที่ราคาตกลงมาเช่นนั้น เนื่อง
จากได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง แต่ก็ห้ามพันธมิตรซื้อขายไม่ ราคา
ที่กำหนดนั้น เพียงแต่เป็น การแสดงความ ตระหนกตกใจในตลาดเงินใน ตอน
ตอนชั่วขณะหนึ่ง ในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ราคาเชียบสูงชัน แต่ในปีนั้นได้เกิด
กบฏขึ้น กระทำให้พันธมิตรราคาต่างๆ ตกต่ำเช่นเดียวกับ
ในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ อีกครั้งหนึ่ง. เมื่อเหตุการณ์เรียบร้อยแล้ว ราคา ก็กลับ
ขึ้นสู่ระดับเดิม ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๗๘ นี้ราคาพันธมิตร ชนิด ๔๓/๒%
ตก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ และ ๒๔๗๗ มีราคาราว ๓๐๒ ๓/๒ และเงินก็ร้ายที่แปลง
เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๘ ราคาราว ๓๐๓ ราคาพันธมิตร นี้เมื่อเทียบกับราคาพันธ
มิตรของประเทศอื่นๆ ในตลาดกรุงลอนดอนด้วยกันแล้ว แสดงว่าเครดิต
ของเราดีมาก ดังว่าบรรดาประเทศเล็กๆที่เป็นอดีตระทุบทประเทศในแหลม
บอลกัน ดังว่าประเทศต่างๆ แทบทุบทประเทศใน อเมริกาใต้ และดีหรือ
ไม่ด้อยกว่าประเทศอื่นๆ ด้วยกัน ในบรรพทิศใกล้เคียง.

ประเทศสยาม เปน ประเทศ กสิกรรม และ ยัง ไม่ เจริญ ใน ทาง การ
ค้า ฉะนั้นเมื่อได้รับความ ตกต่ำแห่งการค้า จึงเป็นเวลา นานกว่าจะฟื้นตัว
และ เติบโตขึ้นเป็นประเทศกสิกรรมอาศัยข้าวเป็นสินค้าสำคัญ และข้าวก็ต้อง
อาศัยดินฟ้าอากาศอันไม่เป็นสิ่งแน่นอน จึงเป็นความจำเป็นยิ่งที่จะต้องมี
ทุนอันไว้วางรองในคราวฉุกเฉินเป็นจำนวนมากกว่าประเทศที่อาศัยการอุต-
สาหกรรม ยอดเงินคงคลังเท่าที่มีอยู่ เวลานั้นเป็นประกันความมั่นคงอัน
สำคัญของเรา ในต้นปี พ.ศ. ๒๔๗๔ มีเงินคงคลังจำนวน ๖๓.๕ ล้านบาท
แต่ก็.ปนเหรียญบาทราว ๕๓ ล้านบาท ซึ่งจะจำหน่ายหาได้ไม่ เพราะไม่
เป็นที่นิยมในหมู่ประชาชน นอกจากนั้นยังรวมเงินฝากซึ่งหาเป็นเงินของ
รัฐบาลอื่น แท้จริง ด้วย ไม่ นับว่าฐานะของ ประเทศ อยู่ ใน การณ์ กับ ชัน
มาก ใน ต้นปี พ.ศ. ๒๔๗๕ มี ๓๕.๘ ล้าน บาท ซึ่ง แม้ว่าเป็นจำนวน
ลดลง ก็ดี แต่ก็เป็น ชนบท โดยได้ขาย เหรียญ บาท ไป เสีย ทำให้
กำลังเงินคงคลังดีขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ มี ๔๗.๓ ล้านบาท ในปี พ.ศ.
๒๔๗๗ มี ๕๔.๘ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ มี ๖๗.๗ ล้านบาท จำนวน
เงินในปีเหล่านี้มี เงินที่ไม่ใช่ของรัฐบาลรวมด้วย เป็นจำนวนมาก ครั้นมา
ในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ ได้แก้ไข วิธีประกาศยอดเงินคงคลัง แล้ง ฉะนั้นเงินส่วนของ
รัฐบาล.ปนจำนวน ๕๕.๗ ล้านบาท หรือยอดเงินเดือนสิงหาคมเป็นจำ
นวน ๖๓.๘ ล้านบาท ที่นิยมแสดงให้ประจักษ์แก่ ส่ายตา แห่งประชาชน
ว่าการเงินของประเทศเราอยู่ในฐานะอันมั่นคง ควรเป็นที่ชื่นชมยินดีมาก.
ในการเงินตราเมื่อปี ๒๔๗๕ รัฐบาลอังกฤษ ได้ออกจาก มาตราทอง
ส่วนรัฐบาล สยามยังคง อยู่ ในมาตราทองคำและ โอนการ รับแลกเงิน
ต่างประเทศจากลอนดอนไปอเมริกา ครั้นมาเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๔๗๕ ได้
กลับมาผูกเงินตรากับปอนด์สเตอร์ลิงค์ ในอัตราเดิม เพราะการที่คง อยู่ ใน
มาตราทองคำนั้นเป็นการกระทบกระเทือนแก่การเศรษฐกิจของประเทศ มาก
เลย แล้วตั้งแต่การบัดนั้นก็สามารถรักษาร้อยบาทกับปอนด์.สเตอร์ลิงค์
ในอัตราเดิมได้ ทั้งที่ประเทศต่างๆ ในยุโรปอเมริกา และใน ตะวันออกไกล
ได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขมาตรฐานการ เงินตราอันมากมาย ทั้งนี้ย่อมเป็นลัทธิ
เยี่ยงอย่างสำคัญว่าการเงินของประเทศเราเป็นอยู่อย่างดี.

เรือนเก่าเรือนใหม่

[ต่อจากหน้า ๑๔]

ที่แดงกับบุญถมมาอยู่ บ้าน
พากัน ธรรมเจริญ และชอบ พงษ์
มาก แสงเป็นคนใจกว้าง เอื้อเฟื้อ
เพื่อนบ้าน ใกล้ เรือน เคียง แรงแรง ค
นัก บ้านใครเกิดเจ็บไข้ ได้ทุก
มักจะได้ แสงเป็นคนหัวรั้นหัวแรงคน
หนึ่ง แต่แสงมีลักษณะอันหนึ่ง ที่
ทำให้ คนดูเอ็นดู หรือไม่ว่าก็มีความ
เกรงใจ ลักษณะอันนั้นคือไม่ชอบ
พูดมาก และมีหน้า ขม อยู่ เป็น
นิยา อันดูเหมือนเป็นคนไม่รู้จักเล่น
หัวกับใคร และเมื่อลักษณะอัน
รวม เข้ากับ ความ มีเลือด ร้อน ตาม
นิสัยคนหนุ่ม จึงทำให้ ชาวบางยี่
ตุ แสงผิดไปจากความจริงที่เขาเป็น
อันมาก แต่นั่นแหละ ในเวลาแสง
เป็นผู้ใหญ่มาขึ้นแล้ว แต่ด้วยการ
ย้ายจากถิ่นซึ่งเคยอยู่ มาแต่เล็กแต่
พร้อมกับมีภรรยาแล้วคงจะรู้สึกตัว
ว่าเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ขึ้น จึงเปลี่ยน
นิสัยเดิมเสียสิ้นเชิง ประพฤติตัว
แต่ ที่ จะทำให้ ความนับถือ ของ เพื่อน
บ้านบังเกิดแต่คนอย่างเดียว.

เมื่อ ย้ายมาอยู่ บางพลัดใหม่ ๆ
แสงรู้สึกเหงาเพราะขาดเพื่อน ที่คุ้น
เคยกัน บุญถมถึงวันอยู่ กับงาน
ของหลาน แสงกลับจากงานแล้ว
ไม่มีอะไรทำ ไม่รู้จะไปไหน จึงไป
วัด คุยกับพระบ้าง คุยกับชาวบ้าน
ที่มาหาพระบ้าง บ่อยเข้าก็คิดเพราะทำ
ให้เพื่อนดีเหมือนกัน ที่นั่งตอนเย็น
เด็กงาน กลับมาบ้าน แล้วไม่ได้ไปวัด
แสงรู้สึกมันเปล่าในใจหรือขาดอะไร
ชอบกล ใช้ว่าแสงจะไปคุยพ่อกับ
เป็นน้าทวดท่ง หรือถ้าไม่ได้พูด
เป็นอกจะแตกอย่างคนช่างพูดบางคน
ก็เปล่า แสงไปก็ช่วยพระกวาด
ลานวัดบ้าง ถางหญ้าบ้าง ไม่มีอะไร
ก็เตะเตะกร้อ กับ พวก เด็ก ๆ ลูกศิษย์
วัด บางทีก็เล่นหมากรุกหรือฟัง
พระ สันทนกับ คน แก่ วัด ถึง เรื่อง
ธรรมะธรรมโม ถึงแสงจะชอบ

ฟังพระก็มาดั่ง ที่ แก้วดี คุย กัน ถึง
เรื่องธรรมะ ธรรมโม เขาก็ไม่ชอบ
ที่จะออกความเห็น หรือ อวด รั้อย่าง
บอกหนังสือพระดังธรรม และก็ไม่
ชอบฟังการแสดงตัวเป็นคน บุญ บาป
จิตของอุบาสกบางคน แต่กระนั้นก็ไม่
มีใครรู้ ความรู้สึกของ เขา นอกจาก
บุญถมเมื่อยเขาคนเดียว บุญถมรู้ตลอด
จนความรู้สึกในใจที่เขาไม่ได้เอ่ยปาก
พูด บุญถมรู้ อธิษฐานและอารมณ์
ของสามีดีเสียกว่า ใจของหลานเอง
อีก.

แต่บุญถมเป็นคนหึง พุดน้อย
เท่าที่จำเป็นจะต้องพูด จะเรียกว่า
เป็นคนชนิดนี้บ้างก็ไม่ได้หรือกระไร
ก็ตาม หลานมีความนึกเป็นนิสัย
พอใจก็ถึง ไม่พอใจก็ถึง รั้อย่างไร
เฉย ไม่รักเฉย ไม่ถกอยากจะทำ
จะถามใครกระทั้งสามีของตัวเอง ใช้
ความคิดของตัวตอบตัวเอง ถูกหรือ
ผิดก็อยู่แต่ในใจ ไม่มีใครได้รู้
ความคิดความเห็นของหลาน แม่ที่
สุดจวนสามีของหลานเอง แต่ก็ไม่มีใคร
เค็ดร้อนท้อยากจะรู้ แสงเองก็ไม่
สนใจ ตามธรรมดาเขาก็เป็นฝ่ายพูด
ฝ่ายเล่ามาแต่ไหนแล้ว บุญถมเป็นผู้ฟัง
อมยิ้มและยกไปถามเรื่อง ไม่มีคำ
ครึ่งเดียวที่ บุญถม จะค้าน หรือแสดง
ความเห็นของ หลาน ที่แปลกกว่าเขา
ออกมาบ้าง อย่างไรก็ตาม ก็ดี สามีภรรยา
คู่กันเป็นคู่ที่ชาวบ้านเห็นสมกันมาก
แสง ชอบ คิด ต่อช่วยเหลือคนภายใน
นอก บุญถมชอบทำ ธุระภายใน
อยู่เหี้ยมเฝ้าเรือน และทัก ไม่ชอบ
พูดมากตรงกัน.

ด้วยนิสัยตามแบบหญิง สมัยเก่า
บุญถมเป็นหญิง ที่ขยัน หา ตัวจับยาก
ทำแต่งงานวันยังค่ำ แด เกล็ดการ ชบ
ซิบซิบ บ้าน ไ้นั้น ลง บ้านนี้ อย่างหญิง
บางคน แสงทำงานโรงเหล้าบาง
วันได้เงินเดือน ๕๐ บาท บุญถมทำ
สวน เก็บผลไม้ ของสวนชาย เป็นค่ากับ
ข้าวประจำวัน ส่วนเงินเดือน ที่ค่า
มีมอบให้ หลาน ๒๕ บาท ทุกเดือน
เต็มใจ ถ้าไม่จำเป็นๆ ไม่จะต้องเสีย

ทีเดียว.

ตอนเช้าบุญถมตื่นที่ ๕ ครั้งเตรียม
ของที่จะไปตลาดซึ่งเก็บไว้ตั้งแต่ตอน
เย็นมาด้วย หมาก ขุนมะพร้าวหรือ
ไม้ถ่มมุด มะนาว ผัก พริก มะเขือ
พริกทอง ฯลฯ ถ้าน้ำฝนไม่ถ่มมุด
มังคุดจะงะมัง เสร็จแล้วเข้าครัว
หุงข้าวทำกับข้าวไว้รอทำสามี แล้ว
ลงไปรดน้ำต้นไม้ ที่อยู่ใกล้ ๆ เรือน
บ้าง ต่อจากนั้นจึงอาบน้ำ ถิ่นข้าว
ล้างถ้วยล้างชาม แล้วก็นั่งของลง
เรือสำปั้น พายไปที่ตลาดนัดของชาว
สวนซึ่งอยู่ริมแม่น้ำเหนือบางพลัดขึ้น
ไปหน่อย ชายของเรือแล้วก็ซื้อกับ
ข้าวมา เมื่อได้สำหรับ วันที่จะไม่ได
มาขายของด้วย กลับถึงบ้านแล้ว
ก็ไม่ได้หยุดพัก เก็บ ส่วข้าวของสำ
ปั้นและของตัวซัก ๆ ตาก แล้ว เข้าสวน
ดายหญ้าบ้าง พรุนดินบ้าง พอบ่าย
หน้อยจึงกลับ หุงข้าวทำกับข้าวแล้ว
ก็กวาดเรือนและครัว เสร็จแล้วเก็บ
เสื้อผ้ามาผึ่ง ตอนเย็นข้าวเย็นแล้ว
เป็นเวลา ที่บุญถมได้ พัก ภาย หัด ที่
ล้างถ้วยล้างชามรอให้เสร็จแล้ว แต่
หลานก็ไม่อยู่เปล่า ถักลูกไม้หรือ
ปะชุนเสื้อผ้าของสามี ของ ตัวไป ด้วย
แทนการนั่งเฉยๆ หนักมากอยู่เฉยๆ

เมื่อม.เพื่อน บ้านใกล้ เรือนเคียง
ของบุญถม ได้เห็น บุญถมทำ
งาน ตัวเป็นเกลียวไม่มีหยุด ว่างมาก
กว่าใครๆ เขาก็จะปราถณ์ สมอง
เมื่อบุญถมรด น้ำต้นไม้ ไปใกล้ๆ ที่
เกาะยู่ ว่า
“ขยันจริงจริง แม่บุญถม ลูก
เต้าก็ไม่มี ไม่รู้จะสะสมเงินทองไว้
ให้ใคร ”

บุญถมได้ฟังก็อมยิ้มน้อยๆ ตอบ
เพื่อมิให้อีกฝ่ายเก้อว่า.

“อยู่ว่างๆ เฉยๆ ก็รำคาญจะ
บ้า.”

“ดีหรืออก แม่ ยังงี้ และล้มเป็น
ชาวสวน” เมื่อม.ชม.

บุญถม กับ แสงอยู่ ด้วย กันมา
๕ ปีแล้วก็ยังไม่มีลูก แสงว่าบุญ
ถมเป็นหมัน บุญถมไม่ตอบสามี

ว่ากระไร แต่ในใจหล่อนก็คิดว่าแสง
เองแหละเป็น!

แสง เห็น เมีย เหมื่อย นึก ก็คิด
ปราณี ประกอบกับแสงได้ เงิน
เดือนขึ้น เดไร หนึ่งใช้ ดินที่ที่เขา
มาทำเรือนหมดไปแล้ว จึงหาถูก
จ้างผู้ชายมาไว้เป็นคนทำสวน แต่
งาน ชายของ ยังเป็น น้าที่ของ บุญถม
อยู่ เพราะหลานไม่ไว้ใจใคร และ
เมื่อ มีคน ทำสวนเป็นน้าที่ ประจำแล้ว
หลานก็มาทำสวนผักสวนดอกไม้ ขึ้น
ที่ข้าง ๆ เรือน เป็นสวนของ หลานคน
เดียว ความประสงค์ ของบุญถม
ที่ตักหน้าเก็บหอมรอมริบ ทั่วๆ ที่อยู่
ด้วยกันมา ตั้ง ๕ ปีแล้ว ยังไม่มีลูก
(ซึ่งไม่แน่ว่าจะมีขึ้นในเวลาต่อไป)
คือ จะปลูก เรือนใหม่อยู่ ให้สบายๆ
สักหลังหนึ่ง เรือนที่อยู่ เดียวนี้มัน
ดึกแต่ชื่อว่าเป็น มีทศมพาศน์
ได้ก็แต่ในห้องนอนเท่านั้นเอง แล้ว
ก็แน่นอนกับเคยพูดๆ ความต้องการ
ของบุญถมก็ตรงกับแสง แต่มาผิด
กันตรงที่แสงต้องการปลูกเรือนสอง
ชั้น แบบสมัย แต่บุญถมชอบเรือน
ชั้นเดียว มันนอกชานแต่กลางแบบ
ไทยๆ และได้สูงเพื่อจะได้ไว้ ครื่อง
หอดัก่อน เช่นกะโปรงใบคองและ พะ
องได้สดวก ไม่ต้องกลัวว่าแขก ที่
จะมายืมบ้านจะคิดว่า รก หรือ ระเกะ
ระกะไม่เป็นระเบียบ เพราะก่อนที่
จะถึงน้าหอดัก่อนซึ่งตก อยู่ใน เดือน
๕-๕ บุญถมจะต้องตัดใบคองมาผึ่ง
เป็นราวไว้ที่ใต้ถุน พอใบคองแห้งก็
เย็บเป็น กะโปรง สำหรับหอดัก่อน.
หอดัก่อนในส่วนของหลานออกผลปี ๆ

ราว ๕ พัน ๖ พันผล นับว่าไม่มาก
มายอะไรนัก ดังนั้นบุญถมจึงไม่
ว่าจ้างเขาเย็บกะโปรงห่อ แต่ทำ
เองเสียแต่ยังเห็นๆ หลานทำไปวัน
ละเล็กน้อยตามแต่จะได ถ้า
หากว่าเป็นเรือนสองชั้น บุญถมก็คิด
ว่าจะทำอย่างนั้นไม่ได้ จะต้องรักษา
ชั้นล่างให้สะอาด เป็นที่สำหรับรับ
แขกอย่างบ้านขุนนางขุนนางผู้ ตากมาก
ต่อไปหน้า ๓๐

คนงามเพราะแต่ง

[ต่อจากหน้า ๑๘]

มีผู้ขอศึกษา, ขอแบบอย่าง และอื่นๆ จนเกิดเป็นอาชีพต่งหลักแห่งที่ทำการ ได้ใหญ่โต มีรายได้จากการกระทำ น้อยกว่าที่เราไม่อาจประมาณได้ถูก.

เหตุที่งานแผนกนี้จะชดเชยการ นอนก็เพราะเกรตการโบเป็นประเดิม หล่อนมาชดเชยด้วย โดยคำชักชวน ของผู้อำนวยการ ภาพยนตร์ชาว สวีเดนคนหนึ่ง ซึ่งสมรรถสมรรถสูง หล่อน นึกว่าความงามของหล่อนยังบกพร่อง อยู่ จึงขอให้ชายช่างแต่งความงาม ช่วยแต่งเสริมขึ้นอีก เมื่อได้กระทำ เรียบร้อยแล้ว ก็รู้สึกถึงความสวย สดชื่นของหล่อนเด่นขึ้น คำชมเชยรับรองของหล่อนนั่นเอง ได้เผยแพร่ไปในหมู่ชนในชดเชยด้วยโดยเมื่อ ได้เห็นความสวยงามของเกรตการ โบก็นิยมเชื่อถือถือว่า เพราะหล่อน ได้ถูกนายช่างแต่งความงามประติมากรรม ให้ จากนั้นนางงามความงามก็ อยู่ในความเอาใจใส่ ของ ช่าง ชดเชย หล่อนทั้งปวง จะขอเล่าถึงรูปลักษณะ ของเกรตการ โบเมื่อแรกมาถึง ชดเชย หล่อน ด้วยระวางกายของหล่อนมี อะไรๆ เก่าที่ธรรมชาติได้ให้มาแล้ว เค็มผมหยาบเพียว, หน้าตาหยาบๆ เป็นตาหยาบๆ, ทำให้ใหญ่อยู่ภายใน ร่องเท้าเทอะทะที่สวมมาแต่บ้าน จน มีคน ชื่นว่าเหมือน หล่อน สวมเสื้อ กระดุม กระดุมมาแต่เดิม แต่ส่วน ประกอบอื่นๆ ในอวัยวะเทอะทะไม่ น่าดูหลายอย่าง ครั้นเมื่อได้ถูกนาย ช่างประติมากรรมตัวต่างๆ ขึ้นแล้ว ใคร เห็นเป็นอย่างไบบ้าง? เกรตการ โบเป็นคาราจริง ๆ ผอมบาง หน้า แคบ, ตาหวานซีด, คิ้วโก่ง, ปาก จมูก ฯลฯ มันเปลี่ยนแปรผิดรูปผิด ร้างจาก นางสาวมาเป็นนาง สวรรค์, นางเทพธิดาอันเลอโฉม เช่นนี้ เกรตการ โบเอง ก็รู้สึก คลั่งใน ความ ผิด แปลกของหล่อน เช่นเดียวกับประ

ชาชนนับด้วย จำนวนด้านๆ ได้รู้สึก ความหวานน่า ในเกรตการ โบ เพียง ไร เมื่อปรากฏผลตัวอย่างจาก เกรตการ โบเช่นนี้ นักภาพยนตร์ ทั้งปวงในชดเชยผู้ปรารถนาความ เป็นคาราเลอโฉม ต่างก็รุมมดุม เข้าหานายช่างแต่งความ จะทำอะไร แก่ ร่างกาย ของ คน หนึ่งเขา ทำไร ก็ เชิญเกิดขอให้ ได้ความงาม ในที่สุดก็ แล้วกัน เมื่อความ ปรารถนา ของ มนุษย์ จนถึงขีดสุดเพียงนี้ ก็กิจการ ของคณะ ผดุงความงาม ก็ขยาย ออก ไปเป็นเงาตามตัว ใครที่ถือทฤษฎีว่า งามแล้ว สวยแล้ว และไม่ไปประ กอบ ความงาม เพิ่ม เต็มอีก ก็ถูกเย้ย หยัน เป็นคน ไม่มี ความรู้ สัก ประการ “เจ้าโท.ธ.” ดังนี้

ต่อจากนั้นมาก็ได้เกิดคิด ตื่นเต้น ขึ้นอีก คือ เบตตี้ เดวิด ซึ่งเคยเป็น นางเอกในเรื่อง “Human Bondage” ภายหลัง เมื่อ ได้ ไป ให้ นายช่าง ผดุง ความงาม จัดการ ประติมากรรม ความงาม ส่งเสริมให้ แล้วหล่อน ก็เข้าแสดง เรื่อง “Dangerous” กล่าวตาม ความ ของ เรื่อง นี้ ใน ทุก ๆ ฉาก ที่สำคัญ หล่อนต้องเปลี่ยนการแต่ง ร้างให้เข้าเรื่อง ทุก ๆ ระยะการ เปลี่ยน เบตตี้ต้องอยู่ในความควบคุม ของนายช่าง ผดุงความงาม ซึ่ง คอยเปลี่ยนแก้ ทุกสิ่งทุกอย่างเฉพาะ ร่างกาย ของหล่อนให้ สวยสด เหมาะ สมกับการแสดง ปาก, ตา, หู, คิ้ว, คาง, หน้า และอาการยิ้มย่องทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นไปในการ บริหาร แห่งเขต ทิศ ผดุงความงามทั้งสิ้น เพราะ ฉะนั้น เมื่อเรื่องทีหล่อนได้แสดง คิด ต้มปลดมปริศน์ แก่ ที่ ศีนาเพียงไร อัน นี้หาได้ พันคุณ ภาพ ของนายช่าง ผดุงความงามนั้นไม่.

เท่าที่ได้พรรณาคคุณค่าของการ ผดุงความงามมานี้ อาจทำให้ท่าน ผู้อ่านเลื่องไสจนสิ้นสติว่า ถึงจะ งามอยู่ด้วยอย่างไร ถ้าไม่ได้ทำการ ประติมากรรมประคองจากพวกผดุงความ งามนั้นแล้ว ก็จะไม่ มี ใคร เห็นว่า

งามเลิศเลอด้กษณณ์เสียเลย การ ผดุง ความ งาม ทำให้งาม ขึ้น กว่าได้จริงอย่างว่า แต่ก็อยู่ใน ลักษณะ “นางเอยชอมนางยา” ไม่ ได้ผิดไปจากกันเลย กล่าวคือ มีชาว ชดเชยผู้เป็นอันมากที่ได้คลั่งไคล้เพิ่ม ความงาม แต่ครั้นเมื่อ ได้ให้นาย ช่างผู้ชำนาญประกอบวิทยาการต่างๆ แก่ตนแล้ว ก็หาได้ผล อย่างใดผิด ผิดไปกว่าเก่าไม่ ประจักษ์พยาน ผู้ยืนยันได้แน่ๆเหล่านี้ มีเมื่อนาสะ เค็นของชมโกดต์วิลเป็นอาทิ อนึ่ง โจนครอฟฟอร์ด ซึ่งนัก ภาพยนตร์ เป็นที่รู้จักอยู่แล้ว ก็เป็นอีกคน หนึ่งซึ่งไม่ได้ ผิด จากการ ผดุง ความ งามเสียเลย เรื่องการผดุงความงาม นี้เป็นเรื่องอันน่าอัศจรรย์ หวัง ชอบกต พอดีชาวโครมาไม่ได้ ผิด ก็ชักกัน ไปพักหนึ่ง เช่นโจนครอฟฟอร์ดเป็น ต้น ครั้นต่อมาเมื่อมาเซียร์เวอร์ ไป ทำได้ผลมา ก็คุยให้เพื่อนฟัง ชาว ก็กระจายไป เกิดฮือกันขึ้นใหม่อีกโดย นอร์มาเซียร์เวอร์ ได้ถูกยกย่อง เป็น ดวงดาวขึ้น ทำให้ ชาติพของชาว คณะผดุงความงามก้าวหน้าต่อไปอีก.

อนึ่ง เมื่อได้ทำร่างกายให้สวย สดขึ้นวิปริตไปจากเดิมแล้ว ไซ้จะ ใจกว้างใจว่า ผลนั้นสำเร็จทุกประการ แล้วหาได้ไม่. จำต้องอาศัยประกอบ กับ ความ สามารถ ของช่างถ่ายภาพ ด้วย ถ้าแม้ช่างถ่ายภาพไม่เอาใจ ภาระ ตั้งใจแต่จะถ่ายอะไร ก็ย่อม จะทำให้ร่างอันสวยงามนั้นไม่งามสม กับอาชีพการงานที่แสดงขณะนั้น ขอ ให้คิดว่า คือสิ่งที่ทุกส่วนทุกชิ้นแห่ง การทำภาพยนตร์เป็นงาน จำบากยาก ยิ่งเพียงไร คาราวาภาพยนตร์ไม่เพียง แต่จะต้อง พระเนตรพะเนอ พวกช่างผดุง ความงาม ยังต้องเอาใจพวกช่าง ภาพไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันเลย ขอนัก อยู่ในหลักการต่งต่งปรานีศบรจ ตรงกับคำโบราณซึ่งว่า “ไถ่เม เพราะชน คนงามเพราะแต่ง” เหมือน กัน. แต่กระไรก็ดี เมื่อคำโบราณ ของไทยเราสอนได้เข้าไปฝังใจชาว

ปาฐกถาเรื่องแมว

[ต่อจากหน้า ๑๕]

คนเราจะเลี้ยง แมวไว้กินไข่ไก่ไม่เห็น ขัดข้องอะไร เพราะแมวมันก็ชอบกิน ไข่อยู่เหมือนกัน เอ! ลูกของท่าน สะ! ไม่เอา! มันขี้อายเจ้าถามใหม่ แมวจะไข่ให้ท่านกินได้ไหม? เอ้า! ตอบมาเร็วๆ! นาน! ยาวจ้าน! ลูกที่เคียว! แมวจะไข่ให้ท่านกินไม่ ได้ เพราะแมวไข่ไม่ไหว.

ทันทีก้อเหลือปัญหาอยู่ อีกข้อเดียว คือว่า เราจะเลี้ยงแมวไว้ดูเล่นได้ ไหม? ปัญหาข้อนี้ไม่ต้องตอบก็รู้ ได้ว่าได้ เพราะคนทั้งโลกเขาก็เลี้ยง แมวไว้ดูเล่นกันทั้งนั้น.

ตกลงแมวเป็นสัตว์เลี้ยงประเภท ที่ ๔ คือประเภทเลี้ยงไว้ดูเล่น.

บางท่านอาจค้านว่า แมวมันมี ประโยชน์เหมือนกันนา เช่นจับหนู ไล่จิ้งจอก ไม่ได้! ไม่ได้! เราไม่ได้ ใช้นั้น เรื่องจับหนูนะ หนูวิ่งมา มันก็จับนะซี แต่มันจับเอามาให้ เราเลี้ยงเมื่อไหร่ล่ะ มันจับกิน ของ มันต่างหาก แล้วเวลาที่มันคาบหนู ไว้ในปาก ท่านลองไปขอมันซิ มัน ให้ท่านดกละ

ท่านผู้สนใจที่กล่าวถึงหัวใจเป็นแมว ผู้มีเกียรติทั้งหลาย บัดนี้ท่าน ชัก จริจกแมวขึ้นหน่อยละซี ยัง... ยัง ไม่พอ เท่าที่ข้าพเจ้าพูดมานี้ละ ยัง จิตว่าน้อยนัก ท่านต้องรู้มากกว่า น้อกมาก เอ้า! ดังออกตั้งใจฟัง ให้ดี

แมวในโลกนี้แบ่งออกเป็น ๒ ระ ชนิด คือแมวชนิดหนึ่ง และแมวไทย

--- ต่อไปหน้า ๓๖

ชดเชย และ ชาวยุโรป ผู้เจริญ แล้วทั้งปวง แม้คนนอกชดเชยผู้ใด ที่มัวชดเชยเพื่อความอยากสวย ก็ได้ พากเพียรไป ยังสถาน, ไปยังแดน แห่ง ผู้เอศทิศ ผดุง งาม ทั้งนี้ เห็นจะเพราะความเชื่อว่า “ไถ่เม เพราะชน คนงามเพราะแต่ง” นี้ดอก กระมัง?

เลือกสุพรรณ

[ต่อจากหน้า ๑๑]

คนไทยช่างไร้ฝีมือ
ไม่มีแล้วหรือสายชาติทหาร
ไปอยู่ทางไหนปล่อยให้เขา
รุกรานบ้านต่างแดนผู้คน
แพ่พ่ายในครอง
แต่ชั่วเจตที่ยังดเค็ดหน
คราวหน้าเราถ้าประจัน
ก็คงจะพันศักรหม่ พาด
เทวดาและอวรกษ
จงช่วยปกปักรักษาถิ่นฐาน
ให้กูได้ พนังย่นอยู่นาน
พันทรมานจากข้าศึกเอ๋ย
ปีพาทย์ทำเพลงทำยา
เปิดมันเป็นแสงจันทร์ มุกของ
ไฟ ๒-๓ กอง ไต้ยี่เสียงเกราะและ
ซ้องที่ ทหาร พระมาต์ อยู่ในย่าน ไกล
ดวงจันทร์หนึ่งนวดแม่จะปฏิบัติพอซัง
อยู่ใกล้ ๆ กัน มังรายออกถือห่อ
ใหญ่ติดมอมาด้วย มาถึงก็แก้ห่อ
เอาผ้าคลุมให้พ่อแม่ของ ดวงจันทร์
เขาของรับประทานและยามาให้ ช่วย
นวดพินให้ บิดามารดาดวงจันทร์ ชื่น
แรกดวงจันทร์ ก็แสดงอาการรังเกียจ
เกลียดชัง แต่เมื่อเห็นเขาตั้งใจจริง
ก็ใจอ่อน

มังราย - พ่อแม่เห็น จะ ค่อยละ
บายเจ้าแล้ว

ดวงจันทร์ - ขอคุณท่าน มาก
คะ คืบนี้เป็นคนแรกที่พวกเราได้หัด
ละบายโดยไม่มีใครรบกวน

มังราย - เธอเป็นชาวสุพรรณ
หรือคะ

ดวงจันทร์ - ฉันเกิดในสุพรรณ
คะ ฉันเป็นเด็กสุพรรณแท้ เด็ก
สุพรรณเกลียดชังพระม้ายิ่งกว่าใครๆ
หมด

มังราย - แต่จะไม่มีสักวันหนึ่ง
หรือที่เด็กสุพรรณจะมีใครรักคือ
พระม้าย่าง

ดวงจันทร์ - ไม่ทราบคะ

มังราย - เธอชื่ออะไรคะ

ดวงจันทร์ - ชื่อดวงจันทร์คะ

มังราย - อ้อ ดวงจันทร์ ชื่อดี
ตัวเหลือเกิน เธองามเหมือนดวง
จันทร์ที่กำลังส่องแสงอยู่ในท้องฟ้านั้น
ดวงจันทร์ - แต่ดวงจันทร์ดวง
นี้กำลังถูกเมฆบดบัง หากความงาม
ดกนี้คนเดียวก็ไม่ได้

พระมาเห่

สายสมร
งามอนึ่งอย่างนางสุวรรณ
พิศพิศตร งามเทียบเปรียบดวงจันทร์
ในสุพรรณหาไหนไม่เหมือนนาง

ดอกเอ๋ย เจ้าดอกบุษบัน
พี่แสนรักดวงจันทร์
สุดจะกลืนแล้วเอ๋ย

อย่าเคืองแค้นแสน โกรธคนโทษนัก
พี่แสนรักในใจอย่าได้ หมาง
เมื่อเสด็จจักจะขออยู่เป็นค่านาง
อย่าระคายเขมูมิใคร่กัน

ดอกเอ๋ย เจ้าดอกกรรณิกา
ถึงมีกำเนิดเป็นพระมา
แต่ในราเป็นไทยเอ๋ย
กบเต็น (รับคำที่ ๒)

ได้ฟังคำร่ำวอนด้วยอ่อนหวาน
เขาวมาลัยเบาใจหายหวาดหวั่น
พระมาต์ก็มอญ เหมือนกัน
ใช้จะเข้าไปทูลทูลทูลทูล
นึกถึงคราวที่เขาได้ช่วยเหลือ
ก็น่าเชื่อว่าใจเขาได้บ้าง
เป็นที่ยิ่งแท้ เขาได้สมควรกันนาง
ท่าทางชายฉกรรจ์

ดวงจันทร์ - ฉัน ยากจะเหลือ
เกินว่า เมื่อไรไทยกับ พระมาต์จะเลิก
ราชสำนักกันเสียที เราบกับมาตัง
๒๐๐ ปีแล้ว ไม่รู้ว่าจะร่วมกันไปถึงไหน

มังราย - ทางที่จะทำให้เราเลิก
ร่วมกันได้คือใครจัดคตของพลเมือง
ดวงจันทร์ขอให้ ฉันบอกเธอ ตรงๆ
เถอะว่าฉันรักเธอ ฉันจะทำอะไรทุกๆ
อย่างให้เธอ

ดวงจันทร์ - ก็เห็นจะไม่ ต้อง
ทำอะไรหรอกคะ แล้วฉันก็ไม่เห็น
ว่าคุณ จะมีทางทำอะไรได้ในยามสงคราม
เช่นนั้น

ปีพาทย์ทำเพลงดนตรีเรซซู่ ต่าง
คนต่างนั่งอยู่ รุ่ง รุ่ง

มังราย - ดวงจันทร์, ฉันจะ
ยอมเลี้ยงภรรยา ฉันจะปล่อยให้เธอ
หนี พร้อมทั้งพ่อแม่ของเธอ หนีไป
ซุ่มซ่อนอยู่เถิด เหนือใดแห่งหนึ่งจะได้
ไม่ต้องลำบาก อีกไม่ช้าเราก็จะ
เคลื่อนทัพจากที่นี่

ดวงจันทร์ - แต่ถ้าเขาว่าฉัน
ปล่อยให้พวกฉันหนี คุณก็จะต้อง
โทษอย่างหนัก

มังราย - ตาม ขรรคมาฉัน จะ
ต้องถูกตบโทษถึงประหารชีวิต แต่
ฉันหวังว่าจะไม่ต้องรับโทษถึงปาน
นั้น เพราะถึงอย่างไร ๆ ฉันก็เป็นลูก
ท่านแม่ทัพ อาจเป็นแต่ถูกเขียนหลัง
สักต้องตามยก แต่ฉันพร้อมที่จะ
สละเลือดเนื้อเพื่อบูชาความรัก

ดวงจันทร์ - ขอคุณ มากคะ
แต่บรรดาคนที่ถูกจับมาไว้ที่นี่นอกจาก
พ่อแม่ของฉันแล้ว คนอื่น ๆ ที่นั่นญาติ
พี่น้องของฉันทั้งสิ้น ไหน ๆ คุณจะได้
โปรด ก็ปล่อยให้หมดไม่ได้หรือคะ
มังราย - อย่าให้ ถึงอย่างนั้นเลย
ดวงจันทร์ ถ้าฉันปล่อยหมด ฉันจะ
ต้องรับโทษร้ายแรงเหลือเกิน

ดวงจันทร์ - โปรดเถอะคะ ขอ
ให้ฉันได้ช่วยชีวิตทั้งพ่อแม่และคนทุก
คน แล้วฉันจะไม่ ถ่มเบญจคุณเลย
ปล่อยนะคะ ปล่อยให้หมดนะคะ ใจ
ดี ใจดี ปล่อยให้หมดเถอะ จะได้
กตดีมากทีเดียว

ปีพาทย์ ร่ม ทำเพลง มุ่งอย่าง
เบา ๆ

มังราย นั่ง ตรอง อยู่ ประเดี๋ยว
หนึ่งแล้วพูดว่า - เอ้า, ตกตง, ปล่อย
หมดทุกคน ปล่อยกันเสียเถอะ
ดวงจันทร์คุกเข่าลงตรงหน้ามัง
ราย

บุล่ง
ขอขอบใจในบุญคุณทั้งนี้
จะไม่ลืมใคร่ที่ประจักษ์

(ในระหว่างปีพาทย์รับ ดวง
จันทร์ยอมให้ มังรายจับมือ มังราย
เอามือดวงจันทร์ ไปแนบไว้ คอของ
ตัว)

พระมาโลม
จกรับหนีไปหาที่ซ่อนพำนัก

จนกว่าทัพเราจักเคลื่อนทัพไป
เมื่อเสด็จจักจะมาหาหนวอน้อง
ขอร่วม ร้อนร่วมห้องพิศมัย
จะรักน้องจนชั่ววันพิบัติภัย
ไม่กลับไปเมืองพระมาต์แล้วครั้น

ในระหว่าง ปีพาทย์รับ มังระ
โซโง่มาแอบคุ และหลบไปมา เพื่อ
แสดงว่าการกระทำในระหว่าง มังราย
กับดวงจันทร์นี้ มังระโซโง่หมดเห็น
หมด

ปีพาทย์ทำเพลงเชิดฉิ่ง ดวง
จันทร์ออกจากมังรายไป ปลดปล่อยแม่
และคนทั้งหลายทุกคนพากันหนี มัง
รายตามไปมองดูเห็นไปกันหมดแล้ว
ก็หันกลับมา

ดวงจันทร์ กลับมาหามังราย ปี
พาทย์หยุด

มังราย - อ้าว กลับมาทำไมละ
รับไปเสียซี

ดวงจันทร์ - ฉันวิตกว่า คุณจะได้
เห็นฉันเป็นผี หึ่งตบตบตบ หลอก
ให้คุณต้องโทษ, ที่จริงความ ตั้งใจ
ของฉัน ก็เพียงจะช่วยให้พ่อแม่และ
ญาติพี่น้องทั้งหลาย พ้น ภัยไป เท่านั้น
บัดนี้ จากโรคไปกันหมดแล้ว ล้วน
ตัวฉันเองยอมรับภัยทุกอย่าง ฉันจะ
อยู่กับคุณ อยู่รับโทษกับคุณเพราะ
เชื่อแน่ว่าคุณจะถูกทำโทษ

มังราย - (เอา ดวง จันทร์ มา
กอด) ดวงจันทร์

ดวงจันทร์ - ข้า
มังราย - อย่าอยู่ที่นี่เลย ปล่อยไป
เถอะเถอะ ฉันหวังว่า เทพเจ้าใน
เบื้องบนจะโปรดให้เราพบ กัน อีก

ดวงจันทร์ - ไปเสียด้วยกันไม่
ได้หรือคะ เราไปด้วยกัน ไปหาที่
อยู่ที่ไหนที่มนุษย์จะไม่ได้พบเราอีก

มังราย - ดวงจันทร์ เท่าที่ฉัน
ปล่อยให้พวกเธอไป ฉันก็ทำผิดร้าย
มากอยู่แล้ว ขออย่าให้ฉัน ทำผิด
มากเกินไปถึงกับหนีทัพ การ ถูก
โทษทัณฑ์อะไรฉันก็ไม่กลัวเลย การ
ที่ปล่อยให้ พวกเธอไป ฉันก็ยังอ้าง

---ต่อไปหน้า ๒๕

เลือกผู้พรรณ

[ต่อจากหน้า ๒๔]

ได้ว่าเป็นความเมตตาการุณา แต่การ
หนักแน่น ฉันทำไม่ได้ ถึงแม้จะไม่
มีใครตามพบเรา ก็เป็นการเสื่อม
เสียเกียรติศักดิ์ของราชชาติทหาร
รออย่าให้ฉันต้องทำอะไรที่เสียเกียรติ
ศักดิ์ของทหารเลยเป็นอันขาด

ดวงจันทร์ - ถ้าเช่นนั้น ฉัน
จะอยู่กับคุณและครอบครัวไทยด้วยกัน

ดวงจันทร์

ดวงจันทร์

งามพักตร์ พิศเพียงพระจันทร์

อย่ามาเกล้งยอนฉัน

ฉันเป็นดวงจันทร์ ที่ถูกเมฆบัง

เมื่อเมฆหาย จันทรจะฉายทองฟ้า

แต่ไม่ลอยลงมา พักไม่หวั่น

จะหวังอะไร ที่ในดวงฉัน

รักดวงจันทร์ อยู่เย็นจะคง

ห่วงการข้างหน้า พระอาทิตย์

ด้วยยังห่วงหลัง อยู่ทางเมืองโน้น

ดวงจันทร์

งามพักตร์ พิศเพียงพระจันทร์

อย่ามาเกล้งยอนฉัน

ฉันเป็นดวงจันทร์ ที่ถูกเมฆบัง

เมื่อเมฆหาย จันทรจะฉายทองฟ้า

แต่ไม่ลอยลงมา พักได้แต่ฝัน

จะฝันอะไร ในตัวคนยาก

ฝันจะฝาก ขั้วไฉสัพรรณ

พอเสร็จการทัพ คงกลับเขตต์รัตน

จะมาหาดวงจันทร์ ไม่ไปอื่นเลย

ดวงจันทร์ (เหมือนบทต้น)

มังกร - ดวงจันทร์, เรือนฉัน

จะอยู่ ถ้าอยู่ด้วยกัน เราจะไม่มี

ทางรอดจริง ๆ ถ้าเธอไปเสีย เรา

อาจมีทางได้พบกันในวันหน้า รับไป

เสียเถอะ ดวงจันทร์นี้ก็จะจวนเจี้ยวแล้ว

แล้วเราพบกันใหม่

- บัพทาทย์ ทำเพลง ต้อง कुमार

เบา ๆ ดวงจันทร์ ตามมังกร -

มังกร - ดวงจันทร์

ดวงจันทร์ - ข้า

มังกร - ดวงจันทร์ยังไม่ได้ออก

บอกอีกคำดวงจันทร์รักฉัน

ดวงจันทร์ - หัวใจของดวง

จันทร์บอกอยู่นานแล้วค่ะ ดวงจันทร์

จะไม่ไปไกล จะไปแอบอยู่ชายป่าโน้น

จนกว่าจะทราบ แน่ว่าไม่มีอันตราย

เกิดขึ้นแก่คุณ

มังกร - ไปเถอะ รับไป

- บัพทาทย์ ทำเพลง ดัง รื่น - ดวง

จันทร์ ไปจากมังกรด้วยความอาลัย

รัก มังกรเดินตามไปส่งแล้วก็กลับ

มา นั่งฟังไคนั่นไม่หลับ

มังกรโซ โผล่หน้าออก มาหัว

เราะอย่างดัง

ปิดม่าน

ฉากค่ายพระม่าน

บัพทาทย์ ทำเพลง พระม่าน ราชอาสน

เปิด ม่าน เห็นมังกรมหาสมุทร ก็นาย

กองและทหารพระม่านออก

เพลงพระม่านเชว (สองคำรับ)

เมื่อนั้น

มังกรมหาสมุทรเรื่องศรี

เปรมเพื่พหุคุณพระม่านมารา

ถึงเมืองไหนได้ ทศแห่งโลกไป

เป็นบิดามังกรจากทหาร

เอาใจใส่งานกร จะหาไหน

กวดขันเครื่องครุฑศักดิ์นิย

ยุคศิธรรมหาใครไม่มีปาน

มังกรโซ - ออกมาก่อน แล้ว มัง

กรออกมากอนดะข้าง

มังกรโซ - ข้าแต่ท่านแม่ทัพ พวก

คนไทยที่เรากวาดค้อน มาดำหริบค

หน้าดำขาว เตรียมอาหาร ถึง ทหาร

ของเรานะ หนีไปเสียหมดแล้ว

มังกรมหาสมุทร - อ้าว ไม่มียาม

เผ้าคอกหรือ

มังกรโซ - มีหรือรับ แต่นายทหาร

ยอมปล้นใจให้ฉัน

มังกรมหาสมุทร - ถ้าเป็น ความ

จริงก็ต้องประหารชีวิตนายทหารยาม

นายทหารบัพทาทย์คนที่ ๓ - ต้อง

ได้ส่วนเสียให้คอกของรับ

ม.ส. - แน่ะ ไตส่วนเสียที่

เดียว ถ้าได้ความสมจริง ก็ประหาร

ชีวิตเขาถูกขี้ต๊องนอกทพ เพราะ

เราเตรียมเคลื่อนทัพก่อนเที่ยงวัน

น. ที่ ๒ - เมื่อคืนใคร

ม.ส. - ไปเอาตัวเข้ามาเลยเถอะ

รับชำระที่เดียว

มังกรโซ - ตัวผู้กระทำผิดอยู่

แล้วขอรับ (รับมังกร)

น. ที่ ๓ - อะไร มังกร หรือ

ปล่อยให้คนไทยหนี ผิดไปละกรรมัง

มังกร - ไม่มีใครขอรับ ผมเอง

เป็นคนปล่อยให้หนี

ม.ส. - เจ้าหรือ เจ้ามังกรถูก

ของข้า หรือที่ปล่อยให้คนไทยหนี

มังกร - ผมเองขอรับ

ม.ส. - แล้วนี่มังกรโซเป็นคนจับ

มาหรือ

มังกรโซ - ขอรับ

มังกร - เปล่าเลย ผมเข้ามา

เอง เข้ามาเพื่อรายงานความผิดของ

น. ที่ ๔ - บางทีจะมีเหตุผล ถ้า

คุณอะไรบ้างละมังกร ในการที่ปล่อย

คนไปหมด

มังกรโซ - เรื่องของผู้น้องเท่า

นั้นแหละครับ จะมีอะไร

น. ที่ ๒ - ท่านยังไม่ถูกถาม ท่าน

ไม่ต้องพูดอะไร นั่งเฉย ๆ

น. ที่ ๓ - การที่ปล่อยไป เห็น

จะเป็นกลศึกอะไรละมังกร คงไม่ปล่อย

ไปเฉย ๆ เป็นแน่

มังกรโซ - ไม่ใช่กล แต่ขอรับ

น. ที่ ๓ - บอกว่าไม่ใช่หน้าที่ของ

ท่านจะพูด ท่านไม่ต้องพูด

น. ที่ ๔ - เรอมักคิดอะไรหรือ

มังกร -

มังกร - ผมไม่มี กลศึก อะไร

น. ที่ ๓ - แล้วทำไมปล่อยไปหมดละ

น. ที่ ๒ - ก็คงจะมีเหตุผล อะไร

ดังอย่างหนึ่งเป็นแน่ ให้ข้าไปเถอะ

มังกร - เหตุผลนะหรือขอรับ

มีมาก การศึกที่ร้ายชยาคั้งนี้ เสีย

ชื่อทหารพระม่านมาก (เสียงอ่อน) เมื่อ

ครั้งบุเรงนอง เขามารบกัน อย่างนัก

รบจริง ๆ แต่เรามาคราวนี้ รามาทำการ

อย่างโจร ปล้นทรัพย์ (เสียงแรง) ไชย

อาย (รับมังกรโซ) อ้ายมังกรโซนี่เมื่อ

วันนั้นบัพทาทย์ผู้น้อง จะเอาสายล่อ

(เสียงอ่อน) สมควรหรือขอรับที่

เช่นนั้น เราก็คงต้องเหวี่ยงคนไทยมาก

เกินไป (เสียงแรง) ผมทนส่งสาร

ไม่ไหว ผมปล่อยหมด

น. ที่ ๓ - ท่านมังกรโซ ที่หน้า

เป็นอะไรนะ

มังกร - ถูกผมพัน เมื่อวานนี้

ขอรับ

ม.ส. - อ้าว, เรื่องอะไร ถึง

เกิดพันกันขึ้นละ

มังกรโซ - ผมเข้าใจผิด ผู้น้อง

เข้าห้อย มังกรหึง พันเอาเฉย ๆ

น. ที่ ๒ - มุดำจาก ทหารของ

ฉันหลายคนเห็น ท่านกำลังบีบคอ

ผู้น้องจะ เอาสายล่อ มังกรห้าม

ไม่ฟัง เกิดข้อสงสัย มีมือท่านล่อ

มังกรไม่ได้ก็ถูกพันจริงไหมละ

น. ที่ ๓ - ยิ่งกว่านั้น ทหารของ

ผม ก็รายงานว่า คนไทยที่แก่ชราคน

หนึ่ง กำลังจะตีหน้าด้วยความกระ

หยา มังกรโซแย่งเอาหน้าไป เถลไถ่

เข้าเสีย คนแก่นั่นต้องล้มตบหน้า

ที่มังกรโซ ด่าทอทำกิน แล้วมังกรโซ

ยังตะขำ จริงหรือไม่จริง

ม.ส. - แต่เรื่องเหล่านี้ ไม่ทำ

ให้มังกรโซผิด แน่่อนที่เดียว ส่ง

ความ คราวนี้พระม่านเสียชื่อมาก ใน

เรื่องการปล้นสดมภ์ ทำร้ายคน แต่

ในกองทัพ ของเราก็พยายาม ห้าม

ปรามกวดขัน คนอยู่มา ๆ ด้วยกัน

มันก็ยอม จะต้องมีคัมบังเดอบ้าง แต่

ถึงจะเป็นอย่างไร ก็ตาม เจ้ามังกร

ไม่มีวันจะ ปล่อยคนไปโดยพล การ

การทำเช่นนั้น ผิดวินัยทหาร อย่างร้าย

แรง ให้เอาตัวไปประหารชีวิต

น. ที่ ๔ - แต่มังกรโซ ไม่ควรรับ

โทษแรงถึงปานนั้นขอรับ

น. ที่ ๓ - โทษประหารชีวิตควร

แต่เมื่อเป็นการทรมาน แต่การกระทำ

ของมังกรโซ ไม่เป็นการ ทรมานอะไรเลย

ม.ส. - เราได้ลั่นวาจาไปแล้วต้อง

ทำตามที่เราพูด เราพูดว่าจะต้องประ

หารชีวิตนายทหารขอรับ ที่ปล่อยให้

คนไทยหนี ต้องให้ประหารตามที่ตั้งไว้

น. ที่ ๓ - แต่โทษ ระหนักนี้ไม่

เป็นต้องถึงประหาร มังกรก็คว

เลียดสุพรรณ

[ต่อจากหน้า ๒๕]

เลียดเนื้อของท่านเอง

ม.ธ. - เลียดเนื้อตัวเอง ฉันได้ตั้งให้แก่ประเทศชาติ, อย่าว่าแต่ชีวิตถูกเลย แม้ชีวิตของตัวเองก็พร้อมที่จะสละได้ทั้งนั้น

น. ที่ ๒ - ถ้าการตั้งนั้นจะได้ประโยชน์คุ้มค่าก็ควร แต่การที่ท่านตั้งประหารชีวิตถูก ของ ท่าน ทั้งคนในเรื่องเช่นนี้ พวกกรรมของไม่เห็นว่าจะได้ผลอะไร

มัจฉา - ได้ผลในทาง รักษานิตย ไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างต่อไป

น. ที่ ๓ - บอกว่าท่านไม่มีหน้าที่จะพูด

มัจฉา - (พูดกับนายทหาร คนที่ ๔) นี่ขอรับ แหม ขอฝาก ไปให้แม่ผมด้วย และขอช่วยบอกว่าผมขอกราบเท้าตาย

มัจฉา - (พูดกับนายทหาร คนที่ ๓) ท่านอาจารย์ขอรับ ท่านเป็นอาจารย์ผมมาแต่เด็กตั้งแต่ ท่านสอนวิชาการรบให้ผม ท่านสอนวิชาพันดาบให้ผม แต่ผมเสียใจที่ไม่สามารถจะรับดาบให้เป็น ประโยชน์ ยิ่งกว่านี้ขอ ให้ท่าน อาจารย์ ดูหน้าผม ไว้เสียให้ดีกว่า เพราะจะเป็น ครั้ง สุดท้าย ที่ท่านอาจารย์ จะได้เห็นหน้าผม

ม.ธ. - ถูก ของมัน ถูกแล้ว ท่าน การลงโทษคนก็เพื่อไม่ให้ เป็นเยี่ยงอย่าง ไม่ให้คนอื่นประพฤติ อีกต่อไป มัจฉาพูดถูกมากทีเดียว

มัจฉา - จริงขอรับ ผมไม่เคยพูดอะไรผิด

ม.ธ. - แต่การทำทารุณ โหดร้ายกับคนผู้หนึ่งเขาทรพย์ แยังน่าที่คนจะดื่มเอามาตั้งเท่า เป็นความผิดร้ายแรงมาก ไม่ควร ให้เป็นเยี่ยงอย่างให้ ใครประพฤติต่อไป ฉะนั้นให้เอาตัวมัจฉาไปประหารชีวิตเสียก่อน

มัจฉา - แต่ความดีความชอบของผมนะ.....

ม.ธ. - เอาไปเดี๋ยวนี้ อย่าให้มันมีเวลานั่งพุดรำคาญหู เอาไป (บีพาทย์ทำเพลง เร็ว ทหารเอาตัวมัจฉาวิ่งออกไป แล้วทหารกลับมาบอกว่า มีสัตว์ คนหนึ่งมาหาท่านแม่ทัพ อ้างว่ามีเรื่องสำคัญ มัจฉาสูร นาท บอก ให้ พาตัว เข้ามา ทหาร พาตัว ดวงจันทร์ เข้ามา บีพาทย์หยุด)

ดวงจันทร์ - ข้าแต่ ท่าน แม่ทัพ ดิฉันเองเป็นคนผิด ดิฉันต้องขอให้ มัจฉาช่วยปล่อยพวกดิฉัน ไป ขอให้ยกโทษมัจฉาเสียเถิดค่ะ แล้วประหารชีวิตดิฉันแทน

ม.ธ. - ฉันเสียใจที่จะ กลับคำ ของฉันไม่ได้ มัจฉาทำผิด ฉันต้องลงโทษคนผิด ฉันไม่ต้องการ ลงโทษใครแทน เขายังว่าผมฆ่าทารุณกับคนไทยมากอยู่แล้ว ฉันไม่ต้องการถูกหาว่าทารุณต่อไปละ

ดวงจันทร์ - ดิฉันกล้าเข้ามา เพื่อช่วยชีวิตคนที่เคยช่วยดิฉัน เอาเถิดค่ะ ขอให้ยกโทษให้ มัจฉาเถิด ดิฉันจะรับไปตามพวกที่หนีกลับมาให้หมด

ม.ธ. - คำพูดของเธอนั้นง่ายเกินไป คนที่หนีไปแล้วจะกลับมาให้ใช้ ให้ทรมานอีกนะ เห็นจะยากนัก

ดวงจันทร์ - คนไทยเรามีศีลมีดัตถ์ค่ะ เรามีความกตัญญูรู้คุณของผู้ที่ทำความดีให้เรา เราพร้อมที่จะกลับมาให้ใช้ให้ทรมาน ให้กดขี่ข่มเหงไปตามเดิม เพื่อช่วยชีวิตถูกของท่านที่ ได้ เคยมีเมตตาต่อพวกเรา ไทยเรามีศีลมีดัตถ์ ค่ะเสมอค่ะ

ม.ธ. - พวกพม่าเราก็มศีลมีดัตถ์เหมือนกัน ฉันได้เห็นว่าท่านจะต้องประหาร ชีวิตนายทหาร เหว ที่ปล่อยให้คนไทยหนี ฉะนั้นต้องคงยืนคำให้ประหารชีวิต แม้ว่านายทหาร เหวผู้นั้นจะเป็นลูกของตัวเอง เลียดในอกของฉนั้น ฉนั้นก็ต้อง ประหาร

วินัยของกองทัพพม่า ฉนั้นไม่มีเวลา พุดกับเธอมาก เพราะฉนั้นต้อง เริ่มเดินทัพเดี๋ยวนี้, ทหาร, นำตัวสัตว์ผู้หนีไปให้พ้น

บีพาทย์ทำเพลง ทระยอญวน ทหารพาตัวดวงจันทร์ออกไป แล้วทหารกลับมา บีพาทย์หยุด

ม.ธ. - เอาตัว มัจฉาไป ประหารเดี๋ยวนี้ ก่อนจะลงดาบ ให้เปิดเครื่องทหารออกเสียก่อน เพราะมันทำผิดวินัยทหาร ไม่ควรจะตายอย่างทหาร

บีพาทย์ทำเพลง โครกพม่า มัจฉา ร่ายดาบ และนายทหารผู้ใหญ่

ปิดม่าน

บีพาทย์ทำเพลง เปิดม่าน เปิดม่าน เห็นมัจฉาถูกประหารนอนอยู่ ในกองเลือด พอเปิดม่าน บีพาทย์ทำเพลง โครก ๓ ชั้น ดวงจันทร์วิ่งเข้ามา ออกศัพมัจฉา ถึงเลือดออกอยู่ ในกองเลือด.

มัจฉา

มัจฉา ขึ้นใจของจันทร์ มาด้วยคนชั่ววันทั้งจันทร์ ไว้แต่เพียง ดุจจะร้องเรียกหา ดุจจะคว่ำดุจจะเหลียว จันทร์จะอยู่แต่เพียงคนเดียว ให้ฉันเปลี่ยวใจนัก

มัจฉา ยอดชายของน้อง หัวใจภริยาสมัครสอง กลับมาต้องพรากกัน น้องนี้ไว้ว่าคนาไม่มีบุญญาที่ได้สร้างสรรไปคอยน้องบนสวรรค์ จันทร์จะตามไป เอย

บีพาทย์ทำเพลง พราหมณ์เก็บหัวแหวน ดวงจันทร์ขึ้นถึงไม้มาทมิศพมัจฉา - แล้วเสียงเพลงดวงจันทร์ - โครก - ทระยอ - ดวงจันทร์ ถ้า ศพไป - ปิดม่าน

บีพาทย์ทำเพลง เร็วถึง เปิดม่าน ดวงจันทร์ ออก เห็นศพพม่าแม่กับหญิงคนหนึ่งอยู่ ถิ่น - โครก

ดวงจันทร์ - นี่เกิดเรื่อง อะไรกันละนี่

หญิง - ถูกทหารพม่าฆ่าตายค่ะ

ดวงจันทร์ - ทำไมมันถึง ตามมาฆ่าเอาอีกละ

หญิง - มันบอกว่า คุณเป็นตัวการให้ มัจฉา หนี นาย ของมัน ถูกประหาร มันก็ตามมาแก้แค้น

ดวงจันทร์ - แล้วนี่พวกเราไปทางไหนหมดละ

หญิง - ไม่ไปไกลดอกค่ะ อยู่ใกล้ตามนี้แหละ

ดวงจันทร์ - ทารุณ แค้นดำหัดดวงจันทร์เคราะห์ร้ายไม่มีที่ลี้ภัย มัจฉาที่ใจดีช่วยเราก็กถูกประหารไปแล้ว กลับมานั่งดูจะเห็นหน้าพ่อแม่ ก็ถูกฆ่าไปอีก ชีวิตหนึ่งชีวิต เกิดมากับเขาชาติหนึ่ง เคราะห์ร้ายอะไรอย่างนี้ บีพาทย์ทำเพลง เลียดสุพรรณ ตอนสร้อยอย่างเบาๆ

ดวงจันทร์ - ดวงจันทร์ไม่มีอะไรอีกแล้ว หมดตัว หมดคนที่ดวงจันทร์จะต้องรักและห่วงใย ดวงจันทร์เหลือแค่ชีวิตที่จะต้องสละให้แก่ชาติ พวกเราน้อย เราไม่มีอาชญาจะต่อสู้ แต่เลียดสุพรรณไม่เคยกลัวใคร ดุจเถิด มีเท่าไรตั้งเท่านั้น ขอให้ข้าพม่าได้สักคน แล้วพวกเราตายหมดก็เอา มาพวกเรา พวกเลียดสุพรรณอยู่ที่ไหนบ้าง มากันให้หมด เลียดสุพรรณไม่เคยขาดใครคว่ำอะไรได้ก็มาเถิด มาด้วยกัน มาตายด้วยกัน

บีพาทย์ทำเพลง ดังขึ้น "เลียดสุพรรณ"

เลียดสุพรรณเคยหาญในการศึก เข้มอีกกล้าสู้ไม่ไว้ หันไม่ครั้นคร้ามขามใจต่อไพร่ผู้ใดมีดพร้าจ้าวมารบ

สร้อย -

มาด้วยกัน มาด้วยกัน เลียดสุพรรณเอ๋ย เลียดสุพรรณ เจ้าประจัน อย่าใดพรันเลย

อยู่ไม่สู้เรามารกแดน กระหน่ำ

---ต่อไปหน้า ๓๖

กาเม!

[ต่อจากหน้า ๑๓]

แต่ยังไม่ทันจะได้พูดประการใด มา นิตพูดเปรยๆ ว่า “ห่อของอะไรนี่”

เชษฐีถูกขยับตัวตรง “คิดแล้ว มานิต เราจะพูดกันถึงเรื่องไปเที่ยว นอก และฉันหวังว่าเราอาจมีโอกาส ทำอย่างเราพูด คือไปไหนแห่งหนึ่ง ด้วยกัน”

เชษฐีเดินเข้าบ้านสหายรักด้วยความพิศวงที่เห็นมรดกนครวัดลึกลับอยู่หนึ่งคน ซึ่งแสดงว่าเจ้าของมรดกนครวัดนั้นไม่เคยมาบ้านนี้ แต่ก่อนเมื่อเข้าไปในห้องสมุด ก็พบมานิตเพื่อนของกันย่นพุดกับชายหนุ่มหน้าตาคนดีคนหนึ่งซึ่งนั่งอยู่อย่างสบายเหมือนหนึ่งว่าตนเองเป็นเจ้าของบ้าน

มานิตเป็น แต่เพียงคนใช้เท่านั้น. “อ้อพ่อเชษฐีมาแล้ว นี่แนะนำให้รู้จักคุณประทวนเพื่อน อูไรวัน ซึ่งจะร่วม วง รับ ประทาน อาหาร กับเราวันนี้นะ นึกกับเชษฐี เพื่อนผมและอูไรวัน”

ชายหนุ่มยิ้มอย่างสง่างามก็รับเป็นเชิง รับ รอง ตาม แบบ ชายหนุ่มสมัยใหม่ “ยินดี รอ รับที่ใดรู้จักเพื่อนของอูไรวัน”

เชษฐีมองดูชายหนุ่มแต่ผาดๆ แล้วก็โค้งตัวตอบ ในวินาทีนั้นเขาไม่รู้สึกชอบหน้าชายหนุ่มคนนั้น ไม่เหมือนมานิตซึ่งสามารถยิ้มอย่างอ่อนหวาน และพูดกับคนที่ ตัวไม่ พอใจได้ตลอดวัน เชษฐีพยายาม ดึงออก จากห้องนั้น มานิตเห็นเหตุการณ์ตลอด และอดไม่ได้ที่จะโกนบอกล่าว “เดินเล่นก่อนก็ได้เชษฐี อูไรวันยังอายุน้อย ยังคงไม่หิวเชษฐีเดินเข้าห้องโน้นออกห้องนี้ เป็นเวลาไม่นาน ก็มาอยู่ณะห้องๆ หนึ่งซึ่งจัดไว้เป็นห้องนั่งเล่น ธรรมดาอยู่กันคนละบ้านของห้องสมุดนั้น เขานั่งจมลงบนเก้าอี้ พาดงหยิบ หนังสือพิมพ์ขึ้นมาอ่านเพื่อฆ่าเวลา.

มีเสียง รอง แท้ดัง ที่ หน้าประตู เชษฐีลดหนังสือพิมพ์ลง ก็พบร่างหญิงสาว รูปประหงนตรงที่กรอบประตู เชษฐีทั้งหนังสือพิมพ์ลุกขึ้นยืน พุดค่อยๆ “อูไรวัน” “คุณเชษฐี” หญิงสาวร้องเรียกชื่อคนข้างข้าง

ทั้งคู่ยืนประจันหน้ากัน ห่าง ไม่ถึงช่วงแขน เชษฐีมองเข้าไป ในดวงตาอันแจ่มใสแล้ว ความไม่ตั้งใจ รู้สึกว่าหญิงสาว เต็มไป ด้วย ความปรารถนาปรารถนา และภายในจิตใจนั้นเองจะเป็นโดย เหตุใดก็ตาม หญิงสาว ก้าว ประชิด เข้า ติดตัว ชาย โอบมือกอดเขาไว้ มือของเชษฐีค่อยๆ ยกขึ้นกอดเป็นการตอบ แต่แล้วเขากลับ ค่อยๆ คลาย มือ ห่อหุ้ม ออกและถ่างก้นห่างกันออกมา อย่างคนสำนึกอายยืนพุดจากกัน.

“อูไรวันที่รัก-ฉันคิดว่า-ฉันคิดว่าเราทำ ไม่ถูก” เชษฐีกล่าวเสียงเครือ “ตลอดตั้งแต่ฉันเห็นเจ้าใจว่าคงนานพอ-นานพอที่เธอและฉันจะได้ศึกษากันเองให้เข้าใจ”

หญิงสาวผลัดจาก ชายเดินไปที่ หน้าต่างใหญ่ ยกมือ ขึ้น จับ ม่าน มองออกไปนอกบ้าน “ฉันได้พยายามแล้ว คุณเชษฐี ทำตามอย่างที่คุณสอนทุกอย่าง แต่ฉัน รักคุณมากเกินกว่าที่จะหักใจได้” ห่อหุ้มพุดเสียงเบาๆ “เป็นความผิดของฉันหรือคะ เป็น ความ ผิด ของฉันหรือ” ห่อหุ้มมาที่เชษฐีค่อยๆ เดินเข้ามาใกล้ๆ

“ห้ามมาแล้ว ที่เป็นเวลาคุณและฉันรักกัน และเขาได้มายืนระหว่างเราทั้งสอง คุณได้อ้างถึงหน้าที่ซึ่งจะต้องมีต่อเพื่อนที่รักเช่นคุณมานิต คุณไม่กล้าบอกความจริงแก่เขา คุณไม่กล้าบอก ว่า ฉันนั้น เป็นของคุณ เพราะว่าเราเป็นเพื่อนที่ดีมาก-ดีมาก คุณไม่รักฉันเลยหรือคุณเชษฐี”

เชษฐียืนหน้าซัดสลด ยกสองมือจับ ไหล่ หญิงสาว อย่าง อ่อนโยน “ฉันรักอูไรวันมากที่สุด แต่ฉันจน

บัดนี้ มันเป็นบาปกรรมต่างหากที่เราได้ทำไว้ บาปกรรมอะไรอูไรวัน แต่เมื่อเธอต้องเป็นภรรยาของฉัน ฉันก็มีความสละพอแล้ว ในโลกนี้จะหาคนอย่างมานิตคนยากนัก ก่อนๆ นี้เขาเป็นคนยากจนก็จริง แต่เขาเป็นผู้ดี เป็นสุภาพบุรุษ และเคยช่วยโลกได้ให้ความยุติธรรมแก่เขาแล้ว.”

“เขาจะเป็นอะไรก็ตาม ฉันไม่รักเขา และยิ่งอยู่กับเขานานเท่าใดก็ยิ่งไม่ชอบมากขึ้นเท่านั้น ฉันไม่ต้องการเงินของเขา ฉันไม่ต้องการอะไรจากเขา” ห่อหุ้มมองหน้าฝ่ายชายด้วยอาการวิงวอน “ฉันไม่เคยรักใคร่นอกจากคุณ.”

เชษฐีมองหน้าหญิงสาว แล้วหัวเราะ ค่อยๆ “เออ อูไรวัน เธอไปเลี้ยงไหม่คราวนี้ มีดอกเจ้าชู้คิดขายขึ้นมาด้วยนะ.” อูไรวันสับตหน้าฮอน “ฉันไม่เห็นด้วย คุณประทวนเคยอยากจะมาขอฉันทำไมล่ะ คนเรามีมิตร จิตร์ก็มีมิตร ใจตอบ.”

เชษฐีนั่งลงบน เก้าอี้ ตาม เดิม พาดง ดู หญิงสาว ให้ นั่งข้างๆ “ระวังนะ อย่าให้มาคิดเห็นหรือทราบอย่างแน่ชัดว่า เธอกับไอ้หมอนั้นชอบกันละ ฉันรู้จักมานิตดีกว่าเธอมาก.”

หญิงสาวมีอาหาร ตระหนัก ตกใจ ยืนหน้ามึน “เรื่องของเรา คุณเชษฐี เรื่องของเรา-คุณกับฉัน คุณมานิตทราบและระคายบ้างไหม เราจะฆ่าคุณไหม เราจะทำอะไรคุณไหม.”

เชษฐี ทำหน้าเคร่งขรึม มือยังกุมมือหญิงสาวอยู่ พาดงต้นศีรษะ. “เรื่อง เธอ กับฉันไม่มี อยู่ในสมองมานิตเลย เขาเห็นเธอกับฉันเป็นแค่ เดียว กันใน สายตา ของ เขา เขาไม่กล้าจะเข้าใจ เลยไป ถึงอย่างนั้น” แล้วเชษฐีหัวเราะค่อยๆ เป็นเชิงตลก “ถ้าเขาทราบจริงหรือเขาจะเข้าใจผิดอะไรขึ้นมา เขาอาจยัง ฉัน เหมือน ยัง สุนัข ตัว หนึ่งก็ได้.”

อูไรวันหน้าบึ้ง มื้อน้อยๆ กำหมัด “ถ้าเขาทำอะไรคุณ ฉันจะฆ่าเขาเสียทีเดียว” พุดจบห่อหุ้มคั่งตัว เขาเข้ามาใกล้ รุกที่หนึ่งทีแก้ม.

เชษฐีค่อยๆ ถูขยับขึ้น อย่าง คนคิดอะไรมากมาย ในสมอง พร้อมกับเขาพุดหญิงสาวขึ้นมาด้วย “ไปเถิดอูไรวัน บางทีพ่อหนุ่มคนนั้นจะรอเขื่อนานไป”

ในระหว่าง รับ ประทาน อาหาร มานิตซึ่งนั่งอยู่หัวโต๊ะพยายามทำตนให้เก๋ และครึกครื้นเท่าที่จะทำได้ ในอย่างชาย ที่มี เมีย อายุ อ่อน กว่า คน มากๆ จะทำกัน เชษฐีซึ่งนั่งข้างๆ ชายหนุ่มมีกิริยาเรียบร้อย และดูเหมือนว่าเขา กำลังคิดอะไรอย่างหนึ่ง ในขณะรับประทาน ประทวนนั้น ไม่ต้องสงสัยเหมือนกับชายหนุ่มบางคนในสมัยนี้ ซึ่งบุคลาความ อึดสรภาพของตน เห็นชอบ ขรรมนิยมประเพณี ซึ่ง เป็น ราก เงา ของ อารย ขรรมน เขาพุด เขาต่อหญิงสาวเหมือนหนึ่งว่าอูไรวัน เป็นคนตัวเปล่า เป็นหวานใจของเขาแต่ซ่อนแต่ออก และมานิตเป็นแค่เพียง พี่-น้อง หรือคนอื่น

มานิตซึ่งซ่อนเงินอยู่ในมือซ้ายหันไปพุดกับ อูไรวัน “ฉันกับพ่อเชษฐี คิดจะไปพักผ่อนเที่ยวกันที่บ้านหัวหิน จะดีไหม”

หญิงสาวเลิกคิ้ว ขำเล็กน้อยไปทางเชษฐี “เอ๊ะ อย่างนั้นหรือคะ” ก่อนที่ห่อหุ้มจะพุดต่อไป อีก มานิตบอกว่า “ฉันเข้าใจว่า เธอ คงจะใช้เวลาอยู่ในพระนครอีก และถ้าเป็นที่พอใจ เธออาจไปสมทบ กับเราที่โน่นก็จะทำให้ ครึกครื้นขึ้นอีก”

“ดีจริง ถ้าจะสนุก ยิ่งสองสามอาทิตย์จะถึงฤดูตากอากาศด้วยนะ” ชายหนุ่มผู้เป็นแขกพุดขึ้นมา มานิตชายตามอง ด้วย ความ ไม่ ค่อยพอใจเล็กน้อย เชษฐียิ้ม “ไปสิ อูไรวัน ผมบางที่จะไปสมทบด้วย เจ้าคุณพี่ชวนไว้เหมือนกัน” ประทวนพุดด้วยความจริงลักษณะของชายหนุ่มคนนั้นก็มีบางอย่าง คือคิดอย่างไร ก็พุดไปอย่างนั้น ---ต่อไปหน้า ๒๘

กาเม !

[ต่อจากหน้า ๒๗]

“ฉันจะไปกับคุณเลยทีเดียว” หญิงสาวหันมาพูดกับสามี “และหวังว่า คุณเชษฐคงไม่เพิกเฉยใครทางนั้นนะ”

เชษฐก็หันมารับประทานไม่ตอบ เขาทราบ ดีว่า นี่ เป็น การตั้งต้น ของ ความยากเข็ญในชีวิตของเขา และชีวิตใน ครอบครัว ของเพื่อน ที่เขารักมากที่สุด.

มานิต แปลกพิริยา ของ เชษฐ ผิดมองดูภรรยา ของคน เป็น การ ตื่นเต้น “ทำไมไป พูด ก้าวร้าว กับ พ่อเชษฐ เช่นนั้น เทพบุตร ของฉันคนนั้นไม่ตกหลุมหลงรักใครง่าย ๆ หากจะมี ก็ฉัน นี่แหละจะต้องคว้า ส้มควรวหรือไม่”

ชายต้องหญิงหนึ่งหัวเราะพร้อม ๆ กัน แต่สำหรับเชษฐ ก้อยคำที่แสดงความหวังดี และ สรรเสริญ นั้น ทำให้เขารู้สึกว่า มีอะไร มาติดที่คอหอยทำให้เขารู้สึกว่า ตนเองเป็นคนที่ยังขาดความขบถ.

“จริง ๆ นะพ่อเชษฐ นี่เมื่อก่อนนี้ ฉันรู้ ดีกว่าฉันคล้าย ๆ แม่ของเขาเหมือนกัน” มานิตเอ่ยชมแกงอาหารในงานพูดต่อ ดูเหมือนจะเป็นความดีที่ได้กล่าวเช่นนั้น เมื่อก่อนนะอุไรวัน-นี่คุณประทอน” หันไปบอกชายหนุ่ม อีกคนหนึ่ง “ถ้าคุณได้ เห็น อุไรวัน กับ พ่อ เชษฐ เขาในเมื่อก่อน ๆ นี้ คุณจะเข้าใจว่าเชษฐนี่เป็น ผู้ หญิง คน หนึ่ง ไม่ใช่ ผู้ชายหรือ” แล้วมานิตก็หัวเราะอย่างเบิกบานใจ เมื่อนึกถึงพฤติกรรมของผู้ที่เป็นที่รักแห่งตนในสมัยก่อน ๆ.

เมื่อรับ ประทาน อาหาร เสร็จ ทุกคนก็เข้ามานั่งในห้อง อีกห้องหนึ่ง เชษฐ และ มานิต พักนั่ง อย่างเงียบ ๆ ถึงการงาน และ สิ่งอื่น ฝ่ายอุไรวันกับชายหนุ่มนั้น ทุกอย่างก็ถกถาวกัน ถ้วนแล้วแต่คิดและไปซอซของในที่ต่าง ๆ และการไปเที่ยวหาความรื่นรมย์ในเวลาต่อไปในระหว่างยังอยู่ในเขตพระมหานคร.

มานิตเป็นสัตว์ที่รักที่สุดและใจเย็นที่สุดในโลกนี้ เชษฐคิด มานิตมิได้แสดงอาการให้เห็นผิดแปลกไปว่าเขามีความ หึงหา และไม่พอใจ ชายหนุ่ม คน ที่นั่งตรงหน้าเขาอย่าง ออก หน้า ออกตา อาการที่คนทั้งสองนั่งล่อ กัน พูดเล่นกันหาได้ทำให้ กระเทือนใจของชายผู้เป็นสามีไม่.

ในที่สุด เชษฐ บอกถากถัม เป็นคนแรก ซึ่งเขาเชื่อว่าการเริ่มบอกถากถัม ของเขา อาจทำให้ รายหนุ่มน้อยผู้นั้นทำตาม แต่ไม่สมประสงค์ เพราะประทอนแสดงอาการว่า จะอยู่ ณ ห้องนั้นจนรุ่งเช้าทีเดียว.

อุไรวันตามมาถึงที่ร้านค้า และ ก่อนที่เชษฐ จะ จากไป ห่อขนมมื่อเขาไว้. “คุณไม่สบายหรือคะเชษฐ เห็นไม่ค่อยพูดตลอดเวลา” ชาย มมอง หน้า หญิงสาว ด้วย การอัน ตริกละลอง “ฉันคิดว่าเธอจะเสียเด็กอุไรวัน ทำไมปล่อยตัวจนเกินไปเช่นนั้น-กับเจ้าหมอนมุนั้น”

หญิงสาวหัวเราะเบา ๆ “คุณประทอนเป็นเด็ก-แกล้งเด็กมาก แม้ว่าจะมีอายุเก่าว่าฉันตั้งสามสิบ”

ในขณะที่อยู่ ณ บ้านพักอัน โอโง่งของมานิตที่หัวหิน เชษฐกับอุไรวันไม่ค่อยมีเวลาได้ พบกัน ต้องคอยต้องมากันที ทั้งเป็นด้วยเชษฐมักจะไปไหนต่อไหนกับเพื่อนที่รักของเขาในบริเวณตำบลนั้น ส่วนอุไรวัน หล่อนได้ ใช้ ให้เวลาหมดเปลืองไป ในการมาส่งนุกูรีนเริง ที่ไต่เตล หัวหิน อันเป็นที่ ๆ นายหนุ่มประทอนมาพักอยู่.

อันที่จริง ณ ที่ตำบล หัวหินนี้ ในฤดูตกอากาศ เป็น ตำบล ที่ ประหลาดอยู่สักหน่อย ไม่เฉพาะแต่ในเรื่อง อุไรวัน กับมานิตนี้ ผู้หญิงโดยมากมักจะไม่ค่อยมา หรือถ้ามาก็ไม่ได้ค่อยไปไหนมาไหนกับสามีของตนนัก ผู้ที่เดินข้างหล่อนจากโต๊ะโน้นมาโต๊ะนี้ ชายหาด หรือจากห้องโน้นมาห้องนี้ ภายในบริเวณไต่เตล มักจะเป็นชายหนุ่มน้อยรุ่นเกว

ในเครื่องแต่งกายอันโอ้อ่า และท่วงท่ามีสง่าราญนิยม

หัวหินจะเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอย่างไรก็ตาม สำหรับต่อ ท่าน และข้าพเจ้า แต่สำหรับต่อท่าน หนุ่มน้อย ๆ เหล่านี้ มักจะเป็นที่รื่นรมย์ และได้กำไรยิ่งนัก.

อุไรวันและประทอนภายในชุดอาบนํ้ากำลังสระผมเสร็จแล้ว ในหมู่หนุ่ม ๆ สาว ๆ ที่กำลังพากันออกของไต่เตล และบนโต๊ะมีริมทางตรงหน้าคน ออกไปเพียบพร้อมไปด้วยเครื่องคันทะนิกที่เก๋มาพร้อมกันถึงหนึ่งซึ่ง เรา ท่านเรียกว่าความเจริญ ทุกๆคนสนุกสนานร่าเริง ทุกๆ คน มีหน้าตาแจ่มใสและสดชื่น แต่ภายในดวงใจของ ผู้ที่มหน้าทรมันชอบนั้น ไม่มีใครทราบว่ามีอะไรเหลืออยู่บ้างจากความแค้นที่ปรารถนา ออกมาให้ เห็นตามดวงหน้าตา.

เชษฐกับมานิต เดินคู่ กันมาตามชายหาดตรงหน้าไต่เตล และ เมื่อเห็นอุไรวัน ก็หันหน้าเดินเข้ามาหา แต่พอจะจจะถึง กลุ่มหนุ่มสาวกลุ่มนั้น ก็แยกกันเข้าไปในตึกของไต่เตล

มานิตทำหน้าเก้อ ๆ ครก ตัวลงนั่งบน เก้าอี้ ข้างโต๊ะใหญ่หันไป มองเหล่าหญิงสาว ที่เดินเล่นตามชายหาด เชษฐ หยิบแกว่ เหล่าของใครคนหนึ่ง ในพวกอุไรวัน ซึ่ง วาง ทั้งไว้บนโต๊ะนั้นเชษฐ ผู้ที่นั่งใกล้ ๆ นั้น ที่รู้จักมานิต และอุไรวันดี มองอย่าง ขบขัน บางคนก็มองอย่างสง่างาม ความปรารถนาของผัวเมียคู่นี้ มีคนทราบไม่น้อย และยังกว่านั้น อาการของอุไรวันก็ประหลาดเมื่อถูก ประกอบความเข้าใจให้ชัดเจนเพียงไร มานิตไม่พยายามนึก

“ถ้ามึงคิดว่า มานิต” เชษฐถูกชวนเพื่อนรัก ชายทั้งสอง ออกเดินพร้อมกัน เชษฐมองจับไปที่เรา ตะ เกียบ ซึ่ง อยู่ ข้าง หน้า ดิบ ๆ ส่วนมานิตกับ หน้า ดูทราย ไป ตลอดทาง

จวนจะพลบค่ำ อุไรวัน กลับ

มาถึงบ้าน และเตรียมจะแต่งตัว “จะไปไหนอีกอุไรวัน” เชษฐถาม “เธอไม่ได้มารับประทาน ข้าวเย็นด้วยกันเลยตั้งแต่เรามาอยู่ที่นี่”

อุไรวันหน้าบึ้ง “ฉันชอบไปรับประทานที่ไต่เตล ทำไม คุณไม่ชวนคุณมานิตไปบ้าง”

เชษฐนิ่ง. ตลอดที่ได้มาพักกันอยู่ที่หัวหินนี้มีอยู่หลายครั้งที่อุไรวันได้ชวนเชษฐ ให้ออกไปเดินเที่ยว ด้วยกันในเวลาตกอากาศโดยหนึ่งมานิตไป. และมีอยู่ หลายครั้งที่เชษฐ ปฏิเสธ.

ในค่ำคืนนั้น ภายหลังจากอาหารเย็น ในเมื่อท้องฟ้าสว่างด้วยแสงจันทร์ นอกจากเสียง คลื่นที่ซัด อยู่ตามชายหาด และเสียงลม ซึ่งพัดลอดใบสนในบริเวณบ้าน และนาน ๆ มีเสียงเสียดและเสียงคนคร่ำจากไต่เตลหัวหิน ลอยมาตามลม แล้วไม่มีเสียงอะไรอีก มานิตกับ เชษฐ นั่งสงบถ้อย อยู่ด้วยกันเงียบ ๆ ที่ร้านบ้านพัก ทั้งสองชายนั่งอยู่ อย่างนั้นโดยไม่ได้พูดอะไรต่อกันเลย นาน ๆ ครั้งเชษฐ ชายตามานิตเสียครั้งหนึ่ง.

มานิตนั่งนั้นเอง เดินโดยที่คิดขมขื่นเป็นต้น การมาพักผ่อนหย่อนใจที่นี้ไม่เป็นที่พอใจของสหายสาวงามสำหรับเขาถึงขนาดการณซึ่งเกิดขึ้นทุก ๆ วัน คอหน้าเขาเป็น ดังที่-แม่ ชายใด จะเยือกเย็นอย่างไรก็ตาม-ก็ไม่ สามารถ จะระงับความคิดมิให้ พุ่งสู่บ้านได้.

อุไรได้ แสดงตน ให้เป็นที่เข้าใจอย่างชัดเจนเข้าทุกทีว่า ไม่มีอะไรเหลืออยู่เลย ระหว่างหล่อนกับเขา ระหว่างสามีและภรรยา ไม่มีอะไรเหลืออยู่ เลย แม้ มิตรภาพ ระหว่างมนุษย์ กับ มนุษย์.

หน้าของชายกลางคนเคร่งเครียดหนักเข้า มีหนึ่งจับตามองอย่างเด่นหม่นไปมาอยู่ในปาก คิ้วทั้งคู่ ร่มวดเข้าหากัน มานิตใช้มือซ้ายดึงถอยออกจากปาก และอาการฟาดมือตึงข้างแก้มนั้นกระทำไปกระทบภาคเครื่องตกแต่งกระจายลงกับพื้น

---ต่อไปหน้า ๒๙

กาเม!

[ต่อจากหน้า ๒๔]

เขาถูกทะเลถึงชนวน.

เชษฐ ผู้ถูก ด้วย ความ ตกใจ
ปรากฏเข้าไปข้าง ๆ เพื่อนรัก “เป็น
อะไร มานิต”

ชายกลาง คนใช้ ความ พยายาม
อย่างแรงกล้าที่จะกลับมาสู่ นายมานิต
อดี้อย พ้อคำผู้ มีอำนาจใจอันเข้มแข็ง
คนเก่า.

หัวเราะ ใน ลำคอ แล้ว พูดเสียง
ดังๆ “ฉันเสียใจ พ่อเชษฐ มัน
เป็นอารมณ์ชั่ววูบของฉัน... คือ ท้อง
ฟ้ากับพระจันทร์ อย่างนั้น ภูมิระ
เทศรอบๆ ข้างเราอย่างนั้น” มานิต
หรีดในขณะพูด “ฉันเสียใจ ฉัน
ให้ความอยุติธรรมแก่สิ่งเหล่านั้นเกิน
ไปเสียแล้ว ไปเถอะไปเดินเล่นกัน
บ้าง บ้านนี้หรือวันคงสนุกวันเว
งเต็มที่ น่าสงสารพ่อฉันยิ่งสาหัส-ยังต้อง
การชีวิตอย่างนั้นอยู่”

โดยมีทิมให้ เชษฐ ได้ตอบประ
การใด มานิตเรียกคนใช้ให้หยิบ
หมวกกับไม้เท้า ในขณะที่ลงบันได
ชั้นสุดท้าย มานิตก้าวพลาดเชออก
หากเชษฐ ไม่ พยายามไว้ จะต้อง ล้มฟาด
ลงไปแน่นอน.

“มองไม่เห็นบันได” มานิตบ่น
เบาๆ เชษฐ ดึงตัวลุกขึ้นแล้ว
เพื่อนของเขา มานิตไม่เคยเป็นเช่นนี้
มานิตมีกำลังใจแข็งแรงยิ่งกว่าเพชร
และมีร่างกายทรหดอดทนราวกับกล้า
เรือเดินสมุทร มานิตคุยอย่างสนุกสนาน
กล่าวถึง เรื่อง ขบขัน คำๆ ที่ได้เคย
พบมาแล้ว เป็นเรื่องไร้สาระทั้งนั้น
โดยมาก เป็นการตลกปดที่นายอดี
ได้กลายเป็นคนพูดพล่อยๆ ไปเช่นนี้.

“ถ้าเธอ จะอนุญาต ฉันสัก ครั้ง
หนึ่ง” เชษฐ ยกมือ ขนพาดำเพื่อน
ของเขาในขณะที่พูด “ฉันอยากจะ
พูดอะไรกับพ่อวัน”

มานิตส่ายศีรษะช้าๆ “ฉันไม่
เห็นประโยชน์อะไร แต่พ่อเชษฐ รู้จัก
พ่อฉันมาก่อนฉัน อาจเข้าใจพ่อฉัน

กรรมัง.”

เชษฐผู้ตั้ง ถ้อยคำอันกล้าหาญ
มาโดยบริสุทธิ์ใจ ของเพื่อนรัก ทำให้
เขาหนาวสั่น เขียวเข้าไปภายใน.

ในตอนเช้า เชษฐถูกปลุกด้วย
คนใช้ ซึ่งเข้ามาบอกว่ามานิตต้องการ
พบ ด้วยความฉันทะที่เขาเดิน เข้า
ไปในห้องนอนของเพื่อนรัก โดย ผ่าน
ห้องครัวที่ซึ่งมีคณินอยู่ แดง
ว่าพ่อฉันพูดอย่างสบาย ภายหลัง
ที่ไปอยู่ที่ใดก็เลยลืมคณิน.

พบมานิตยัง นอน อยู่บน เตียง
ล้มตาโพลงเพ่งดูเพดาน เชษฐนั่งลง
ข้างเขาและถาม “เป็นอะไรไป มา
นิตดูหน้าตาเธอซีดมาก”

นายอดียกมือขึ้นลูบตัวแต่แขน
ของ เพื่อนคน คับ มาถึง ไหล่ และ ค้าง
เชษฐ ให้ก้มลงมาที่หน้าของคณิน กระ
ซิบ เชษฐ หน้าคณิน “เอ๊ะ ทำไม
เป็นเช่นนั้น ทำไม?”

มานิตจับแขน เพื่อนเขาให้ นั่ง
“อย่าพูดดัง อรุณอากาศหนาว ฉัน
ไม่ต้องการให้พ่อฉันร้อนใจ”

“เธอเห็นมือฉันไหม” เชษฐ
ถามเสียงเครือ ยกมือขึ้นผ่านหน้า
มานิตไปมามีระยะ ห่าง กัน ประมาณ
หนึ่งศอก.

มานิต ถอน หน้าดู พูด แล้ว เบา
“เห็น แต่รางๆ นี่แหละพ่อเชษฐ คำ
ใดใหม่ เมื่อคณิน ที่ฉันพูดด้วยกาเฟ
แตก ฉันรู้สึกตัวว่าแต่เมื่อ ยืนเวลา
นั้น และเมื่อลงบันได ฉันไม่เห็น
จริงๆ คณินมีอะไร กระไรผิดปกติ”

เชษฐนั่งฟังนิ่ง นิ่งตาบอก
ความเศร้าหมองในอาการ เป็น อย่าง
กระตือรือร้นของเพื่อน “เดี๋ยวฉันจะ
โทรเลขเรียกหลวงโกศลมาจากกรุงเทพฯ
คงไม่เป็นไรมานิต อาจเป็น
ด้วยประสาของเธอสักวันเท่านั้น”

เชษฐแต่งตัวเสร็จ เดินออกมาที่
ชายระเบียงบ้าน จะลงบันได พบ
ไรวันคณิน คณินด้วยดีสดชื่นรับ
กับภาพธรรมชาติในบริเวณนั้น พ่อฉัน
อยู่ใน เครื่องแต่งกายซึ่งจะออกไปข้าง
นอกอีก.

“จะไปไหน คะ คุณ เชษฐ”

ห่อถาม ยิ้มอย่างอ่อนหวาน เชษฐ
ตอบโดยไม่ดูหน้า “จะไปสักนิด
หน่อย เธอจะไปด้วยไหมคะ”

“ไม่ไป นะคะ” ห่อถาม ตอบ
“เดี๋ยวคุณประทอน จะมารับไปเที่ยว
ด้วยกัน. เชษฐก็หัน หน้าหน้าลงบัน
ได.เดินไป พร้อมกับเสียงหัวเราะของ
ห่อถามตามมาเบื้องหลัง.

วันนั้นเป็นวันรดน้ำต้นไม้กับได้
คณิน หลวงโกศลพาแพทย์ผู้ชำนาญ
โรคพิเศษ จึง มาถึง บ้านพักของ
ชายทั้งสองได้ในเวลา กลาง ค่ำ-และ
ได้ทำการตรวจเป็นการด่วนก่อน.

หลวงโกศลถามกระซิบเรียกให้เชษฐ
เดินตามออกไปนอกห้อง แต่ประ
สาของมานิตไว้ออกกิริยาทางนี้ พูด
อย่างอาทนาย “พูดที่ผิดครับ คุณ
หลวง ไม่ต้องวิตกว่าผมจะเป็น
หนักขึ้นไปอีก ผมทนได้ บ้างหลัง
ทำไว้อย่างไร บ้างนี้ก็อาจตามมาให้
เห็นทันตา”

นายแพทย์ผู้ชำนาญ โรค พิเศษ
ยืนอยู่ กับที่ มีอาการรังเกียจ แต่ในที่
ดังกล่าวออกมาอยู่ๆ “ในเวลาต่อ
ไปนี้ ผมไม่อยากจะให้คุณไปไหน
แต่ถ้าฟัง คำของคณินกำลังขึ้น
เข้าหากัน ประสาของคณินที่เกี่ยว
พันกับนิยน์ตาของคุณ ได้รับ ก
กระทบกระเทือนมาก หรืออีกอย่าง
หนึ่ง คุณสเตรนประสาที่เห็น
ไปโดย คุณไม่ทราบ. เป็น ราย
แรกที่ผมทราบในเมืองเรา. พรุ่ง
นี้จะดูใหม่อีกครั้งหนึ่ง และพอจะ
ใช้แว่นช่วยได้ก็จะรีบส่งมาให้คุณทันที
แต่ผมสงสัยว่าแว่นจะให้ประโยชน์
ไปได้ ก็เดือน และจะต้อง เปลี่ยนใหม่
อีก”

ทั้งสามคนค่อยๆ พากันเดินออก
มาข้างนอก เชษฐอยู่เคียงข้างมานิต
การที่รู้สึกตัวว่าคำพูดของตนจะต้อง
ขึ้นโดยรวดเร็ว จนกว่าจะกลายเป็น
เหมือนคนตามอด-โดยวิททยาการวิ
ไม่ สามารถ จะหยุดยั้ง ได้ - ไม่ทำให้

ดวง หน้าของ ชาย กลาง คน เปลี่ยน
แปลงผิดไปจากปกติ มานิตยืนนิ่ง
หันหน้าไปทาง ข้างทะเล พูดเบาๆกับ
เชษฐ ถ้าไม่เป็นการรบกวนแก่ขอ
พ่อเชษฐในต่อไป ฉันขอ ให้เธอ
ทำงานแทนฉันด้วย”.

เชษฐ เขามือ บีบ แขน เพื่อน รัก
เบาๆ แสดงอาการยิ่งกว่าจะพูดด้วย
ถ้อยคำ.

“การที่ฉันจะกลายเป็นคนพิการ”
มานิตพูดเสียงต่ำๆ เรื่อยๆ “ไม่ทำ
ให้ฉันเสียใจหรือหวาดกลัวแม้แต่กึ่ง
ก้อย แต่โอไรวัน--”

โอไรวันถึงชั้นบันได พร้อมกับ
เสียงเคาะประตูของหนุ่มๆ ดังๆ ซึ่ง
ตามมาส่ง และยืนเป็นกลุ่มที่ประตู
หน้าบ้าน. ชายหนุ่ม ทำโก เดินอาดๆ
มาที่เชิงบันได.

“เฮลโล คุณมานิต คุณเชษฐ
ขอโทษที่มายุ่ง” ประทอน ร้อง ทัก
แล้วหันไปทางหญิงสาว “อย่าลืม
โอไรวัน พรุ่งนี้เขาจะมีการเดินว่าที่
ไฮ.คัต”

มานิต ตะโกน ตอบ เสียง ว่าเว
“คุณประทอน ไม่ ขนมาหาอะไรคั
ก่อนนี้”

“มายละครับ พรุ่งนี้ผมจะต้อง
ตื่นแต่เช้า” เป็นคำตอบ แล้วร่างอัน
ดำดำนก็ออกเดินหายไปในงานมืด.

“นี่คุณหลวงโกศล วันนั้นมา
พัก กับเรานะหนึ่ง โอไรวัน” มานิต
บอกภรรยา หญิงสาวที่ท่าแปลกใจ
นิดๆ ที่จู่ๆ ก็มี คน มา พัก ด้วย อีก.
ห่อถามพูดรับรอง “นั่นก็ค๊ะ มี
หลายๆ คนด้วยกัน เชิญคุณหลวง
ตามสบายนะคะ”

หลวงโกศลตอบขบขัน “ขอบคุณ
ไม่ต้องกังวลหรือครับ สำหรับคุณ
มานิต--” เชษฐเดินปรากฏมาที่หลวง
โกศล ยกมือขึ้นทักหลังซึ่งพูด
ก่อน “เราทั้งสองทั้งนั้น เชิญคุณ
ไปอาบน้ำเสียก่อนเถิด คุณหลวง
ท่าน จะมา เข้าม น้อย เดียว เท่านั้น
พรุ่งนี้ท่านก็จะไป จะอยู่ อีกวันสอง
---ต่อไปหน้า ๓๐

กาเม!

[ต่อจากหน้า ๒๘]

วันไม่ได้หรือครับ?

นายแพทย์รับหน้าว่า เศรษฐีหมาย
ความอย่างไร จึงเปลี่ยนเรื่องพูดต่อ
ไปใหม่ จนในที่สุดหญิงสาวหมด
ความสนใจ และขอตัวไปห้องของ
หัตถ์ โดยไม่รู้สึก แม้แต่มีของ
ได้เกิดอะไรขึ้นแก่สามีของหัตถ์.

ภายหลังที่ไปส่งนายแพทย์ขึ้น
รถไฟกลับกรุงเทพฯ แล้ว เศรษฐี
รีบมาตามถนนอย่าง คนที่ไม่มีจิต
ใจ เหตุการณ์ ซึ่งเกิดอย่างกระทันหัน
ทำให้เขา รู้สึก ชื่นหน้าใคร ต่อใคร
หมดแม้แต่ตนเอง.

เขาเดิน ผ่านมาทางข้าง ใต้
มุ่งหน้าจะไปชายหาด พอผ่าน
ประตูนอน หันมามองข้าง ทึกเขา ก่อน
“เอ๊ะ ไปไหนกันคุณ” พอหันมามอง
ร้องเรียก.

เศรษฐีหยุด “อ้อคุณประตูนอน”
เขานึก อยู่ ลึก ลึก ใจ พูดต่อไป
“อยากจะพูดอะไรกับคุณสักหน่อยจะ
ดีกว่าไหม” เป็นคำขอร้องซึ่งไม่มี
ทางเสียง และท่าเข้ขมทำให้ชาย
หนุ่มรู้สึกถึง.

“เดินไปทางนี้ดีกว่า” เศรษฐี
มีวไปทางทิศเหนือ ครั้นแล้วชายทั้ง
สองก็ออกเดินไปด้วยกัน และต่าง
ยังไม่กล้าถ้อยคำอันใดออกมา.

เศรษฐีกับประตูนอนเดินมาเรื่อยๆ
จนเลยหมู่บ้านชาวประมง และยัง
เดินต่อไปอีก ในเวลาเช่นนี้ไม่มีใคร
บนชายหาดนอกจากเขาทั้งสอง.

“นี่นะ คุณประตูนอน ขอโทษ
ที่จะต้องกล่าวถึงเรื่องนี้” เศรษฐี
เอ่ยขึ้นเรื่อยๆ “คุณกับผม ก็เพิ่ง
รู้จักกัน แต่อยาก ขอร้อง ให้คุณ
ทำอะไรอย่างหนึ่ง” ชายหนุ่มทำหน้า
ตลกขบขันของคู่พูด “อยากขอร้อง
สักอย่างหนึ่งคือ ขออย่าได้ ติดต่อกับ
อูไรวัน-มานะ”

ชายหนุ่มยิ้ม เศรษฐีทำเป็นไม่

สังเกตกริยาพูดต่อไป “หัตถ์
มีแล้ว และผิดรักหัตถ์เช่นเดียว
กับคุณจะรักภรรยาของคุณ”

“เขาคือไปครับ เป็นเรื่องที่น่า
สนุกมาก” ประตูนอนพูดหัวเราะ
เศรษฐีมองคู่พูดน้อยหนึ่งแล้ว
กล่าวต่อไป

“ผมเป็นเพื่อนของมานะ และ
เป็นความจำเป็นที่มันจะต้อง --”

“เข้ามาอยู่ด้วย” ชายหนุ่ม
ลัด ชายกลางคนหน้าแดงกำ หุค
เดินทันที

“เมื่อผมพบกับคุณอย่างนี้ คุณ
ถ้าเรารู้จักกันแล้ว คุณควรจะพูด
คุณระวังตัวให้ดี ผมจะเตือนคุณให้
เหมือนกับที่เคยคนแถว ๆ นี้กล่าว
หนึ่ง.”

ชายหนุ่มหัวเราะดัง “ผมหนุ่ม
กว่าคุณนะขอรับ” พดายนมอมมาจับ
คอเสื้อเศรษฐีวิ่งเข้ามา ชายกลาง
คนผู้ซึ่งยังได้ เหมือนกับชายหนุ่ม
คืออูไร จึงหันไป แล้วส่งสายศีรษะ
“ยัง-ยังหรือคุณ เขามีออกเคียว
” ประตูนอนหลบสายตาดมอตาม
คำดังทันที “คั่นแล้ว” เศรษฐีพูด
“เราจากกันไปอย่าง ธรรมดาเมื่อมด
กว่า” พดายนมอมออกไปให้ชายหนุ่ม
จับ ประตูนอนทำเป็นไม่เห็น เริ่ม
ผิวปากเล่นเก๋ขวย แต่ไม่มองหน้า.

เศรษฐียืนนิ่งสักหนึ่งวินาที แล้ว
ก้าวเข้าใกล้ ยกมือขึ้นคบหน้าเสียง
ดังขึ้น ชายหนุ่ม เซลตาออกไป
ตามลำตัว เมื่อคงตัวได้ ผู้จับก็
ออกเดินไปเสียแล้ว.

เศรษฐีพบเพื่อนผู้มาส่งสาร นั่งชม
อยู่ที่เกวียนยาว คาทางคู่หรือเหมือนแสง
แดดชอนเข้ามาภายในระเบียบที่นั่งอยู่

“เข้าไปนั่งในห้องเกิด มานะ
ทั้งตนและ... เสียงดังว่า ไม่ถูกกับ
เขาทั้งสองอย่าง.” เขาพูดตรงเข้า
ไปจับแขนให้ลุกขึ้น “เป็นไงบ้าง
กับอูไรวัน” กระซิบถาม

“ไม่รู้สึกอะไรเลย อย่างนั้น
แหละพ่อเศรษฐี” ตอบด้วยเสียงมันคง
“ระวังหน่อย อูไรวันยังไม่ออก

ไปเที่ยว”

เมื่อได้ ให้มานะนั่ง อย่างสบาย
บนเก้าอี้แล้ว เศรษฐีก็เริ่มชงกาแฟ
จากถาดที่คนใช้เอาเข้ามา ตั้งไว้ ให้
พร้อมกับอาหารเช้า.

อูไรวันแคงตัวพริ้ง ออก มา นั่ง
ร่วมวงด้วย พูดกับเศรษฐีและพูด
กับมานะอย่างว่าเรื่อง หัตถ์ไม่ได้
สังเกตเลยว่า ได้ มีอะไร ผิด แปลกไป
ในตัวของเขา มี นอกจากหน้าอันมี
เค้าโครงหน้าของคิตอยู่เล็กน้อย.

มานะประพฤติดนเหมือนอย่างคน
ปกติ เหมือนอย่างเมื่ออยู่บ้านที่กรุง
เทพาพยายามรักษาเพื่อออกจากทาง
ในด้วยด้วยความลำบาก เนื่องจากตน
เห็นแต่เพียงราง ๆ เท่านั้น เมื่อปรัง
เสร็จแล้วตั้งให้อูไรวัน อากัฏฐิยา
ทั้งหมดนี้ เศรษฐีนั่งดูด้วยความ
สนใจ ไม่มีอะไรที่คิดว่าจะทำให้ตา
ของเขาหลับ คั่นคอก. มานะเคย
ของรักไปสอง อย่างในเวลาเดียวกัน
เดียนันตาอันเป็น ของ ประเสริฐสุด
สำหรับคน เดียวความรัก ภรรยาสาว
ผู้ซึ่งตนหวังว่า จะให้คอยเอาใจได้
แต่ และโดย เฉพาะ อย่างยิ่งในยาม
เช่นนี้. นี่เป็น โชคร้ายที่คนเราจะมิ
โอกาสได้เผชิญในชีวิตหนึ่ง ๆ เศรษฐี
คิด.

“อูไรวัน ไม่ไปเดินรำหรือ
จะ คำนวณ คงสนุกมาก”

มานะกล่าวแก่ภรรยาทำหน้าขม
ขึ้น.

“ไปชี้ให้คุณ ว่าแต่คุณเอะ
นั่งชมอยู่กับคุณเศรษฐีในบ้าน คั่นคอก
เข้ากัน คำใด เธอจะมาเที่ยวหัวหิน
ทำไมกัน” หัตถ์หัวเราะแล้วหัน
ไปทาง เพื่อนสามี.

“อ้อ คุณหลวง นั้น ทำไม กลับ
เร็วนักล่ะคะ” หัตถ์ถาม “พวก
คุณนี่แหละ คุณเหมือนจะหายไปจน
เป็นการกันตลอด ยี่สิบสี่ชั่วโมง”

เศรษฐีพยายามกลืนเรื่อง
หลวง โกล่าวักเป็นครั้งที่สอง แล้ว
พูดว่า “คุณอูไรวันจะไปเดินรำ
เสียแล้ว” นึกจะชวนไปเดินเล่นกัน

เที่ยวมา คั่นคอกหงายเสียด้วย”

มานะหันหน้าไปมองทางอื่น นึก
ถึงถ้อยคำที่เศรษฐี พูดกับตนในวันก่อน
จนมาได้ทันที เท่าที่มานะเข้าใจอยู่
เศรษฐีหวัง จะ พูด ถึง ตอน อูไรวันใน
เรื่องความเป็นอยู่ ระหว่างตนกับหัตถ์
และยิ่งในขณะนี้ เศรษฐีอาจจะยกเอาข้อ
ที่ตนอาจจะบอกเป็นเครื่องบังคับให้ใจ
ของหญิงสาวอ่อนลงเพื่อจะ ได้ปฏิบัติ
ตามหน้าที่ภรรยาที่ดี.

เป็นของร้ายกาจ มานะนึก เป็น
ของน่าอาย ชายกลางคนแก่กึ่งดู
จนจะไปห้องของตน เพื่อต้องการ
ซ่อนอิริยาบถบางอย่าง ซึ่งอาจแสดง
ออกมาได้ ด้วยสายตาทันเห็น อย่าง
รางๆ มานะนำคน มาถึง ห้อง ลำโพง
แล้วเอนกายลงบนเตียงนอน ยกมือ
ก่ายหน้าผาก.

อูไรวันถือ โอกาสนี้ หันไปก่อน
เศรษฐี “อย่าเลยคะฉันไม่ไปกับคุณ
หรอก ฉันจะไปเดินรำกับคุณประ
ตูนอน รำใหม่คุณประตูนอน” หญิง
สาวเดินเข้ามาที่ชายกลางคนกระซิบ
บอกที่หูอีกครั้งหนึ่ง “คุณประตูนอน”

เศรษฐีหัวเราะค่อยๆ “เออ คุณ
ประตูนอนใจอูไรวันถ้าเธอมีโอกาสดู
เดินรำอยู่ ใกล้ชิด กับเขาแล้ว ละก็
โปรดพิจารณาหน้าด้านซ้ายของเขา
ด้วยว่า เป็นอะไรไปมากมาย หรือ
เปล่า”

คำ ดัง มานะ นอนบิดไปมาอยู่
บนเตียง ส่วนเศรษฐี ก็เดินย้ายอยู่
บนระเบียง มี กิริยา ที่ กำลังจะคิด
ถึงใจอย่างใดอย่างหนึ่ง แทบทุก
คนในพวกที่มาจากอากาศปากันสนุก
รื่นเริงที่ใต้เต็ด เว้นเสียชายสอง
คนเท่านั้น คุณเหมือนเหตุการณ์
กำลังจะถึงที่สุด เศรษฐีนึก ไม่มี
อะไรที่คิดว่า จะ พูด ตรงไป ตรง มา กับ
หญิงสาว พยายามกล่าวคำทำให้
เสียงดังไปทุกที ทำลายตนเองให้
ชั่วร้ายลงไป ด้วย การ ถือ คือ อย่าง โง่ๆ
ของหญิง.

ด้วยความวิตกกังวล เศรษฐี

---ต่อไปหน้า ๓๕

คนไทยในญี่ปุ่น

[ต่อจากหน้า ๕]

ใช้ช่วงเวลาเพียงเดือนสองเดือน ท่านที่ถูกตั้งมาก็คือ นายพันโท หลวง วีระโยธา ข้าพเจ้ามาอยู่ในนครโตเกียว ได้ไม่นาน ก็ได้ทราบข่าวว่า รัฐบาลได้ตั้งท่านเป็นผู้ช่วยทูตทหาร ประจำสถานทูตสยามที่นั่น เป็นผู้ช่วยทูตทหาร ของสถานทูตสยาม คนแรกในโตเกียว. คน โดยมาก ได้ยินชื่อเสียง นายพันโท หลวงวีระโยธา แล้วในการปราบกบฏเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

การที่ท่านผู้นั้นมาอยู่ใน นคร โตเกียวอย่างเงี้ยบๆ เป็นเวลาประมาณปีเศษนั้น อาจจะมาเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อความเหมาะสมแก่ตำแหน่งของท่านก็ได้. ผู้ซึ่งรับราชการในทางการทูตจำเป็นจะต้อง มีความชำนาญในภาษาต่างประเทศ ไม่ภาษาใดก็ภาษาหนึ่ง จึงจะดำเนิน ราชการให้เกิดผลเต็มที่. ข้าพเจ้าหวังใจว่า ท่านผู้ช่วยทูตทหาร คงจะดำเนินราชการ ของ ท่าน ไป ด้วยดี ข้าพเจ้าไม่ใคร่ได้พบท่านผู้นั้นขณะที่ท่านดำรงตำแหน่ง ท่าน คงจะใช้บ้านพักของท่านเป็นที่ทำการ เมื่อได้รับการรู้จักกับคุณหลวงเป็นครั้งแรก ข้าพเจ้าได้รับเชิญด้วยความไมตรีจากท่านให้ไปเยี่ยมสถานที่บ้านพัก ซึ่งข้าพเจ้าได้ตั้งใจ จะส่งของ ค่าเชิญ ในโอกาสอันเหมาะสม.

ท่านอัครราชทูต

ข้าพเจ้าได้เรียนถาม ท่าน อัครราชทูตว่า ในระหว่าง นักเรียน ไทย กับตัวท่าน ได้มีการ ติดต่อกันปะ กันปะกันอย่างไรบ้าง เช่นว่า ได้มีการนัดประชุมเป็นครั้งคราว เพื่อสอบถามความเป็นไป ในการ ศึกษา ขอให้โอกาสแก่นักเรียน ในทาง ความประพฤติและอื่นๆ บ้างหรือไม่. ท่านตอบว่า ไม่ได้มีการประชุม ติดต่อกันเช่นนั้น แล้วว่านี่ เมื่อยังมีนักเรียน

เรียนเป็นจำนวนเล็กน้อยอยู่ ได้เคยบอกอนุญาตให้นักเรียน มา รับประทานอาหารที่ๆ พักบ้าง แต่ว่าก็ไม่เกิดผลอะไรนัก ประจวบกับเมื่อมีนักเรียนมากขึ้นเป็นลำดับ เหลือกำลังที่ท่านจะติดต่อได้ คงเดี๋ยวนานที่จะได้มีการ ติดต่อกัน. นักเรียนไทยที่นั่น กล่าวโดยทั่วไป จึงห่างเหินจาก ความสุขของท่าน.

ท่านอัครราชทูตเป็นผู้มีความคิดเห็นในทาง เชิดชูมิตรภาพระหว่าง ญี่ปุ่นกับสยามเป็นอย่างยิ่ง. กล่าวเฉพาะทางหลักการ ไม่เกี่ยว ถึงวิธีการ ความคิดเห็น ของ ท่าน ถึงดังกล่าวยัง ท่านอัครราชทูตเป็นผู้รักในทางที่จะจรรโลงประเทศสยามตามความร่มเย็นแห่ง เหตุการณ์ในประเทศญี่ปุ่นมาก. ท่านมักจะปรารภถึงกำลังทหารของเราระไรๆ คราวหนึ่งถึงการสงครามที่อาจเกิดขึ้นทางภาคเอเชียท่านคำนึงถึงการที่จะบำรุงกองกำลังของประเทศสยามเป็นอันมาก ท่านกล่าวว่า ท่านมี แปลง ในการบำรุงอยู่ หลาย แปลง. ท่าน ผู้ผู้ที่ให้ นานาประเทศ ได้รู้จักประเทศสยามด้วยวิธีการโฆษณาและบำรุงด้วย ประการ ต่างๆ. เป็นต้น ควรจะจัดสถานที่ ตกปลา อัน โอโงะภาคภูมิ และ อำนวย ความสะดวกทุกอย่าง เพื่อชาวต่างประเทศ บ้านใกล้เรือนเคียงกับสยามจะได้ไปตกปลาที่นั่น เป็นการพักผ่อน.

ท่านอัครราชทูต โปรดการออกไปตกปลาตามชายทะเล ท่านกล่าวว่า คนสำคัญๆ ในญี่ปุ่นนิยมการพักผ่อนด้วยการตกปลา. ท่านได้เคยแนะนำให้ข้าพเจ้าทดลองดู. ท่านอัครราชทูตจะลาพักผ่อน กลับ ไป เยี่ยมประเทศสยามในต้นฤดูหนาวนี้.

แม้ว่าข้าพเจ้าออกมาญี่ปุ่นเป็นการส่วนตัว ไม่เกี่ยวกับทางราชการเลยก็ตาม เมื่อข้าพเจ้ามีกิจธุระไปติดต่อกับความช่วยเหลือที่สถานทูตครั้งใด ข้าราชการคนอื่นๆ ทุกท่าน ทั้ง

คนไทยและคนญี่ปุ่นก็ได้ให้ความช่วยเหลือช่วยเหลือทุกประการ ท่านเลขาการสถานทูตเป็น ผู้ กว้างขวาง ในการสมาคม แต่เข้าใจในการติดต่อกับคนทั่วไปเป็นอย่างดี.

จำนวนนักเรียนแลวิชาที่เรียน

ความนิยมในการออกมาศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่น ได้มีขึ้นอย่างแพร่หลาย นับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๖ เป็นต้นมา. ในเวลาปัจจุบันนี้มีคนไทยซึ่งศึกษาวิชาความรู้ อยู่ในญี่ปุ่น รวมทั้งหมดกว่า ๓๐๐ คน. นักเรียนธรรมดาซึ่งเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัย หรือกำลังเตรียมตัวที่จะเข้าเรียน ในมหาวิทยาลัย มีจำนวนประมาณ ๘๐ คนเศษ ในจำนวนนี้มีนักเรียนส่วนตัวมากกว่าที่ทางราชการคัดเลือกส่งมาวิชาที่เรียนกันโดยมาก มีการแพทย์, โภคศาสตร์, การบัญชี, การพาณิชย์, วิศวกรรม, ทันตแพทย์, ฯลฯ เมื่อต้นปี ทางราชการได้สอบคัดเลือกข้าราชการส่งมาเรียนที่ ๓๒ วิชาที่เรียนมีการคำนวณ, พลศึกษา การปกครอง, การพาณิชย์, และการบัญชี.

มีสตรีไทย ๓๐ คน ที่กำลังศึกษาวิชาพิเศษอยู่ที่ วิชา ที่เขาริเรียน มีการ แพทย์ทั่วไป, แพทย์เฉพาะทางฟัน, การพยาบาล, การเรือน, และการนวด. วิชาเหล่านี้นับว่าเหมาะสมกับสภาพของเธอ.

นี่เป็นเพียงตอนหนึ่งของหลายตอนในเรื่อง “คนไทยในญี่ปุ่น” ซึ่งผู้แทนพิเศษของเราส่งมา ตอนต่อจากนี้ จนจบ จะให้นำลงใน “ประชาชาติรายวัน” เป็นลำดับไป.

เรือนเก่าเรือนใหม่

[ต่อจากหน้า ๒๒]

คัทท่อนเคยเห็น

แต่บุญ ส้ม ไม่ได้แสดง ความเห็น และ เหตุผล ของ หล่อน ต่อ สามีอย่างตรงๆ ที่เคย หล่อนพูดอยู่เสมอว่า อยากอยู่เรือนไทยๆ หลังคาแปด แต่หมอนั่งอีกหลังหนึ่ง มีนอกชานเล่นกลางแจ้ง แล้วจะได้ฟังคำพูด ของ ภริยา คงพูดเรื่อยไป พรรณนาถึงว่าจะทำได้อย่างไร ทำมูขยันทันทีหน่อย และทางด้วย บุญ ส้มนั่งฟังเงี้ยบๆ โดยไม่คัดค้าน ปลดปล่อยให้ตัวเอง ออกความเห็น คนเดียวเรื่อยไปจนหยุดไปเอง

เย็นวันหนึ่ง แม่ส้ม ออกมานั่งเล่นอยู่ที่หน้าเรือนของแก มองดูพ่อใจสามีได้ไม่กระตือรือร้น มองดูคนที่เดินผ่านหน้าบ้านแกบ้าง เมื่อแกได้เห็นตัวเองเดิน ผ่านมาก็ยิ้ม พดางปราดยั่ว

“ไปไหนจะพ่อเหว? ไม่มีอะไร ก็แวะเข้ามา กินหมากกินพลูก่อนซี”

แล้วยิ้มน้อยๆ แล้วตอบว่า “ไว้วันหลังเถอะบ้า วันนั้นท่านส่งการท่านขอแรงไปช่วย ตก ถัง ทั่วเลยแล้ว...”

แม่ส้มพยักหน้าพร้อมกับยิ้ม มองตามตัวเองไปจนลับตาแล้วก็นึกขึ้นมาของทางวังข้างบ้าน ซึ่งได้เห็นบุญส้ม กำลัง รด น้ำ ผัก อย่าง ชนแข็ง แล้วแกหันมาพูดกับพ่อใจของแกว่า

“พ่อเหวเขาชอบการ บุญมาก กว่าที่บ้านนะยี่พ่อใจ? ยิ่งเถอะนา-ผู้ชาย!” แดงพิยกส้มพร้อม กับหัวเราะร่วน “ไม่เรียกไม่วานไปไม่ชานรับ เมียของตัวทำอะไรดีไม่ช่วย ชอบไปช่วยลูกศิษย์วัด กัดไปอย่างหนึ่ง ได้บุญแรงดี เกิดชาติหน้าจะได้บริวารนะ เหนือบุญมันเกิดแก่นิสัยคนเอง ดูพ่อเหวไปตัวอย่างจริงใจใหม่ยี่พ่อใจ?”

พ่อใจเป็นคน ชอบ เก่ง ขี้ตา

--- ต่อไปหน้า ๓๒

เรือนเก่าเรือนใหม่

[ต่อจากหน้า ๓๑]

เมื่อเป็นการเข้าหอยออกไปในตัว แก จึงตอบว่า.

“กั้นแหละ ช่วยลอกสระวัดดีกว่าดอกทองร้องของตัวเอง มันได้หน้าว่าเป็นคนใจบุญจริง แต่นั่นแหละ แม่ส้มเขาไม่เหมือนแก” หุยคงยหน้า อัน เป็น มัน ด้วยเหตุนั้น พร้อมกับวางกบที่ใส่แล้ว ล้วง กัดอง ยา แลใบจากในผ้าที่คาดพุงออกเป็ดมวนดูปดวาง พุดว่า “แม่ส้ม เขา เห็นผิว เขาทำงาน มาเหนื่อย แล้ว เขาก็ไม่รับกวนอีก ปลดปล่อยให้เที่ยวเล่นตามสบาย พ่อแหวงเขาก็ไม่เหมือนฉัน ดอกทองร้องมาเหนื่อยๆ แล้ว เมียยังให้ ให้ทำงานบ้านอีก พ่อแหวงเขาไม่ยอม ให้เมีย ใช้ อย่าง ทั่วอย่างควาย เขาทำมาแล้วก็แล้ว กันไป ใครจะชอบให้ใช้ จุกจิก กัน มั่งล่ะ?”

เมื่อมหัวเราะอย่างใจดี.

“แหม. เท่านั้นแหละเขามาบ่น ไม่รู้จักจบสิ้น นี่หนูกไม่สบาย ฉัน ก็มือเจ็บ ไม่วานให้ แกผ่าฟันแล้วจะ ให้ใครผ่าเล่า? ถ้าเจ้าแดง (ลูกชาย) อยู่ล่ะก็ ฉันกวนแกก็ดั้นซะ แล้วก็แก ไม่ได้ ทำงาน อย่าง พ่อแหวง เขา จะได้ หา ลูกจ้าง ไว้ช่วย ร้องมือได้ วันหนึ่งวันหนึ่ง ถ้าแกไม่ทำส่วนทำอะไร สดางค์แดงเดียวก็หาไม่ได้ ถ้าฉันขึ้นไม่ให้ แกช่วย ฉัน ก็ตาย เพราะเหนื่อยจน ขาดใจ โดยทำหา เลี้ยงแกคนเดียวเท่านั้นเอง”

พ่อใจหัวเราะชอบใจ เมื่อม พุดแล้วก็ลุกขึ้นเดินไปตราบาน้ำเต้าของ แกที่ปลุกอยู่ริมรั้วหลังเรือน.

เสียงโพงวิดน้ำสะอาด ไกลเข้ามา เมื่อมเงยหน้าจาก ถูน้ำเต้า ๓ ใบเถา ของแกมองไปตามเสียง บุญสมรด น้ำร้องลึกของหล่อนอย่าง ชมกัเขม้น ไม่มีออกแวกเลย เมื่อมมองดูอยู่ อิดใจหนึ่งก็ปราศรัยว่า.

“ขยันจริง แม่ส้ม! เก็บได้มั่ง

หรือยังวะ เจ้าพวกผักนี้ล่ะ?”

บุญสมลดคันโพงลง เงยหน้า ขึ้น มอง คู่เพื่อนบ้าน ผู้มี อายุแล้ว ยิ้ม น้อยๆ ตอบซ้ำๆ ว่า.

“เก็บได้มั่งแล้วชะบ๊ว.”

เมื่อมพยักหน้าพาดทรวงตัวลง นั่งบนตอไม้ “แล้วดอกไม้อะ เห็น บานด้วยดั่งที่หน้าเรือน เก็บได้มั่ง แล้วกรรมัง?”

“ชะ. ก็เก็บได้มั่งแล้ว น้ำเต้า ของบ๊วได้ ผืนดงามขึ้น.”

เมื่อม มอง ครุฑ น้ำเต้าของแก อีกครั้ง.

“โอ๊ย! บ๊วครุฑไม่ไหว ต้อง

อาศัยฝนๆ ตกลงมาก็ค่อยยังชั่ว ไม่ ตกก็แห้งแล้งไป นี่หนูเขาก็มีงาน

เต็มมือ หากไอ้แดงมันอยู่ก็พอ ได้ อาศัยมันมั่ง มันก็ไปอยู่เดี่ยว ผังคะโน้น เต็มที่หลาน เรียวแรง ดูหนุ่มๆ สาวๆ ไม่ได้แล้ว แม่คุณ”

บุญสมไม่ตอบว่าอะไร เมื่อม ลุกขึ้นพาดปากพุดว่า

“เขาไปกินมั่งแม่ส้ม กินมั่ง ทำบุญมั่ง แยกกันกินมั่งพอดมไป บ๊วก็เลยเขาไปขาย มันให้ราคา ถูหนัก”

“ช่างเถอะบ๊ว” บุญสมค้าน เรว “ไม่ต้องหรอกชะ ที่นี้ก็มีแล้ว”

เมื่อมไม่ฟังเสียง คัดตังมาให้

จนได้ ชาวสวนโดยมากมักจะใจ กว้าง ส้มเป็นพืชศาสตร์ที่เคร่ง ครัด นี่เองกรรมังที่เรารู้กันว่าชาว

นาชาวสวน ของ เรามัก น้อย เกินไป หรือนัยหนึ่งถือกันโดยผิดๆ แต่จะ ผิดหรือจะถูก ถ้าว่าถึงความรู้สึกกัน แล้ว คนเหล่านี้ ก็มีความสงสัยกว่า

พวกเราเหล่าสมัยใหม่มากนัก เขา มีสุขด้วยความมั่งน้อย มีสุขด้วย เผื่อแผ่ ความรักและเอื้อเฟื้อกันและกัน ถ้าจะพูดนอกเรื่องออกไปอีกนิด ก็

ต้องว่าเขาเข้าใจการครองชีพค้ำชาม

วันรุ่งขึ้นเป็น วันโกน และใน

วารเช้าพรรษาเช่นนั้น ชาวสวนจะ ต้องเลี้ยงพระทกวันพระ บุญสม

นึกถึงบ๊วก็เลยเก็บดอกไม้มาน้ำไม่

ร้โรย ดอกมลิ กุหลาบกับผักบ้าง ตามสมควรไปให้แก เพื่อตอบแทน ที่แกให้น้ำเต้าเมื่อวานนี้.

เมื่อมกำลัง คัดตะเบง มาน จะ ช่วยพ่อใจของแกคำต่อหม้อไต้ถุนเรือน พอได้เห็นบุญสมเดินเข้าบ้าน มากก็ดู กุหลาบดอกนริบ มีการไล่ไอ้เขี้ยว ไอ้ คุมที่กำลังเห่า และร้องเรียกลูกสาว ให้เอาหมากเอาพุดมาเป็นคน แก

แต่คงอาการชื่นชมมากก็เพราะนานๆ บุญสม จะมาหา แก ดังครั้ง หนึ่งดำ- หรับบ้านอื่นแล้วอย่านึกเลย แล้ว ไปคนเดียวเท่านั้น!

“มานั่งที่แคร่ที่สบายกว่าแม่ส้ม”

เมื่อมบอก “พ่ungsแม่ส้มทำอะไร

เลี้ยงพระ?”

“แกงจิตชะบ๊ว” บุญสมตั้งห่อ

ผักและดอกไม้มาน้ำเต้า เมื่อม ยิ้ม พดางว่า “ดูดำห่มแก่ใจ แม่คุณ ให้ แม่จำเรียวๆ ยิ่งขึ้นไปนะแม่นะ คัดแล้ว

พ่ungsจะได้ ไปบูชาพระ พังเทศน์ ผัก พ่ungsจะได้นำพริกกินเย็นนแหละ ผดอง ศรัทธา” ว่าแล้วแกก็ร้องเรียกลูก

สาว “นี่หนู เอ๊ย! พี่ส้มเขาเอาผัก มาให้แม่ มาเขาไปต้มกะทิ คำ

น้ำพริกให้อร่อยๆ เข้าด้วย”

พ่อใจย่างเข้ามา พร้อมกับ ปรา

ดัยว่า.

“วันแม่ส้มมาถึงนี้ได้ แกง

อะไรเลี้ยงพระพ่ungsล่ะ?”

“ไม่ค่อยว่างล่ะ” บุญสม

ตอบค่อยๆ “ฉัน แกงจิตชะ ที่นี้

แกงอะไรชะ?”

“นี่หนูเขาทำเปรี้ยวหวานเนื้อ”

เมื่อม ตอบ พร้อม กับ พ่อใจ พุด ว่า

“แกงจิต. อ้อ! จริงชะ รวยผัก

ออกเยอะไป”

“ฉันเห็นแม่ส้มหมกอยู่ กับงาน

วันยังค่ำๆ ไม่เห็น ค่อยได้ ไผ่ไป

ข้างไหนกับใคร ฉันยัง พุดกับแม่

ส้มเขาเลยว่า รามลูกสาวขยันยัง ละ

เป็นทุนหัวไว้ที่เดียว พับผ้า!” พ่อ

ใจพุดแล้วหัวเราะอย่างซื่อๆตาม วิสัย

ของแก บุญสมอมยิ้ม แค่น้อยไม่

พุดว่าอะไร.

ปัญหาของการศึกษา

[ต่อจากหน้า ๓๐]

โลก คืออะไรจะถนัดไม่ถนัด และก็ไม่ มีทางที่จะนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น ได้ด้วย

รัฐบาลระบอบประชาธิปไตยได้

พยายามเป็นอย่างดีใน อัน ที่ จะแก้ ไข

บ่อเก่า ให้เป็นทางเกิดผลอย่างใหม่ๆ

ขึ้นอีก กล่าวคือ ขยาย ทาง น้ำให้

ไหลจากบ่อเก่า ระบายส่วน ที่ ทัพ

ถมกั้นนั้นออกไป เป็น สายๆ เพื่อ

ขยายทางเดินให้น้ำไหล ถ่ายเทกันต่อ

ไป ไม่คั่งค้างอัดแอแน่นอยู่แค่เพียง

ในบ่อ รัฐบาลศึกษาในชั้นนี้จึงจัด

ได้ว่าเริ่มต้นขยายตัวบ้างแล้ว อย่าง

ไรก็ดีเรายังไม่สามารถที่จะเห็นผล

ของการขยายงานศึกษาของ รัฐบาล

ประชาธิปไตยได้ ใน ขณะนี้ เพราะ

ฉะนั้นปัญหาลำคัญในเวลานี้จึงอยู่ที่

แผนผัง, โครงงาน, นายช่าง, คนงาน

และวิธีปฏิบัติ การ อันถ้ามาจะยัง

ผลให้บังเกิด ขึ้น ตามความมุ่งหวัง.

จะมี วิถีทางใดบ้าง ที่ทำให้ของ ใหม่

กลั่นกลั่นกลั่นกลั่นกับของเก่า เรื่อง

เหล่านี้ อยู่ในความรับผิดชอบ ของผู้

ดำเนินงาน ตาม นโยบาย การ ศึกษา

ของรัฐบาลที่จะคิดหาบាយให้บังเกิด

ผลตามความต้องการนั้นๆ ต้อง

ไม่ลืมว่าผลสุดท้ายที่เราปรารถนาอาจ

ผิดแผกแตกต่างจาก ความมุ่งหวังอัน

แรงกล้าที่ได้ ตั้ง ปณิธานไว้ ใน เบื้อง

ต้นก็ได้ เพราะผลของงานทางทฤษฎี

มักกับผลของงานที่ได้ปฏิบัติย่อม แตก

ต่างกัน เปรียบได้กับ ความจริงกับ

ความฝัน ซึ่งไม่เหมือนกันหรือไม่จริง

ตามที่มุ่งประสงค์ไว้ นั้นๆเสมอไป.

บุญสม อยู่ คอย ไม่ นาน นึก ก็ ลา

กลับ อ้างว่างานที่บ้านยังไม่เสร็จ

ดี แต่ความจริง ถึงเวลาที่แล้ว

จะกลับจากวัดแล้ว ก็เป็นดัง ที่นึก

ไว้ กลับมาถึงบ้าน พ่อจะยกตำรับ

ออกมาจากครัว แล้วก็นำมาถึงกระ

โต๊ะเรือน แล้วเขากลับมาบุญสมว่า ไป

---ต่อไปหน้า ๓๓

เรือนเก่าเรือนใหม่

[ต่อจากหน้า ๓๒]

บ้านบ้านมาหรือ”

บุญสมพยักหน้าเล็กน้อย แล้วถามต่อไปว่า

“เห็นลุงใจ แก ซื่อ เดามา ๔-๕ ตัน แกจะทำเรือนใหม่กระมัง?”

“เห็นจะไม่ไร” บุญสม ตอบ “คุณเหมือน จะ มา คำ ต่อมือ เรือน มัน ทรุด”

แสงเปิดฝาซาม กับ ข้าว พดาง พุดว่า “เงินที่เราเก็บไว้จำนวนได้ ๔๐๐ หรือยัง? ๔๐๐ บาทก็ทำได้แล้วเรือน อยู่ขนาดกลาง ๆ เคียงวันไม่มันถูก”

“ไม่ลึกหรือ” บุญสมถาม “ไม่ลึก คุณเหมือน จะ ไม่ได้” แสงว่า “แต่ไม่อะไร ๆ ก็เอาที่นั่นแหละ เรือน นี่น่าฝนแล้วเหลือรับที่เดียว อีกเดือนหนึ่งเกาะได้อีกคนจน รับฝนกันสนุก เปื่อเต็มทนแล้วฉัน”

บุญสมไม่ตอบว่าอะไร ทั้ง ๆ ที่ใจอยาก จะ พุด ว่า “ไหน ๆ จะทำแล้ว ก็ ขอให้ ทำ ให้ ดี ๆ ให้ มัน ยึด ยาว อยู่ ไป ได้นาน ๆ อย่าง ไม่ลึกเป็นดี” แต่หัดอั้นกระบังไว้เสีย ด้วยกลัวจะทำให้เกิด ทะมึนเถียงกัน ซึ่ง การ ทะมึนเถียงกันนี้ เป็นสิ่งที่บุญสมยัง แดกถึงนัก เพราะหัดอั้นพุดไม่เก่ง แดเถียงไม่เป็น.

เมื่อเดือนก่อนนี้ ยายของบุญสม ถึง แก่กรรม ลง โดยโรค อด บ้างบุญสม กับ แสงต้อง ฝากบ้านกับ บ้า อิมลงใจ เพราะต้อง ไป ค้างที่บ้าน บาง ยี่สิบ ช่วย ญาติ พี่น้อง ทำบุญ ศพ ตามประเพณี. เขาค้างอยู่ที่บ้านยี่สิบ จนทำบุญ ๗ วันแล้วจึงได้กลับ แสง เป็นหัวเรียวหัวแรงทำงานเต็มที่ ส้ม กับ ได้ รับความอุปการะ จาก ยายและ เป็นหลานเขยคนใหญ่ด้วย. แสง ทำงานแรงแถมเต็มอกเต็มใจจนกระทั่ง ญาติพี่น้อง ของเมีย แด พอดา เมีย ยาย ซึ่งเคยไม่ชอบเขาออกปากชมว่าแสง เป็นคนกตัญญูดีไปตามกัน.

ทำบุญศพ ๗ วันเสร็จแล้ว ญาติ ผู้ใหญ่ ซึ่ง เป็น ผู้จัดการ แบ่ง มรดก ตามพินัยกรรมของยาย ก็เรียกลูก หลาน มาประชุม กัน พร้อม แด อ่าน พินัยกรรม ให้ ฟัง อีก ครั้งหนึ่ง อย่าง ละเอียด ยายของบุญสมแบ่งทรัพย์ ให้ลูก ๆ เท่ากัน แดหลานคนที่ได้ ปรนนิบัติดีตราด แกมากับหลาน ที่รัก บางคน ก็ได้ส่วนแบ่งบ้างตามสมควร ในจำนวนนี้ บุญสม มีชื่อ อยู่ ด้วย คน หนึ่งในฐานะ เป็น หลาน ผู้หญิงคนโต แดแก่ได้เลี้ยงมาแต่เด็ก

ตอนเย็นวันนั้นบุญสมไปลาพ่อกับ แม่ว่าจะกลับบ้านเดี่ยว เพราะมา หลานวันแล้ว เป็นห่วงทางโน้นจะ เป็นอย่างไร บ้างก็ไม่รู้ แม่ของ หล่อนไม่ พุด ถึง เรื่อง นี้ เรียกลูกสาว เข้าไปใกล้แล้วถามว่า “เงินที่เอามาจากยาย เองจะเอา ไปทำอะไร?”

บุญสมมองหน้าแม่ หน่อยหนึ่ง แล้วตอบว่า “ฉันจะเอาไปปลูกเรือน จ๊ะ”

“ก็เรือนเก่าของ เองนี่ มัน เปน อย่างไร ไปละ ถึงจะต้องปลูกใหม่?” แม่พุดเป็นเชิงคุ พดางจึงคุลูกสาวตา เขม็ง

“มันเต็มที่แล้วจ๊ะ น่าฝนอยู่ ไม่สบายเลย มันรวไป เกือบ ท่อ เรือน นี่อีกไม่กี่มากน้อยก็จะถึงน่า ฝนแล้ว”

“เอามาให้แม่เก็บ ไว้ ดีกว่า” แม่พุดโดยไม่ฟังเสียง “ยังไม่มันถูก มีเท่าด้วยกัน ทำไว้ใจนักไม่ได้ ผู้ ชายมันไม่ไรเด้น มันเหมือนกันทุก คน”

พ่อของบุญสมหัวเราะหึ ๆ แต่ ไม่ขัดคอเมียว่าอะไร บุญสมดัน คีร์ชะพดางพุดเสียงมันคงว่า

“ฉันไม่ยอม ให้ เอาของ ฉัน ไป ใช้อ้อยยุดยแฉกหรือแม่ ส่วนฉันก็ ส่วนของฉัน ฉันไม่ให้เขาหรือแม่ อย่างถั่ว”

“หนอย! ก็นี่ มึง พุด กับ แม่ นี่ หว่า” แม่ของ หล่อน เอ็ดตะโร ขึ้นมา

ทันที “ต้องเข้ากับผัวของมึงก็ไปอีก อย่าง คุรู้ คัดคอกน้ำ! มึงอย่ามาพุด ต่ไหนเลย น้าหน้ามึงนะรี!-ถั่ว ผัวเหมือนหนูกัดแล้วใครๆ เขารู้กัน ท่วมบ้านท่วมเมืองทงน”

บุญสมหน้า ตาคดอ เจ็บใจอะไร จะมาทำถูกหาว่าถั่วแล้วว บุญสม ไม่ถั่ว เว้นแต่ ซิ คร้าน คอ ล้อคอ เลี้ยง. ท่าน.

ถึงแม้จะพุดปลอบโยน แล้วหวน มาอีกที่บุญสมก็ไม่ยอมรับว่าจะฝาก เงินไว้ กับแก (เมื่อได้มาแล้ว)แม่ของ หล่อนเคยเห็นฤทธิ์ของ ลูกสาว มา แล้วก็เลยต้องยอมแพ้ แกพุด ว่า “เออ, ข้าจะคอยดูเรือนของเอง ถ้า เอง อยู่ กับมันตลอดรอดฝั่งไปได้ก็ ดี ถ้าไม่ได้ด้วยด้วยกัน ย้ายเรือน นั้น ไม่ต้องแบ่งซีกให้มันครึ่ง หนึ่งก็คั้นะ ซี้!”

บุญสมไม่ตอบว่าอะไร ตอน เติบโตบ้าน แสงถามว่า “เมื่ออีกทีฉันอยู่ เรือน น้าคง ได้ ยืนเคียงแม่แกเอ็ด แกเอ็ดเรื่องอะไร นะ?”

“เอ็ดเรื่อง สัพเพ เหระ ของ แก ตาม.เคย” บุญสมตอบอย่างไม่ เอา ใจใส่

“เอาละ! พรุ่งนี้ฉันจะไปหา นายตั้งข้างไม้ ได้ละนะ” บุญสม มองแสงพร้อมกับกำหน้าไม่เข้าใจ

“ปลูกเรือนได้แล้วใจละ” แสง อธิบายเมื่อเห็นเมียทำหน้างัดย “ที่ เราเก็บไว้ นะ พอให้ ล่วงหน้าเขา ไปได้แล้ว แล้วเรือน เสร็จก็ พอดี สมได้เงินจากลุงจันตามพินัยกรรม”

บุญสมเดิน กับ หน้า ไม่ตอบ ว่า ไร แสงพุดต่อไปโดยไม่ ตั้ง เกตกริยาของเมียเลย

“ทำเรือนมันหา ให้ด้วย เทียว มีเถียงนิด น้ามรหน่อย ทาดีก็ได้ หรือยังไม่ทาก็ได้ อดไม้ใหม่เสีย ก่อน แกแล้วจึงค่อยทาที่ดี ดีเขยว เปนด้วยดีกว่าดีอื่น”

เมื่อกลับถึงบ้านแล้วบุญสม เข้า ไปกวาดถูเรือน ส่วนแสงนอนเอก

เซนคอยที่ นอกชาน พร้อม กับ คิดกะ แปลนสร้างเรือนในใจอยู่คนเดียว

รุ่งขึ้นตอนเช้า แสงอาบนํ้ากิน ข้าวแล้วก็เข้าเรือนแต่งตัว บุญสม ว้างไม่มีอะไรทำ ก็เข้าไปช่วยล้าง แต่งตัว แสงพุดขึ้นเมื่อ เมีย โผล่ เข้าไปในห้องว่า

“ไหนสมเอาลูกกุญแจมา ก็ จะ เลยไปทำสัญญา กับ เขา เสีย ที่เดียว วางประจำเสียให้เสร็จ จะได้ลงมือ เร็ว ๆ”

บุญสม ถาม อย่าง ไม่เข้าใจ ว่า “จะเอาลูกกุญแจไปทำไมจ๊ะ?”

“ไขหยับเงินนะซี” แสงตอบ อย่างรำคาญ

“เอาเงินไปทำไมกัน?” พุด แล้วบุญสมก็หลบตาถาม

“บอกว่า จะเอาไป วาง ประจำ สัญญาให้เขาทำเรือน” แสง พุด เสียงดังอย่างรู้ ตักตักน้อยๆ

“นายไปตกลงกับเขา แล้วหรือ จัง จะ ไป ทำ สัญญา” บุญสม พุด อย่างใจเย็น แต่กระนั้นยังไม่วายสัน ติวงนเป็นครั้งแรกที่ หล่อน ขัดใจ เขา “เขายังไม่ทราบไม่ใช่หรือ ว่า เรา จะทำเรือนยังงี้”

แสงมอง ดูเมีย อย่าง แปลกใจ ระคนกับความโกรธ เป็นธรรมดา ของคนที่ถูก ตาม ใจ เสียจน เคย แล้ว กลับถูกขัดขวาง ถึงจะโดยละมุน ละม่อมก็ถึงรู้ ตักตักคดคดอยู่ ดี

“ฉันจะไปบอกเขา วันนั้น แล้ว ก็ ทำสัญญากันวันนั้นแหละ” แสงตอบ สบัด ๆ พดางยื่นมือออกมาขอลูกกุญแจบุญสมถอนใจแล้ว ก็ส่ง ลูก กุญแจ ให้เขาโดยดี.

“ฉันไม่ได้เอาไป ทำอะไรเหลว ไหลนี่นะ จะได้มาห้าม หวงก็ดีกว่า” แสงบ่นขณะไขกุญแจชั้นซัก “จะ ทำเรือนอยู่ ให้ สบาย ๆ กันแท้ ๆ ทำ เปนไม่เข้าใจกันได้!”

บุญสมมองดูข้างหลัง ดำมี อ้า ปากจะพุดก็นึกไม่ออก คอตันไป ครู่หนึ่ง.

เรือนเก่าเรือนใหม่

[ต่อจากหน้า ๓๓]

แสง ดวงเรือน ไปแล้ว บุญสม เคยจ้างงานทำ ทำ-ทำอย่างไม่มีรู้สึก เบื่อหน่าย แต่วันหนึ่งหัดงานอะไรไม่ถูก หยิบเสื้อมาว่าจะซักก่อนแล้ว จู่ๆจะซัก ก็ซักไม่ได้ ใจไม่ยอมอยู่กับงานในมือเลย. เหลือทนแล้วนะ! เหลือทนแล้ว! กัดฟันกับมันหัวใจ แต่เขาคนเดียว คนอื่นไม่มีเลย แม่ แกพูดของแกถูก คนอย่างแสง เอาแต่ใจตัวคนเดียว ไม่นึกถึงใจใคร บุญสม แสงที่จกนอนม เอาใจเขาทุกสิ่งทุกอย่าง แต่คิดหนึ่งเขายังไม่ยอมตามใจหลาน! คิดพวดนางนาคักคตอคา หล่อนโยนเสื้อที่ทักงาขึ้นไปเสีย ทางหนึ่งแล้วลุกเดินไปนั่งอยู่ข้างคุ่มน้ำหลังเรือน.

เป็นไรก็เพิกกันดิ้น! เงินซึ่งนั้นเป็นของหลานแท้ๆ หล่อนเป็นเจ้าของเงินแต่ผู้เดียว คนอื่นไม่มีส่วนด้วย! บุญสมจะใช้เงินรายนี้ ก็เมื่อใจชอบ ใครไม่มีสิทธิ์มาเรียกได้!

เงินที่แสงเรียกเอาไปเมื่อเช้า นั้นจริงอยู่เป็นเงินเดือนของเขา แต่บุญสมได้เก็บเข็มขัดแล้ว ไม่ได้หยิบใช้เลยถ้าไม่จำเป็นจริงๆ การกินอยู่ทุกวันๆ บุญสมใช้เงินที่มันควรจะเป็นของหลานคนเดียวเท่านั้น นี่ไม่นับว่าบุญสมมีส่วนเป็นเจ้าของเงินเดือนที่เก็บไว้ นั่นหรือหรือ? ความประสงค์ของแสง บุญสมเข้าใจ เขาหวังจะทำตัวให้เป็นบักแผ่นให้ญาติพี่น้องพ่อแม่ทางฝ่ายเมียรู้ด้านกว่าแสงไม่ใช่คนเหลวไหล! แต่เงินรายนี้ ถ้าผู้หญิงอื่นเป็นเมีย แสง ไม่ใช่บุญสม เขาก็จะไม่กรากกรำร่างกายเพื่อจะเก็บเงินสะสมอย่างเช่นบุญสม กราก กรำอยู่ทุกวันๆ ยิ่งคิดยิ่งฟุ้งซ่าน ในที่สุดบุญสม ตัดความโดยบอกตัวเองว่า "จะอย่างไรก็ตามเกิด เงินรายที่ ยายให้ฉันจะไม่ยอมให้ใครใช้อำนาจ

บังคับเรียกไปเลย ฉันไม่ยอมจริงๆ"

ตอนเย็นวันนั้น แสงกลับจากงานมีเงินทำทางเป็นเจ้าเก่ามา ด้วยคนหนึ่ง เขาเดินครอๆ บริเวณเรือน แล้วก็นั่งพักผ่อนอยู่คนเดียว บุญสมนั่งอยู่ในครัวจึงไม่ค่อยได้ยินเขาพูดกันว่าจะอะไร ได้ยินแสงพูดขึ้นคำๆว่า "อะไรพันบาท ไม่ได้เสียอะไร?" แสงก็เงยหน้าขึ้น แก่พูดโต้ได้ๆ ดูเหมือนจะอธิบายว่า โสฬสคำชมนั้นไม่ถูกต้องจางแสง แต่ในที่สุดคงจะเป็นการตกลงกัน บุญสมได้ยินแสงดัง แก่ แก่ นั่นก่อนจะลงเรือนไป "แล้วอ้าวจะไปหาต่อพรุ่งนี้ ตอนเย็นนะ ไปทำสัญญากัน"

แสงลงเรือนไป แล้วแสงก็เข้ามาในครัว พูดเรื่อย ๆ เหมือนพูดคนเดียวว่า "ถ้าแกได้เขาจะเอา ๘๐๐ บาท ทำครัวด้วยเสร็จ"

บุญสม มองดูสามี อ้าปากค้าง คอแห้งไปครึ่งใหญ่.

ครั้นแล้วหลานรวบรวมกำลังใจ ทั้งหมด พูดออกมาอย่างหนักแน่นคิดว่า เป็นอย่างไร "ให้เราปลุกเรือนหลัง มีนักษัตรแล้วกลาง"

"ทำไม?" แสงมองดูเมียเข้มแข็ง บุญสมหลบตา แต่พูดต่อไปได้ว่า "ฉันชอบอย่างนั้น"

บุญสมคิดว่า แสงคงจะเอะอะ เอ็ดหลาน แต่เขากลับหัวเราะดัง แล้วถามว่า

"ปลุกเรือน แบบโบราณหรือ? ทำไมถึงชอบเรือนโบราณนัก?"

บุญสม อธิบาย เร็วหรือ รวดกับคนละคนกับเมื่อก่อนนี้ แต่คนที่จริง หล่อนเริ่มจะเก่งตั้งแต่เมื่อเช้ามาแล้ว แสงฟังจบแล้ว ก็หัวเราะอีก พูดว่า "ก็ตกลงกับเขาแล้วนี่นา ว่าจะทำเรือนบ้านหยา ทำเรือนแบบเก่าเขาก็คงซื้ราคา เราก็จะไม่มีเงินพอ"

"ลองพูดกับเขาดูก่อนซิ" บุญสมบอกเร็วอย่างเดิม "ฉันว่าเรือนบ้านหยา จะแพงเสียกว่า ด้วยข้า

แต่ครั้นถึงตอนค่ำ ก่อนเข้านอน แสงกลับพูดว่า "ทำเรือนแบบใหม่ ดีกว่านะสม ด้วยดี แล้วไรเขา เห็นก็ดูภูมิฐาน อยู่ชัดใจฉันหน่อยเลย ฉันมันเป็นคนชอบกด ลงชอบอะไร อยากได้อะไรก็ต้องการแต่ใจ อย่างนั้นรำไป ไม่ได้ก็ไม่มี ความสุข"

บุญสม บิ่บหน้าหน้า ครั้นแล้ว ก็หันเข้าเรือนไม่พูดจาว่าอะไร หดแสงมองตามแล้วบ่นดังๆว่า "สม นี่ก็ชอบกดใหญ่เสียแล้ว ตั้งแต่ไปค้างบ้านโน้นมาคงใจเสียแล้ว!"

บุญสมคิดว่า ถ้าพูดออกไปว่า "ก็อยากชัดใจฉันทำไมเล่า ที่ฉันหรือ แสงที่ จะเอาอกเอาใจ นายทุกอย่าง นายไม่เห็นเอาใจฉันบ้าง" ก็คงจะต้องทะเลาะกันใหญ่อย่างไม่ต้องสงสัย แสงไม่เกลียดอะไร มากเท่าการรำลึก บุญสมรำใจเขาดี.

แต่คนที่จริงมันเป็นคนวิตติของ หล่อนเอง โทษใครไม่ได้ หล่อนได้ให้ให้เขาเป็นคนเห็นแก่ตัว หักให้เขาฟังความเห็นของตัวแต่คนเดียว นึกแล้วบุญสม ก็น้ำตาไหล ด้วยความแค้นใจตัวเอง

วันรุ่งขึ้น หลังจาก แสง ไปทำงานแล้ว บุญสม ก็เก็บเสื้อผ้าของ หล่อนลง กระเป๋า พร้อมด้วยเงิน เด็กน้อย แล้วจัดแจงใส่กุญแจเรือน แล้วไปทรวเรียกลูกสาวมาอ้อม ฝากดูกุญแจไว้ แก่เขา ให้ๆ แก่ แสง เวลา กลับมาบ้านตอนเย็นด้วย.

"จะไปไหนคะ?" ลูกสาว บ้าอ้อมถาม.

"ไปบ้านบางยี่ขัน ตอนเย็นๆถึงจะกลับ" บุญสมตอบแล้วก็เดินมา ขึ้นอยู่ข้าง หล่อนแล้ว จะต้องพูดมาก แสงหน้าตาของ หล่อนนั้น ก็มีความสุขด้วย.

บุญสม ไม่เดินจาก บางพุด มา บางยี่ขันอย่างเคย เพราะคราวนี้ กระเป๋าไปด้วยและเดินคนเดียว หล่อนกลัวทางบางแห่งมันเปลี่ยว และดูเหมือนมันก็ถึงราวซุม จึงลงเรือจ้าง

ที่นำวัดบางพุดไปขึ้นที่ท่าช้างโรงไฟ พ้าหลวง แล้วขึ้นรถรางมาลง บางซุม พรหม ลงเรือจ้าง อีก ทอดหนึ่ง จนถึงบ้าน.

"เฮอ, พี่สมมาอีกแล้ว แม่" น้องเล็ก ๆ ของบุญสม ร้อง พาดังดัง ไปบอกแม่ในครัว.

"อ้าว มีกะปังกะเป่ามาด้วย เกิดเรื่องอะไรกันล่ะ" พ่อของหลานถาม.

"เปล่าค่ะ" บุญสมตอบเรียบๆ "รู้สึกไม่สบาย อยากจะมารักษาตัวหน่อยเท่านั้น"

เมื่อออกมา บุญสมต้องตอบคำถามอย่างเดียวกันนี้อีก แม่ของหลาน ไม่เชื่อง่ายๆเหมือนพ่อ เกซึกใช้ได้ ทางโน้น ได้ทางนี้ บุญสมก็อบจนแต้มตอบ แต่เคราะห์ดีพ่อแกล้ง หล่อนจึงถือโอกาสหนึ่งเดียว ไม่ตอบ.

"คนมันบอกว่ามันไม่สบาย หน้าตามันก็บอก ยังจะมา ซักใช้เอาอะไรกันอีก" พ่อของหลานว่า "แล้วพูดๆ เหมือนคนทั้งหลายเขาเมื่อไหว พุดกวนโมโหเสียด้วย พ่อดีพอร้าย ไอ้คนเจ็บหนักๆตายตายเลย"

แม่บ่นกระปอดกระแปด แต่อบอิดๆอีกครึ่งหนึ่งแล้ว ก็บอกให้บุญสมไปผัดเครื่อง แต่ง ตัวอาบน้ำ อาบ ทำเสีย.

ตอนกลางคืน แม่จัดให้ บุญสมนอนกับน้อง ๒ คนที่ห้องใน ตัวเก ออกมานอนกับสามี พร้อมด้วยลูกคนเล็ก ๒ คนที่ห้องนอก คืนนั้นบุญสมนอน ไม่หลับ ใจให้นึกถึงแต่เรื่องเมื่อวานรำไป ลูกช่น ออกมากินหมาก แล้วก็นั่ง ถักคอ ลูกไม่ไป พ่อรู้สึกจะง่วงๆก็เข้านั่ง แต่ก็ไม่หลับอีก จึงตกลดงดยเอาหนังสือของน้องมาพลิกๆอ่านดู คืนนั้นกว่าหลานจะนอน หลับ ได้ ก็ดงง เข้ายาม ๓ โมง.

เช้าวันรุ่งขึ้น บุญสมตื่นแต่เช้า ลูกช่นช่วยน้องหุงข้าวทำกับข้าว แล้ว

---ต่อไปหน้า ๓๖

เกียรติคุณและลัทธิ

[ต่อจากหน้า ๘]

อยู่หรือหนึ่งว่า "Vivre heureux; Vivre cache"

การดำรงชีพที่ผาสุก คือการดำรงชีพอย่างซ่อนตัว

แต่ทั้งนี้เป็นที่น่าเสียใจ เพราะมนุษย์เรานั้นจะ

ได้มีโอกาสทำความดีงามเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง

และผู้อื่น โลกเจริญขึ้นด้วยความพยายามของ

มนุษย์ มนุษย์หลายคนอาจมีความสุขด้วยงาน

ของมนุษย์คนหนึ่ง การทำดีเป็นเหตุให้มีชื่อเสียง

แต่ชื่อเสียงเป็นเหตุก่อศัตรู ปัญหาของโลกเป็น

อยู่เช่นนั้น จึงมีผู้พยายามคิดค้นว่าจะมีทางใด

บ้างที่จะหลีกเลี่ยงการก่อศัตรู ที่จะบังเกิดขึ้นเพราะ

การกระทำอันดีของเรา

ทางที่ดีสุด คือไม่แสดงหรือพยายามหลีกเลี่ยง

ที่จะไม่ให้ใครรู้ว่าความดีนั้นคนเป็นผู้ทำ เพื่อ

ให้เขาใจดี เราควรแบ่งเรื่องนี้ออกเป็น ๓ ประ

เภท ประเภทที่ ๑ เขาความดีของผู้อื่นมาเป็นความ

ดีของตัวเอง ซึ่งจัดเป็นวิธีที่เลว ที่สุด และโง่งมที่สุด

เพราะเป็นการหาภัยใส่ตัวอย่างร้ายแรง ประเภท

ที่ ๒ คนได้กระทำความดีเอง และพยายามให้คน

รู้ว่าความดีนั้นเป็นของตน วิธีนี้ชอบธรรมกว่า

ที่กล่าวไว้ในประเภทที่ ๑ แต่ไม่ใช่เป็นวิธีดี เพราะ

เป็นการก่อศัตรู โดยทางอ้อม ประเภทที่ ๓ ซึ่งนับ

ว่าเป็นทางดี คือคนเป็นผู้ทำความดีเอง แต่พยายาม

ที่จะไม่ให้ใครรู้ว่าตนเป็นผู้ทำ และถ้า

สามารถ จะเป็นไปได้ ก็ควรพยายามให้คนเข้าใจ

ว่าเป็นความดีของผู้อื่น

คนทุกคนในโลกต้องทำงาน ผู้ใดไม่ทำงาน

ผู้นั้นไม่มีสิทธิ์ที่จะเป็นมนุษย์อยู่ในโลก แม้ผู้

ที่มีสิทธิ์ หากจะไม่ทำอะไรก็มิคุ้มกันอยู่ การ

ทำงานย่อมเป็น เครื่องแสดง ศักดิ์ธรรม และ สภาพ

ของมนุษย์อันดี ดังที่เรากล่าวไปในข้อหนึ่ง ๆ เป็น

ความหมกมุ่นของโลกในชั่วชีวิตของมนุษย์คน

หนึ่ง ๆ ตามปกติอายุยืนยาวประมาณ ๖๐ ปี ย่อม

ทำความหมกมุ่นให้ แก่โลกคิดเป็น ราคาเงินไม่

น้อยกว่าห้าพันบาท ดังที่มนุษย์จะเอามาใช้มากิน

ได้ ไม่ใช่ของดำริจากคตินักปรัชญา แต่เป็นสิ่งที่

ซึ่งมนุษย์ต้องประกอบทำ ถ้าคนหนึ่งไม่ทำ อีก

คนหนึ่งต้องทำแทน คนที่ไม่ทำงานคนหนึ่งเป็นผู้

เอาเปรียบแก่เพื่อนมนุษย์อีกหลายคน ฉะนั้นจึง

กล่าวได้ว่า ผู้ใดไม่ทำงาน ผู้นั้นไม่ควรมีสิทธิ

ที่จะเป็นมนุษย์อยู่ในโลก

แต่ข้อที่เราควรคิดกันคือ การทำงานนั้น

นอกจากเพื่อให้เรามีสิทธิที่จะ เป็น มนุษย์อยู่ใน

โลกได้แล้ว ยังมีเหตุผลหรือเพื่ออะไร อีก

หรือไม่

ปราชญ์เช่น แซมูเอล สไมล์ ได้ตอบปัญหา

ข้อนี้ออกเป็น ๓ ทางคือ ๑. เพื่อดำรงชีพ ๒. เพื่อ

เกียรติคุณ และ ๓. เพื่อหน้าที่

ในข้อนี้เราเข้าใจง่าย และเป็นการเริ่ม

คือ เป็นการทำงานเพื่อ หาเลี้ยงชีพ ของ ตนเอง

และถ้างานนั้นไม่ก่อผลร้ายเป็นอันตรายแก่ผู้อื่น

ก็จัดเป็นดีมาชีพ แต่ที่ว่าเป็นการเริ่มข้อนี้

ก็คือ การทำงานเพียงเพื่อดำรงชีพ อย่าง เดียวนั้น

เป็นแต่เพียงได้ชื่อว่าไม่เบียดเบียนโลก แต่หา

ได้ทำคุณความดีอันใดให้แก่โลกไม่ ในข้อที่ ๒

ซึ่งตั้งขึ้นมาหน่อย คือ การ ทำงาน เพื่อเกียรติคุณ

ในข้อนี้ดีกว่าในข้อที่ ๑ โดยเหตุที่ทำงานเพื่อ

เกียรติคุณนั้น ย่อมจะต้องมีการเสียสละอะไรบาง

เช่นทำงานให้มากกว่าผลประโยชน์ที่ตัวได้รับ เอา

ใจใส่ในการงานมากกว่าที่ตนมีข้อผูกพัน และ

บางเรื่องทำโดยไม่ต้องการผลประโยชน์ตอบแทน

เป็นดังเป็นอัน ต้องการแต่เพียงเกียรติคุณชื่อ

เสียง แต่ในทางที่ดีของนี้ จะนับว่าดีทีเดียวไม่ได้

เพราะยังต้องการอะไรตอบแทนอยู่ คือเกียรติคุณ

กับเขา" เขาพูดหัวเราะ

"กับฉันหรือคะ อ้ายตาย ก้อ

นี่เรากำลังจะเริ่มสนทนากับกันนะ"

"ฉันพูดจริง ๆ" เซซุซุยก

หน้าอกกับหล่อน "เธออาจกลับ

มานี้ได้อีก ถ้าต้องการ"

เมื่อเห็นว่าจะต้องพูดจากันต่อไป

อีกนาน และทั้งคนหนุ่มมากเริ่มจะ

เอาใจใส่กันขึ้น เซซุซุยกก็ วิสาสะ

เยี่ยงคนมีอายุที่ได้เคยคุ้น กันมากับ

หญิงสาว จมแขนหล่อนจูงเดินออก

และเกียรติคุณหรือชื่อเสียงนั้นเอง จะกลับให้

ผลร้ายแก่ตัวเอง แต่ทางที่ดีสุดได้แก่ทางที่ ๓

คือการทำงานทุกอย่างเพื่อหน้าที่ มนุษย์เรามีหน้าที่

จะต้องก่อกำเนิด เกิดผลที่เป็น ประโยชน์ แก่เพื่อน

มนุษย์ด้วยกัน เรามีหน้าที่ต้องทำงานให้สำเร็จ

ตามความผูกพันที่เรามีอยู่ ทั้งโดยตรง และโดยปริ

ยาย โดยตรงคือความผูกพันตามกฎหมาย ข้อ

สัญญาระเบียบการและกฎข้อบังคับต่าง ๆ โดยปริ

ยายคือ ศักดิ์ธรรมในทางใจที่เราจะต้องทำการทุก

สิ่งทุกอย่างให้ ดีที่สุดที่เราจะทำได้

เมื่อเรายึดหลักตามที่กล่าวมาข้างต้นนี้ และ

เราเลือกเอาทางที่ดีสุดแล้ว เราไม่ควร มุ่ง แต่

การทำงานที่ หน้าที่ของเรามีอยู่อย่างไร เรา

หาทางทำให้สำเร็จ เกียรติคุณชื่อเสียงก็ไม่ต้อง

หวังเพราะความหวังเอาเกียรติคุณชื่อเสียงมาเป็น

ของตัวนั้น อาจเป็นอุปสรรคอัน สำคัญที่จะ กัด

กินความสำเร็จของการงาน เพราะเกียรติคุณ

เป็นบ่อเกิดของศัตรู มีคนเป็นอันมากทมิความ

ฉลาดและสมรรถภาพอย่างสูง แต่งานการต้อง

ล้มจม เพราะเหตุอย่างเดียวกันคือต้องการ เกียรติ

คุณสำหรับตัวเอง

ตรงกันข้าม ถ้าหากเรายอมแลกเปลี่ยนเอา

เกียรติคุณให้ผู้อื่นเสีย เราหวัง แต่ความสำเร็จ

แห่งงานในหน้าที่ของเราอย่างเดียวกันแล้ว งาน ที่

เราทำจะมีทางสำเร็จ ได้อย่าง น้อย ๘๐ เปอร์เซ็นต์

เราจะเลือกเอาข้างไหน เราจะเอาข้างหาเกียรติคุณ

ให้แก่ตัว ซึ่งอาจจะทำให้งานในหน้าที่ของเราเสีย

ไปได้ หรือจะเลือกเอาข้างความสำเร็จแห่งการ

งานในหน้าที่ ข้าพเจ้าขอชักชวนให้เรานำเอา

ข้างความสำเร็จแห่งการงาน ส่วนเกียรติคุณนั้น

เรายกให้แก่ผู้อื่นเสียเถิด เรายัง พยายาม ให้

เกียรติคุณแก่ผู้อื่นมากเท่าไร หนทาง แห่งความ

สำเร็จในการงานของเราก็ยิ่งมีมากขึ้นเพียงนั้น

กาเม :

[ต่อจากหน้า ๓๐]

หยิบยื่นออกจนหมด แล้วเดิน

ตัดตรงไปยังโสตเตด ซึ่งสว่างไป

ด้วยแสงไฟ มองเห็นได้แต่ไกล

พบ อุไรวันในระหว่างพวกหนุ่ม ๆ

และหนุ่มน้อยคนนั้น เคียง ข้างเหมือน

เป็นองครักษ์ ชายกลางคนเดินตรง

เข้าไป ไม่เอาใจใส่ต่อการมองของ

ใคร ๆ

"อุไรวัน ฉันต้องการจะพูด

กับเธอ" เขาพูดหัวเราะ

"กับฉันหรือคะ อ้ายตาย ก้อ

นี่เรากำลังจะเริ่มสนทนากับกันนะ"

"ฉันพูดจริง ๆ" เซซุซุยก

หน้าอกกับหล่อน "เธออาจกลับ

มานี้ได้อีก ถ้าต้องการ"

เมื่อเห็นว่าจะต้องพูดจากันต่อไป

อีกนาน และทั้งคนหนุ่มมากเริ่มจะ

เอาใจใส่กันขึ้น เซซุซุยกก็ วิสาสะ

เยี่ยงคนมีอายุที่ได้เคยคุ้น กันมากับ

หญิงสาว จมแขนหล่อนจูงเดินออก

มา โดยไม่ใยดีต่ออาการอื่น ไม่เค

ใจของหล่อนและประทวน

"ฉันอยากจะทำกับเธอให้เป็น

ครั้งสุดท้าย ในหน้าที่ของหน้าที่คือ

มานิดละเธอ" เซซุซุยกกล่าวใน

ขณะที่เดินไปตาม ชายหาดทราย มุ่ง

หน้าไปบ้าน "เวลานี้ มานิดคงนอน

หลับอย่างสบายแล้ว ฉันคิดว่า

เป็นการ เหมาะที่สุด ถ้าหากเราจะไป

นั่งพูดกันที่นั่น หน้าบ้านของเรา"

เมื่อถึงที่ ทั้ง สอง คน ดังเกิด ว่า

ไฟในบ้านดับหมดและเงยบงกช อุไร

วัน ถลกลังนั่งบนเก้าอี้ไม่ทำตัว

ซึ่งคงติดกับขอบรั้วบ้าน "เฮ้ เซซุ

ซุคะ ดิฉันพร้อมแล้ว" หญิงสาว

เอ่ยขึ้นทำท่าล้อเลียนฝ่ายชาย ในการ

เครื่องขมของเธอ

เซซุซุยกหยิบกลองยาเส้นขึ้นบรรจุ

ยา ด้วยอาการอันครีครอง ไม่พยา

ยามจะล้มตากับหญิงสาว

"เรื่องมันก็ไม่อะไรมาก ถ้า

หากเธอจะใช้ความรู้ ถังธรรมดาคิด

ดูสักเล็กน้อย" เซซุซุยกพูด ขึ้น

อยู่อย่างเก่า

เลือกสุพรรณ

[ต่อจากหน้า ๒๖]

ให้สรอราต์และอนากราทิไทยด้วย
เราเขียนฆ่าเพราะว่าเห็นเป็นระแยะ
จะนิ่งเฉยอยู่ทำไมพวกไทยเรา

สร้อย -

อันเมืองไทย เป็น ของ ไทย ไร
ของอื่น มา คอ ดูกู คินเถอะเรา
เอ๋ย ถึง คัดคาย อ้ายเถอะตายชีวิต
เถอะ มาเถอะเหวี่ยงพวกเรามากถ้า
ประจัน

สร้อย -

ป้าพาทย์ ทำเพลง เชิดฉิ่ง คง
จันทน์หน้าคนไปพบ กองคอยเหตุพะมา
๔ คน ฆ่าพะมาตายหมด

ป้าพาทย์ ทำเพลง สร้อยเลือก
สุพรรณต่อไป คงจันทน์พาคนเดิน
ต่อไป บิดม่าน

เปิดม่าน เป็นเงาเงา มังมหาด
นาทกับทหารผู้ใหญ่ของพะมาอยู่บน
เงาเงา คงจันทน์พาคนมาถั่ง

ม.ธ. - หยด หยด จะไปไหนกัน

คงจันทน์ - พวกเราจะไป ฆ่า
พะมา ฆ่ามาได้หลายคนแล้ว

ม.ธ. - แม่หนู กลับไปเสียเถอะ
ฉันสังสาร คนแทน บินผาฮาดูชก็ไม่มี
จะมาทำอะไรได้

คงจันทน์ - เราทำเท่าที่จะทำ
ได้ เมื่อพวกเรายาหมดแล้วก็เลิกกัน

ม.ธ. - เธอคิด ผิดมากทีเดียว
เธอบุกขึ้นมาถั่งนี้ เห็นจะไม่รักกรรมัง
ว่า ทหารของฉันข่มอยู่รอบค้ำ ถ้า
ฉันสังสารเถอะว่าให้ยิง พวกเธอจะ
ตายหมด

คงจันทน์ - คัทเถอะ พวกเรา
ต้องการ ความตายทั้งนั้น

ม.ธ. - ฉันบอกดี ๆ ว่าให้ถอย
ถอยไปเสีย

คงจันทน์ - เลือกสุพรรณไม่
เคยยอมถอย และเราก็จะไม่ถอย

ม.ธ. - ฉันบอกเป็นคำสุดท้าย,
จะถอยถอยไปหรือไม่ถอย ถ้าไม่
ถอยฉันสังสารทหารยิง

เรือนเก่าเรือนใหม่

[ต่อจากหน้า ๓๕]

ก็ออกมาหนึ่งคนเล็กๆ เดินมาอยู่ ที่ทำ หน้า
บ้าน รูดักซ่อนรอยเป็นกำลัง ใจ
ที่มันมาแต่แรกก็รักจะซ่อนลง--

ตอนเย็นจวนค่ำ บุญส่งออกมา
มานั่งอยู่ที่แคร่ฟานหน้าคนเคียว ใจ
ก็อยากจะได้กลับบ้าน แต่ใจหนึ่งก็
ได้ กำลังนั่งอยู่ที่นี่ มีเรือจ้างลำ
หนึ่งแจวเข้าคลองมา เมื่อใกล้เข้ามา
จะถึงท่าหน้าคนแจวเรือแจวให้ช้าลง พอ
เจียดเข้ามา คนที่นั่งอยู่บนกระตงกระ
โคกขึ้นมานอน ฟานหน้า... บุญส่งใจ
เต็มราวอกจะพัง แสงของหลอดไฟไม่
ใช้ใคร!

หน้าเราก็คาดว่าไม่มีราคี แก้ม
ตอบ คัดถัก บอกว่าขอคนนอนไม่
ผิดกับหลอด! เราก็ดูเข้ามาขึ้นตรง

คงจันทน์ - ไม่ถอย ยิ่งถั่ง

ม.ธ. - เอ้า ยิ่ง

ป้าพาทย์ทำเพลงเชิดฉิ่ง บินคัง
มารอบข้าง ร้องสร้อยเพลงเลือก
สุพรรณ คงจันทน์กับพวกตายหมด
เมื่อคนไทยตายหมดแล้ว แม่

ทัพพะมาออกมาดู และพูดว่า

“เลือกคนไทยนี้ไม่เลวเลย ถ้า
หาญรักชาติ ไม่กลัวตาย หากคนชาติ
โตได้ยาก เดี๋ยวอย่าง คียวแต่ไม่มี
อาวุธ นี่แหละคือผลแห่งการต่อสู้
โดยไม่มัววุ่นเพียงพอ การต่อสู้
อย่างเลือดเดือด คอสุด โดยไม่มีอาวุธ
พริกพริ้ม ก็เหมือนกับแมลงเม่า
ที่บินเข้ากองไฟ นำเสียตายเลือดไทย
เลือดคืดเลือดเกิน ถ้าไทยมีอาวุธพริก
พริ้มคังจริง ๆ แล้ว ก็จะไม่มัวชาติใด
ในโลกนี้ถ้ามารถเอาชะนะไทยได้เป็น
การแน่นอนว่าชาติไทย จะต้องเป็น
ชาติที่เจริญยิ่งในภายหน้า ถึงแม้เรา
เป็นพะมา เราก็คงยินดีที่จะร้องว่า ให้
ชาติไทยเจริญ”

ปิดม่าน

—จบ—

หน้าหลอดไฟ มองดูหน้าแล้วถามเสียง
อ้อย ๆ ว่า

“ทำไมไม่พูดออกมาให้ตรง ๆ
ให้รู้กันชัดเจนน” หน้าเราดังความ
เสียงใจบุญส่ง รูดัก ปลดในใจ
ด้วยความสงสัย “ทำไมถึงต้อง
หนีกันมาด้วย?”

บุญส่งนั่ง มองดูเรากับดวง
ตาเศร้า รูดักอยากร้องไห้มากกว่า
พูด แสงของหลอดไฟส่องอย่างอ่อน
เพลย์แล้วพูดต่อไปว่า

“ถ้ามานั่งเถอะ จะทำอะไร ๆ
ก็ตามใจฉัน แต่อย่าทำอย่างนั้นไม่
ชอบ”

บุญส่งร้องไห้ กระซิก ๆ อยู่กับ
ข้างบ้านของดามิ พุดทงหน้าตาสะอื้น
พาดว่า “ฉันก็ไม่ชอบ แต่ฉันก็
เหลือเกิน เลยต้องมาพักให้ใจมัน
ห่อนเสียที ที่ไหนจะทำอะไรก็ตาม
ใจเถอะ ฉันเป็นข้างเท่าหลัง”

แสงยิ้มออก มองดูตาคนแจว
เรือจ้าง ซึ่ง กำลัง มวน ยาใบ จาก ถูบ
เหมือนอย่างอยากจะทำอะไรให้ไปเสีย
จากที่นั่น-- แล้วเขาก็ลง กระซิบ ที่
หูเมียว่า

“เมื่อวานตอนเย็น พ่อ ฉัน กลับ
ไปถึง เห็นเสื้อผ้าของแม่ไม่มีเลย
ฉันรูดักเหมือนแทบคลั่ง ตอนกลาง
คืนฉันนอนไม่หลับเลย เฝ้านึกคิดถึง
แม่ แต่ยังไม่กล้าว่าฉันนึกถึงจะกลับ
จึงเมื่อมาทำงานไม่ได้เลยมา นี่ด้วย
แต่พอกลับไปถึงบ้าน เห็นแม่ยังไม่
กลับ เลยต้องเฝ้านมา ทั้ง ๆ ที่ยังไม่
ผิดคืดผาฮาด --”

“ฉันก็เหมือนกัน” บุญส่งรับ
“คิดจนนอนไม่หลับเกือบตลอดคืน”

แสงยิ้ม อย่าง เบิกบาน พร้อม
กับกระซิบถามว่า “จะปลุกเรือน
อย่างใหม่หรือเก่ากันนะ?”

บุญส่งทำหน้าอายตอบเกือบไม่
ได้ยินเสียง ว่า

“เก่าก็ได ใหม่ก็ได้ ๆ ทุ่งนั้น”

—จบ—

ป้าลูกถนอึ่งแมว

[ต่อจากหน้า ๒๓]

อีกชนิดหนึ่ง.

แมวได้แก่แมว ที่ ท่าน สุรน และ
ข้าพเจ้าจับเอาไปเลี้ยงไว้ ในครัว คน
ละหลาย ๆ ตัวนั้นแหละ เป็นแมว
อย่างธรรมดา เป็นแมวเถอะ เป็น
แมวที่ไม่ต้องการพิริวของอะไร ส่วน
แมวไทยก็แมวเหมือนกัน แต่ตาม
บ้านเรือนในเมือง เราดูเหมือน จะหา
ยากเต็มที ทั้งนี้ข้าพเจ้าคิดว่าเนื่อง
จากคนไทยไม่มีใครจะได้มีโอกาส ได้
พบเห็น แมว ไทย เป็น ๆ กัน ม่อยนัก
และเมื่อไม่มีใครมีโอกาสได้พบเห็นม่อย
นัก โอกาสที่จะจับเอา มาเลี้ยง ก็
เลยพลอยหายาก ไป ด้วย นี่เป็น
ธรรมดา

ข้างบ้านข้าพเจ้ามี นัก เลี้ยงแมว
อยู่คนหนึ่ง เป็น ผู้หญิง สาว และ
ด้วยด้วย ยังได้เคย ถ้าหากว่าเรา
ข้างซ้ายไม่ไปเลี้ยงก็ม่อยนัก ก็จะ
มากทีเดียว เธอเลี้ยง แมว ไว้รวม
แปดตัวด้วยกัน ๑๘ ตัวพอได้เธอเลี้ยง
ไว้ ดูเด่นเหมือนกัน เธอบอกข้าพเจ้า
ว่า แมวทั้ง ๑๘ ตัวที่เธอมีอยู่เป็นแมว
ทั้งแปดไม่มีแมวไทยปะปนอยู่เลย เมื่อ
ถูก ข้าพเจ้า ชัก ใช้ได้เลี้ยง นัก เลี้ยง
เธอ อรรถนทน์ไม่ไหว เลย ขยายความ
ลับให้ข้าพเจ้าฟังว่า ในเมืองไทย
เรานี้ละ อย่าไป หา แมวไทย ได้เลย กัน
เลย เมื่อใครอยากเลี้ยงแมวก็ถั่ง
หน้าก้มตาเลี้ยงไป แต่แมวก็ถั่งถั่งกัน
แมวไทยนะ ที่แรกก็มีอยู่บ้างตัวสอง
ตัวที่ใครราช แต่พอฝรั่งมาเห็นเขา
ชักชอบใจก็เลยซื้อเอาไปบ้าง ขอเอา
ไปบ้าง หยิบเอาไปเถอะ โดยไม่บอก
ให้เจ้าของรู้ด้วยบังเอิญเหมือนกัน ที่
เมืองเราก็คือเหลือคืดแมว ส่วนแมว
ไทยไปคืดถั่งถั่งอยู่ในยุโรป และอเมริ
กา เป็นที่น่าเสียใจยิ่งนัก.

ถั่งของแมวก็ถั่งถั่งที่น่าเอาใจได้
มากเหมือนกัน แมวตัวไหนถั่งถั่งนั้น
ถั่งได้ชัดถั่งถั่งอย่างถั่งถั่งถั่งนั้น จะ

---ต่อไปหน้า ๓๗

กาเม !

[ต่อจากหน้า ๓๕]

“ความเป็นอยู่ ของเธอระหว่างนี้ กับเด็กคนอื่น ฉันเห็นว่าออกจะเป็น การออกหน้าออกตาเกินไป”

“สมมุติว่า ฉันรักคุณประทวน” หญิงสาวเอ่ยตอบ ยมน้อยๆปรากฏ ที่ริมฝีปาก “และไม่รักใครเลย แม้แต่คุณ” หญิงสาวนิ่งไว้ ห้างกระ ดิกปลายเท้าลงในขณะพูด.

เชษฐาหนึ่งเงยบกริบ มีเสียง แกรกกราก ข้างขวั้น แต่ไม่มีใครเอา ใจใส่ จะเป็นการ บังเอิญหรืออะไร ก็ตาม มานิด อติสัยนอนเอกเขนก อยู่ นานแล้วบนพนักทราญข้างขวั้น ทอดสายตาซึ่งเห็นรางๆ ไปเบื้องหน้า คือท้องทะเล ซึ่งเป็น ปรกาศ กับ แสง จันทร์ อันกำลังเริ่มขึ้น นายอติสัย ได้ ยืนหญิงชายทั้งสองพูดจากันทุกคำ มีดีหน้าเป็นปกติ ความคิดต่างๆที่ กำลังมีอยู่ภายในสมองปรากฏ แต่เพียง ที่หน่วยตาทั้งสองเท่านั้น.

ชายหันมายืนอยู่ตรง หน้า หญิง “เธอควรจะพูดใน สิ่งที่จริงใจดีกว่า อูไรวัน”

“จริงใจ—คุณหมายถึงอะไรคะ” หล่อนพูดเสียงอ่อนหวานมีกิริยาดีทุกๆ ขบขันไปเสียทุกอย่างในใจ.

“เธอแกล้ง ปล่อยให้ตัวเอง ให้ ข้อยยับ เธอแกล้งทำในสิ่งที่เธอไม่ ตั้งใจจะทำอย่างนั้น”

“อ้อ ฉันยังงงเข้ทุกที่แหละคะ พูดภาษาต่างๆ ซะ คุณเชษฐา” หญิง สาวทำตัวขี้นิ่ง.

ชายมีตาถลอก จ้องที่ดวงหน้า ของหญิงสาว ล้อมมือจับให้หล่อน ถกขยันทันประจันหน้าเขา “บอกฉัน ด้วย อูไรวัน เธอไม่ได้ชอบไอ้ หมอนั้นเลย”

อาการที่เห็นอะไรเป็นของขบขัน เห็นเป็นของสนุกเมื่อสักครู่ของหญิง สาวหายไป หล่อนมอง ประสานตา ซึ่งจ้องอย่าง คร้าย ของ ฝ่ายชาย ด้วย ความ บขาร รัก ใคร่ อย่าง ใหญ่ หลวง ความนับถือภายในใจแต่เก่าก่อนถูกรื้อ ออกมาแสดงอย่างแจ่มแจ้ง.

“เธอทราบดี ตลอดเวลาว่าฉัน ทำอะไรไปบ้าง” เชษฐากล่าวเสียงดัง

ทำคนให้เป็นคน

[ต่อจากหน้า ๓๕]

เป็นผู้มีมนุษยธรรม แม้ท่านที่เพิกการเมือง หรือผู้แทนราษฎรก็ยังคง ดังวร “น้ำใจนักกีฬา” ไว้ อย่างเข้าเลือดเข้าเนื้อ มีความอดทน แน่วแน่ และ เด็ดเดี่ยว แพ้เป็นชนะเป็น ไม่ยึดถืออคติอคติอคติอคติ คือกาน์ถือประ โยชน์ส่วนรวม วัฒนธรรมของประเทศไทย เป็นสำคัญกว่าประโยชน์ส่วนย่อย ซึ่งเพียงส่วนหนึ่ง ส่วนคณะ หรือส่วนครอบครัว และส่วนตน

ในที่สุดข้าพเจ้าขอเน้นว่า การพลศึกษาแหละเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่ง ของมนุษย์เรา นับตั้งแต่เกิดออกมาจนครบรอบด้าน และก่อดำเนินชีวิต การ รัฐบาลของเราและรัฐบาลของนานาชาติทั่วโลก จึงจะมักเข้มข้นกันนักในการ ที่จะดำเนินการเพื่อ “ทำคนให้เป็นคน.”

“เธอทราบดี” ค่อยๆยกมือขึ้นโอบ ถักพันจะรู้สึก ด้วยฉันรู้สึก ว่า เป็นการยากมากที่จะสละเธอไป”

อูไรวันมีหน้าตาอาบหน้า เป็น ครั้งแรกที่เชษฐาได้กล่าวถ้อยคำเช่นนั้น แก่หล่อน เป็นครั้งแรกที่ได้เห็นเขา โศกเศร้า และ เป็น ครั้งแรกที่เขาได้ กล่าวถึง ความในใจอยู่เป็น เวลา นานๆ.

เชษฐาพยายามจะระงับความใน ใจที่พลุ่งออกมา ระงับความรักอัน รุนแรง ซึ่งอีกครั้งหนึ่ง ถกขยันทัน รุ่งโรจน์และรวดเร็ว พูดต่อไป ด้วยเสียงอ่อยๆ

“อย่าให้เสียงแรงที่เราต่าง เกิด มาในชาตินี้ นะ อูไรวัน ความรัก ลึกซึ้งในหน้าที่ เป็นของจำเป็นที่สุด

สำหรับเรา ซึ่ง ภูมิใจ ที่เรียก ตัวเรา เองว่าอารยะชน อย่าให้ เกิดส่อหล่า นเป็นของหยดขยันทันความ ตั้งใจที่ เรา ต่างมี นอกจากนั้น อูไรวันตรึก มานิด เขาต้อง การ เธอ มากกว่าฉัน เขาต้องการเธอเหลือเกิน ฉันควร จะบอกกับเธอแล้ว มานิดกำลังจะ

เสียงยันทันดังดังข้าง มานิดกำลัง จะกลายเป็นคนพิการ” แล้วเชษฐา ก็เล่าถึงว่าเหตุไรหลวงโกศลจึงลงมา จากกรุงเทพฯ และความเห็นของ นายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญนั้นว่าอย่างไรที่ เกี่ยวพันกับนิยัตินาของนายอติสัย

อูไรวันลืมตา ค้าง มอง ชายที่ หล่อนรัก เล่าความแต่เริ่มต้น หล่อน ก็อดไม่เชื่อทุกคำที่เขาถนัดออกมา.

“ฉันเข้าใจ แล้ว คุณ เชษฐา” หล่อนพูดพร้อมกับสั่น “คุณเป็น ผู้ชายแปลกกว่าคนอื่นเขา ด้วยเหตุ

ปาฐกถาเรื่องแมว

[ต่อจากหน้า ๓๕]

คงเป็นแมวอยู่ไม่ได้เลย.

แมวตัวหนึ่งก็มีลักษณะหนึ่ง ชาว บ้าง ดำบ้าง เหลืองบ้าง แดงบ้าง ม่วงบ้าง เขียวบ้าง แดงบ้าง ไม่ซ้ำ ซากกันเหมือนหมัด ซึ่งลงได้ ชื่อว่า หมัดแดง ละ เป็น แดง เล็ก เหมือน กัน หมัด คงแต่เกิดมาซ้ำๆยังไม่ เคยเห็นหมัดแดงตัวขาว หรือ ตัวดำเลยสัก ตัวเดียว หรือว่าท่านผู้ชมนเคยเห็น ? ก็ขอเล่าถึงเรื่อง!

เมื่อพูดถึงเรื่องสี ของแมว ว่าไม่ ซ้ำกันเลย ท่านผู้ชมน อาจขัดข้อง ว่า ก็แมวดำงั้นละ ทำไมจะไม่ดำเหมือน กันหมด อ้าว! ก็อันนั้นละ! ธรรมชาติของแมวดำ มันย่อมดำ เหมือน กันหมด แต่แมวดำนั้นไม่ชัดตัวขาวอะไรที่ท่าน เขาเอาหมึกดำพิมพ์ไว้ แล้วมันก็อ แม้พิมพ์ เดียวกัน ทุกตัว มันก็ดำ

---ต่อไปหน้า ๓๘

นกระมัง ด้วยคุณสมบัติเหล่านี้ กระมัง ที่ฉันถึงได้รักคุณหนักหนา” หล่อนถก เขา แน่น และ ค่อยๆ จบที่ แก้ม เป็นกิริยาที่ไม่ใช่แสดงเนื่อง จากความรักฝ่าย คำนับศาลให้เป็น ไป ไม่ใช่กิริยาแสดงศรัทธาอันเป็น สมบัติของสัตว์ทุกชนิดในพิภพนี้.

เมื่อหญิงชายต่างเดินทางกันไป บนเรือน นาย อติสัยค่อยๆ พยง ร่างยืนขึ้นด้วยความลำบาก มองขึ้น ไปบนท้องฟ้าซึ่งตามความ รัก ของ ตนเห็นแต่เพียงผ้าขาวเต็มไปหมด.

พูดกับตนเองค่อยๆ “หมด ทุกขร้อนแฉะที่นายมานิด ทั้งสอง คนเป็นที่รักแห่งเรา แต่ที่จริงเรื่องนี้ ควรจะรู้เสียแต่แรก ดังสารเชษฐา มี เล่ห์ทักได้มอบความไว้เนื้อเชื่อใจ ไว้ ทั้งหมด คนเช่นนี้ที่เป็นบุญหนักหนา ที่ได้มาเป็นเพื่อน” มานิด พูดพิมพ์ มาวาระที่นอนกระแทน แล้ว หัวเราะ “ถ้าเขามักด้วยกันสักคนหนึ่ง เด็กคน นั้นจะต้องประกอบด้วยกันเด็ด อัน บริสุทธิ ไม่ต้องสงสัย จะต้องเป็นผู้ ดี ตลอดทั้งกาย และใจ อย่างพ่อของเรา อยากจะให้เขามี ลูก ด้วยกัน สัก คน หนึ่ง.”

ปาฐกถาเรื่องแมว

[ต่อจากหน้า ๓๗]

เหมือนกันหมดนะ! ไม่เชื่อท่านลองไปซื้อแมวตัวมาให้ข้าพเจ้าดูซิ!

ท่านสุชน ที่นิยมแมว ผู้มีเกียรติทั้งหลาย โลกเรานี้แหละ มนุษย์ในสมัยกลาง เขาพากันเชื่อว่า มีลักษณะแบบ แบบเหมือนอย่างกะโหลกศีรษะของข้าพเจ้านี้แหละ แล้วก็ธรรมชาติของแบบนั้น มันย่อมไปหมดเอาตรงที่แห่งหนึ่ง คืออย่างนี้ เช่นถ้ามีของข้าพเจ้านี้ไป! พ่อหนูเห็นไหม? อ้อ...เห็น! ได้เท่าไร? อ้อ...เห็นเหมือนกัน! ท่านนายก? คุณนาย? อ้อ! เอาละ! ไร้! นี่! โลกมันแบบ เหมือน อย่างกะโหลกศีรษะของข้าพเจ้าเป็นโลก ที่หม่อมราชวงศ์ข้าพเจ้าได้ตรงกลางกะโหลก ปนคน นว & นว ก็เป็นคน & คน ที่คนก็ออกเดิน เห็นไหมละ พ่อหนู? ได้เท่า? คนเดิน ตาม กันเป็นแถวทีเดียว! หมด! ช่างน่าอัศจรรย์! เดินไปเดินไป พอลงสุดกะโหลกหรือสุดโลก คน & คนก็ตกโลก! แต่คนที่ตกโลกนั้นจะตายหรือไม่ตาย ยังไม่มีใครทราบ เพราะมนุษย์ในสมัยกลาง ระวางตัวกันจนหัวติด! ไม่ใคร่จะได้ออกไปเดินเล่นไกลๆบ้าน จะสร้างสนามเบ็ดเตล็ดขึ้นไว้เล่นในบ้านก็ยังไม่กล้าสร้างเลย กลัวกันว่าวิ่งเล่นเบ็ดเตล็ดขึ้นเพี้ยนหนัก เข้าประเดี๋ยววิ่งเลยโลก เลยตกโลกไม่ทันตัว!

มนุษย์ในสมัยกลางพากันคล้ายๆกันในบ้าน เพราะกลัวตกโลก เรื่อยมาจนกระทั่งโกธัมมัสสะก! อ้าว! นั่นใครเอาหมวกขว้างมาละนี่? บ๊ะ! หมวกเก่าๆยังงี้ ก็แค่เอาขว้างมาด้วย! ขว้างมาทำไม? ไหน? ว่าไง? ท่าน สุชน กลุ่ม นั้นขอให้ข้าพเจ้า หยุด พูด เรื่อง แมวเสียที แล้วเปลี่ยน เป็น พูด เรื่องหมาขึ้น? อ้อ! ไม่เอาละ! เรื่องแมวก็เรื่องแมวให้มันจบเสียก่อนซิ แล้วค่อยเรื่องหมา ไหน? ข้าพเจ้า

พูดออกเรื่องขึ้น? อ้อ! ก้อยกตัวอย่างกันบ้างซิ ท่านสุชน! ไหน? มันไม่ใช่ตัวอย่าง มันเป็นเรื่องไรก็ไม่รู้ ท่านฟังไม่ออกงั้น? อ้อ! ท่านสุชนอย่าคิดให้มากนัก! เนอะ! คุณเนอะ! ยังมาพูดกะเหنگให้ข้าพเจ้าดูอีกเนอะ! เดียวท่านสุชนก็เลยบ้าเลย! ก้อโลกแบน กับแมว มัน เกี่ยวข้องกันอยู่เนอะ ท่านทราบหรือไม่ว่าโกธัมมัสสะก แมวได้วิ่งไปกี่ตัว? หรือว่าไม่ได้เอาแมวได้วิ่งไปเลยสักตัว? เอ้า! ตามใจ! ข้าพเจ้านึกโกธัมมัสสะกเดินทางเดียวก็ได้จะเป็นไรไป.

ที่นี้ คำราชาภิเษกศักดิ์สิทธิ์ว่า โลกเรานี้แหละแบ่งเป็นแผ่นดิน สองส่วน แบ่งเป็นน้ำส่วนหนึ่ง น้ำเสียใจยิ่งนักที่คำราชาภิเษกศักดิ์สิทธิ์ ถ่ม ถ่ม ถ่ม ถ่ม โลกเราแบ่งเป็นแมวก็สองส่วน ดังนั้นข้าพเจ้าจึง จำเป็น ต้อง คำนวณ สถิติ เขาเอง.

ในประเทศสยามเราทุกวันนี้ โดยมากพลเมืองคนหนึ่งเลี้ยงหมาไว้ตัวหนึ่ง เลี้ยงแมวไว้ ๒ ตัว ที่สภาพเมืองคนไหนเลี้ยงหมาไว้ ๒ ตัว พลเมืองคนนั้นก็เลี้ยงแมวไว้ ๕ ตัว เลี้ยงหมาไว้ ๓ ตัว ก็เลี้ยงแมวไว้ ๖ ตัว เลี้ยงหมาไว้ ๔ ตัว ก็เลี้ยงแมวไว้ ๘ ตัว ฯลฯ ที่นี้เวลาประเทศสยามมีพลเมืองกะอย่าง หยิบๆ ประมาณ ๒๐ ล้านคน คนหนึ่งๆเลี้ยงแมวไว้ ๒ ตัวบ้าง ๔ ตัวบ้าง ๖ ตัวบ้าง ๘ ตัวบ้างมากกว่านั้นบ้าง ที่นี้แมวก็มากกว่าคนตั้ง ๒ เท่า & เท่า ๓ เท่า & เท่า ๔ เท่า หรือมากกว่าอ้อ! หมด! อ้อ! อ้อ! หมด! หักไปนิดเดียว! ไม่งั้นก็อ้อ! หมด! ไม่ไหว! ท่านนายก! ลูกชายนี้ก็ๆ ก็ๆ อยู่ทำไมละ? จิตการเข้า! แล้วกัน! ปล่อยให้คนฟังเอาอะไรต่อมิอะไรมาเขวียง หัวปารูก เล่นยั้งมันจะไร้ได้ทีไหน?

อ้าว! ตายจริง! ท่านสุชนที่สนใจในแมวมีเกียรติทั้งหลาย นั้นทำไมท่านจึงพากันเดิน ความเห็นออกไปเป็นเหตุเป็นผลอย่างนั้นละ? ทุกวัน! ทุกวัน! โปรดระวังก่อน เรามา

กล่าวขวัญวันเกิด

[ต่อจากหน้า ๓]

ของเราในขณะนี้ ก็คือจะหาความรู้และความรู้จะช่วยให้ กันได้ก็ด้วยอาศัยภาษาเป็นสื่อ เพราะฉะนั้นจะได้พยายาม ให้ มี การอธิบาย ศัพท์ให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งศัพท์เศรษฐกิจศาสตร์ ซึ่งจะได้เป็นการเผยแพร่ความรู้ ใน ทางเศรษฐกิจไปในตัว. ส่วนข่าวการคำก็จะได้ปรุงให้ดีขึ้นอีก.

นอกจากนี้ จะได้พยายามให้ความรู้ ว่าในนานาประเทศ เขาดำเนินการ เมืองอย่างไรกัน คือนอกจากปกครองด้วยกฎหมายแล้ว เขาคุมกันเข้าเป็นสมาคม เป็นองค์การปกครองกันเองอย่างไรบ้าง เช่นการหนังสือพิมพ์เป็นต้น เขามองการณ์และวิธีการอย่างไรบ้าง ก็ได้จักให้นายกุหลาบ ดำเนินการไปศึกษาถึง เหตุการณ์ด้วยแล้ว.

การที่หนังสือพิมพ์ “ประชากร” ไม่ใจในอันจะปรับปรุงและขยายงาน อยู่เนื่องนี้: ช่นนึ่งเพื่อที่จะให้ความ สะดวกแก่ ประชาชน ผู้อ่าน และทดแทนอุปการคุณ ของประชาชนผู้อ่าน. ถ้าหนังสือพิมพ์ “ประชากร” หมั่นรับใช้ประชาชนและสนองคุณประชาชนอยู่ดังนี้แล้ว จะไม่คลาดแคล้วไป จาก ความเจริญก้าวหน้าเป็นแน่แท้. นี่เป็นวาทะที่ข้าพเจ้าขอประสิทธิ์ ให้ ใน มงคล ตีอย่างขลุ่ย ขลุ่ยขลุ่ย & ณะกาลบัดนี้.

ดังนั้นก็คิดว่า ว่าท่านต้องการจะฟังตอนไหน ข้าพเจ้าจะได้พูดจาเฉพาะตอนที่ท่านประสงค์อ้อ! ว่า! ขว้างมาอีกแล้ว! อ้อ! ไม่เอาละว! ยังงี้ข้าพเจ้าทนไม่ไหวละว! ไหน? ว่าไหม? หา? แกว่าข้าพเจ้าแต่ง ปาฐกถาเรื่องแมวๆขึ้นอะไร? ใครบอกแก? หาอีก! เรื่องแมวถึงหาก! แมวเฉยๆไปไม่ไร้เนอะ! แต่...ก็...ก็...

-จบ-

ภาวะการค้าข้าว

[ต่อจากหน้า ๖]

ข้าวมีราคาสูงกว่าเมื่อ ๑๐ ปีก่อน แต่ที่พอเป็นวิบัติให้เราเห็นได้ว่า ราคาได้ตกต่ำลง ถึงที่ สุดแล้ว ในปี พ.ศ. ๒๕๒๖/๒๗ และเวลานี้กำลังก้าวหน้าเรียบลงขึ้นเป็นลำดับไป.

ก่อนที่จะจบลงข้าพเจ้าขอถือโอกาสดังวอน ให้ พวกเราจงสนใจในเรื่องการค้าและการกีดกันของประเทศไทยให้มากๆ ดังที่ หวัง.

ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่คอยเอาใจใส่ในรายงานอากาศของกองอุตสาหกรรม ศาสตร์และรายงานน้ำฝนเสมอ ข้าพเจ้าเพียร ภาวนา ขอให้ ฝน ตก ต้องตามฤดูกาล เพื่อชาวนาจะได้มีน้ำฝนไว้หล่อเลี้ยง ต้นข้าว พอกับ ความต้องการ ขอให้รัฐบาลของเรา มีมรดกงาม เพราะว่าเมื่อข้าวครบบริบูรณ์แล้วไร้ ดินค้าอื่นๆก็พลอยเจริญไปด้วยตลอด จนภาษีอากรของรัฐบาลก็จะมามีรายได้เพิ่มขึ้น.

พุทธปรัชญา

[ต่อจากหน้า ๒๐]

มหาสาร และ กนิษกรสาร ในชมพูทวีปแต่ปางบรรพ์.

ตามความบังเกิดของข้าพเจ้า รู้ดีกว่าบัดนี้ เราได้เอาใจใส่ในพระพุทธศาสนาซึ่งมีมาแล้ว ๒๕๐๐ ปีที่ล่วงมาแล้ว แม้หนังสือพิมพ์ทุกฉบับช่วยโฆษณาความเคลื่อนไหวของพระพุทธศาสนาอยู่เสมอเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และโดยเพราะอย่างนี้ หนังสือพิมพ์ ประชาชาติ ภายในรอบปีที่ ๕ ได้เสนอข่าวพระพุทธศาสนาหลายครั้ง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงมีเขียน ขว้างความ อันนั้นมาลงในฉบับแรกแห่งปีที่ ๕ เพื่อแสดงว่าแม้หนังสือพิมพ์ พวกไปด้วยข่าวการการเมือง แต่ก็ยังมีส่วนส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาด้วยศรัทธาเลื่อมใส ความที่พวกคุณแล้วในฉบับนี้ ซึ่งปรากฏอยู่ในฉบับนี้... และอีกปรากฏต่อไปในอนาคตแน่นอน.

จากหน้าผู้อ่านประชาธิปไตย

สัมภาษณ์ : นอคำ : ประชาชน

[ต่อจากหน้า ๒]

พระยามานวราชเสวี ประธานสภาผู้แทนราษฎร

“ข้าพเจ้าเห็นว่าหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย มีค่ามาก ที่สำคัญ ตั้งแต่เมื่อต้นช่วงเช้าประจำวันก็รู้จัก เลื่อนกด นำเอามาตั้งพอกับ ความ ต้องการ ของ ผู้ ช่าง นอกจากนี้ ยังมีความเห็นคติชนโดยสุภาพในเรื่องที่ประชาชนจะทราบ พอสมควร เมื่อระลึกถึงความยุ่งยากซับซ้อนของคณะคนมาก และยากที่จะหาความแน่นอนได้แล้ว ก็เป็นการยากที่จะเขียนหนังสือพิมพ์ ให้ เป็น ที่พอใจของคนทุกคน แต่เมื่อหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยเจริญขึ้นเป็นลำดับ มา จนเป็นที่พอใจของ ประชาชนเป็นอันมากก็เห็นจะพอกับความ เติบโต ภัยที่ได้ถึงตนตรงตรงทำมา ซึ่งข้าพเจ้าหวังว่า ถ้าดำเนินการตามแนวที่ ได้ทำมาแล้ว หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยก็คงเจริญยิ่งขึ้นไป”

พระยาอุทธรณ์ อธิบดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ

“ข้าพเจ้าอยากจะกล่าวว่า ตามหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย มีคติอยู่ ว่า “บำเพ็ญกรณีย ในไตรจิต วิชยาคม อุดมฉันทิษฐ์” นั้น เป็นคติ ที่ดี ข้าพเจ้ารู้สึกได้ว่าประชาธิปไตย พยายามกระทำตามคตินี้มาอยู่แล้ว จึง ขอให้หนังสือพิมพ์ หนังสือดำเนินการตามคติดังกล่าวแล้วให้ตลอดไป หวังว่า คงจะเป็นที่นิยมของประชาชนยิ่งขึ้น ในโอกาสขึ้นรอบปีใหม่ของ ประชาชนนี้ ขอให้หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยเจริญขึ้นจนสามารถ ดำเนินการ ไป ตาม คติ ของตนให้ตลอดไปด้วยดี”

พระยาไชยยศสมบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

“รู้สึกปลื้มใจมากที่การเงินของเราเมื่อมองถอยหลังไปก็ขึ้นเป็นอัน มาก และดีเป็นลำดับขึ้นมา จึงหวังว่า หนังสือพิมพ์ ประชาชนก็คงเจริญ ดีตามฐานการเงินของรัฐบาลเช่นนี้ด้วย”

พระครูธรรมาธิราช เจ้าอาวาส วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

“หนังสือพิมพ์ ประชาชน มีคุณสมบัติตามหลักที่ตั้งไว้ & ประการ บำเพ็ญกรณีย ในไตรจิต วิชยาคม อุดมฉันทิษฐ์”

ขุนสุคนธ์วิเทศิกษกร รัฐมนตรี

“ในวาระดิถีขึ้นรอบปีที่ ๕ แห่งหนังสือพิมพ์ ประชาชนนี้ ข้าพเจ้า ขอถือโอกาส กล่าวปฏิณัติ ตามความรู้สึก อันจริงใจ หนังสือพิมพ์ ประชาชนได้เจริญก้าวหน้ามาแต่เพียงไร และอยู่ในระดับความนิยม ของประชาชนมากน้อยเพียงไรนั้น ย่อมเนื่องด้วยชาวคณะประชาชาติ ซึ่ง อยู่ในความรับผิดชอบของบรรณาธิการและในความควบคุมของท่านเจ้าของ ได้พยายามปรับปรุงประชาธิปไตยให้ค่อยๆ เติบโต โดยถือหลักสำคัญ & ประ

การ กล่าวคือ บำเพ็ญกรณีย ในไตรจิต วิชยาคม และ อุดมฉันทิษฐ์ ซึ่ง เป็นความมุ่งหมายของประชาชาติ ซึ่งได้ตราไว้ ที่หน้าปกหนังสือพิมพ์

การที่ประชาชาติจะเจริญก้าวหน้าต่อไปก็ย่อมอาศัยความร่วมมือของ ชาวคณะ ที่จะได้นำบำเพ็ญกรณีย ให้เป็นไป ตามหลัก ความ มุ่งหมาย ทุกเมื่อ ให้ได้กับที่หนังสือพิมพ์ เป็นปากเสียงมหาชนส่วนหนึ่ง ที่จะช่วยปรับปรุง ให้เข้าใจกันในทุกฝ่าย”

พระยาสมันตรัฐบุรินทร์ รัฐมนตรี

ข้าพเจ้าได้อ่านหนังสือข่าวต่างๆ ใน ประเทศเรา ข้าพเจ้าพอใจ หนังสือพิมพ์ ประชาชน เพราะเหตุว่า ๑. ประชาชนได้นำข่าวสาร การเมืองต่างๆปรับปรุงลงเด่นชัดเด่นชัดเด่นชัด นำไปในวิถีทางที่เป็นสาธารณประโยชน์ โดยเที่ยง ชุมชนไม่ลำเอียง ทั้งตรงต่ออดีต ประสงค์มุ่งมา ๒. เจ้าพนักงานของประชาชาติใช้ ความบริสุทธิ์ และความกล้าหาญปรับปรุง ในหนังสือของเขาคือใจผู้อ่านในทางที่ขอมทั้งเหมาะสมกับสมัย ๓ ข้อ นั้นรวมกันจึงทำให้ข้าพเจ้า และผู้อ่าน อื่นๆ เป็น ที่ พื่อ ใจ ซึ่งนับว่าหนังสือ พิมพ์ ประชาชน เป็น หนังสือ ที่เป็น หลักฐานในสยาม เรา ๓ ฉบับ และหวัง ใจว่าหนังสือพิมพ์ ประชาชนคงจะเจริญเป็นศรีของพระนครต่อไป ใน โอกาส ขึ้น รอบ ปีที่ ๕ ขออำนาจพรให้ ท่านเจ้าของ และ บรรณาธิการ และเจ้าพนักงานทั้งหลาย ของหนังสือพิมพ์ ประชาชน จงมีความ เจริญเทอญ”

หลวงนาถนิติธาดา รัฐมนตรี

“ด้วยความรู้สึกดีแล้ว ข้าพเจ้าจึงใคร่จะแสดงความดีใจของ หนังสือ พิมพ์เป็นการนำคือว่า “ประชาชาติ” (The Nation) น่าจะหมายถึงว่า หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ เพ่งต่อประโยชน์ประชาชน บำเพ็ญกรณียตาม ยั้ง อย่างของหนังสือพิมพ์ที่ดีทั้งหลาย แต่กรณียกิจที่หนังสือ “ประชาชาติ” ได้กระทำไปแล้ว & ปีละครั้งจริงตามความหมาย ที่ ข้าพเจ้า เข้าใจ หรือไม่ ข้าพเจ้าคิดว่าความนิยมของประชาชนนั้นแหละ เป็น คำตอบ และเพราะ ตัว ข้าพเจ้าซึ่งเป็นหน่วยหนึ่งของ ประชาชนสยาม, ข้าพเจ้ารับว่าข้าพเจ้า ได้ อ่าน หนังสือ ประชาชนเป็นการ ประจำ แต่ต้นมา และข้าพเจ้าเชื่อว่าผู้ ที่สนใจในหนังสือพิมพ์ส่วนมากก็เป็นเช่นนั้น”

พระยาปริชานศาสน์ บรรณาธิการสยามนครนิเกิล

สยามนครนิเกิลขอแสดงความยินดี เป็นอย่างยิ่งที่ เพื่อนประชาชาติได้ ขึ้นรอบปีที่ ๕ ณ วันที่ ๓ ตุลาคมนี้ ขอให้วันรอบปีของเพื่อนจงเวียนมาถึง อีกโดยไม่ร้าง

นายยง วิถีน์ บรรณาธิการดวงฮัมมิงป่อ

หนังสือพิมพ์ “ประชาชาติ” นอกจากทำคุณประโยชน์ให้แก่ผู้อ่าน

---ต่อไปหน้า ๒๐

หม่อมพร้อย วรพรรณ เจ้าของ นายมาลัย ชูพินิจ บรรณาธิการ นายโชติ แพร่พันธุ์ ผู้จัดการ นายราพรรณ พุกกะเจียม

ผู้พิมพ์โฆษณา สำนักงานและพิมพ์ที่โรงพิมพ์ประชาธิปไตย ถนนหลานหลวง พระนครโทรศัพท์ ๑๖๕๕

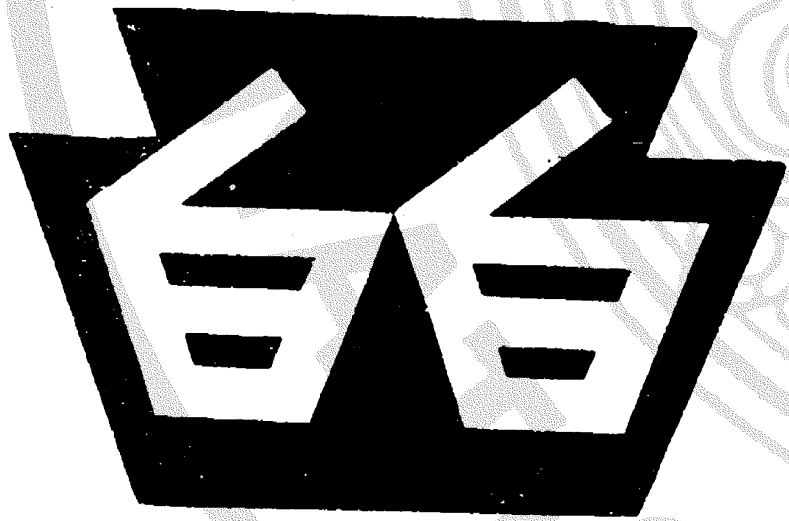
ให้ฟันขาวเอี่ยมละออ จงพอใจใน แป๊ะ-แป๊ะ

แป๊ะ-แป๊ะ

อนุสาวรีย์แห่งความศักดิ์สิทธิ์ของสตรี
จีนผู้ให้กำเนิดของยาขัดฟันทันต์มัย ด้วย
อำนาจแห่งความฉลาดของผู้ทำ แป๊ะ แป๊ะ
มีคำนิยายอันพิศวาทของจีน เต็มไปด้วย
ความกตัญญูและสัจย์ซื่อ แจกฟรีแก่ผู้ซื้อ
ยาขัดฟัน แป๊ะ แป๊ะ

อีกอัน

สี่แยกวัดศึก เอเยนต์

白哉 美哉

奇怪如神
一刷是牙粉
牙立白如玉
並消各口毒

保全滿意

แป๊ะ-แป๊ะ เป็นยาผงขัดฟันทันต์สมัยที่ก่อให้เกิด
ความนิยมในชนชาวดัน ออกอย่างรวดเร็ว
เพราะแป๊ะ-แป๊ะมีตัวยานำทำให้เกิดอำนาจ
ทำลายเชื้อโรคในปาก ยังผลให้ปากหอม
ระรื่น และทำให้ฟันขาวงดงาม

แป๊ะ แป๊ะ เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของสตรีจีนที่เคย
เชื่อน้ำตาของสตรีผู้โสภะเศร้าในเรื่องฟัน
ไม่งามให้แลดูงดงามหมดจดสะอาดดูหยก
ขาว เหตุนี้จึงพากันนิยมนำให้ฟันขาวเอี่ยม
ละออจงพอใจในแป๊ะ-แป๊ะ

แป๊ะ แป๊ะ เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สำหรับตัวท่านและ
ครอบครัว

แป๊ะ แป๊ะ มีขายทั่วไปด้วยอับอั้งงดงามและ
คุณภาพในตัวยาสูง แต่หวังที่จะจูงใจท่านให้
ชอบแป๊ะแป๊ะ อันเป็นของใหม่สำหรับผู้
อยู่ในประเทศสยามนี้ จึงทำราคาให้อยู่ใน
ระดับต่ำด้วยราคาอับละ ๑๐ สตางค์ และรุ่น
ต่อไปอาจขึ้นเป็น ๑๕ สตางค์ ท่านรักของถูก
เพื่อทดลอง จมอม ซื่อ แป๊ะ-แป๊ะ วันน